APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE
Editată de Sindicatul din Învăţământ şi Cercetare Neamţ

SERIE NOUĂ, ANUL XXII, NR. 233
http://apostolul.slineamt.ro
octombrie 2020

28 octombrie

Centenarul Recunoaşterii României Mari

• Regina Maria şi Conferinţa de Pace de la Paris

Recunoaşterea României Mari s-a datorat în parte conexiunilor şi charismei Reginei Maria. A făcut lobby pentru ţară în 1919, la Paris, când România cerea Transilvania, Bucovina şi întreg Banatul, adică respectarea garanţiilor din anul 1916, deşi semnase pacea separată cu Germania prin guvernul Marghiloman. Când scrisorile lui Ionel Brătianu către rege vorbeau despre răceala şi enervarea cu care era tratat, regina este trimisă la Paris într-o aşa-numită vizită particulară. Prin inteligenţa şi farmecul său, Regina a jucat un rol covârşitor, având numeroase întrevederi cu mai marii lumii şi pledând cu ardoare cauza României.

Premierul Georges Clemenceau o întâmpină la Elysee cu garda de onoare, preşedintele Poincaré îi conferă Legiunea de Onoare, Academia Franceză o aplaudă, iar parizienii o întâmpină pretutindeni cu entuziasm.

Şi la Londra domneşte o atmosferă de familie. Vărul ei, Regele George V, o întâmpină

Red.

(continuare în pag. 6)

FEDERAŢIA SINDICATELOR LIBERE DIN ÎNVĂŢĂMÂNT

APEL PUBLIC
adresat Guvernului României

Astăzi, **5 Octombrie 2020**, zi în care se sărbătoreşte Ziua Mondială a Profesorilor, Federaţia Sindicatelor Libere din Învăţământ adresează un **Apel public Guvernului României**, prin care solicită asigurarea tuturor condiţiilor necesare pentru funcţionarea şcolii în mediul online, dar şi pentru a găsi soluţii la problemele cu care se confruntă salariaţii din sistemul de educaţie.

Încă din semestrul al doilea al anului şcolar trecut a fost evident faptul că pentru anul şcolar 2020-2021, Executivul ar fi trebuit să pregătească, printr-un program naţional, unităţile de învăţământ din întreaga ţară pentru desfăşurarea cursurilor online, ca urmare a contextului generat de noul Coronavirus. Federaţia noastră a făcut această atenţionare în nenumărate rânduri. Prin urmare, se impune adoptarea următoarelor măsuri:

1. Toate şcolile să aibă acces la internet de mare viteză care să susţină numărul ridicat de elevi şi cadre didactice care se loghează în sistem în acelaşi timp; să nu uităm că indiferent de scenariul epidemiologic – o parte dintre elevi sunt obligaţi să urmeze cursurile în sistem online!

2. Achiziţionarea de laptopuri sau calculatoare performante, cu ajutorul cărora cadrele didactice să îşi poată preda materia, în timpul orelor de curs; laptopurile vechi sau depăşite nu pot susţine platforme moderne de învăţare, cursuri interactive sau cu un conţinut elaborat al materiei didactice. Aici nu mai avem doar tablă şi cretă!

3. Achiziţionarea de camere video performante care să ofere sunet şi imagine de calitate, astfel încât elevii care participă la şcoala online să poată înţelege tot ce comunică profesorii; sunt numeroase situaţii în care elevii nu aud sau nu văd ce predau cadrele didactice.

4. Achiziţionarea de echipamente pentru participarea la şcoala online a tuturor elevilor, având în vedere că există încă un număr mare de elevi care nu le posedă, între aceştia fiind şi elevi care vor susţine examenele naţionale! Numai aşa putem vorbi despre asigurarea şanselor egale de acces la educaţie!

5. Modificarea legislaţiei, în sensul de a stabili sancţiuni clare pentru părinţii şi elevii care aduc grave prejudicii de imagine unor cadre didactice, prin postarea pe reţelele de socializare de filmuleţe şi imagini trucate luate din timpul predării online!

Simion HANCESCU, preşedinte FSLI

(continuare în pag. 2)

5 Octombrie – Ziua Internaţională a Educatorilor este ziua celor care cu mult har şi vocaţie, cu responsabilitate şi credinţă se dăruiesc educaţiei şi şcolii, conturând în jurul lor biografii memorabile.

Deşi ne confruntăm cu situaţii neobişnuite, optimismul ce ne caracterizează ne face să găsim resursele interioare şi să privim cu încredere spre viitor.

Vă dorim sănătate şi putere pentru a vă continua activitatea în această conjunctură neprielnică, vă dorim cât mai multe satisfacţii în plan profesional şi personal şi vă asigurăm de recunoştinţa şi respectul nostru faţă de modul în care vă îndepliniţi menirea acestei profesii de excepţie.

La mulţi ani, generaţiilor de educatori şi elevi deveniţi educatori, care duceţi spre viitor mirabila lumină a învăţăturii!

Biroul Operativ al S.L.L.I.C.S., Preşedinte, prof. Gabriel PLOSCĂ

Recunoaşterea internaţională a Tratatului Basarabiei de la Paris

Conferinţa de Pace de la Paris (1919-1920) a recunoscut, în virtutea principiului naţionalităţilor şi a dreptului popoarelor la autodeterminare, actele unioniste româneşti desfăşurate pe parcursul anului 1918. Prin tratatele semnate cu Austria (Saint Germain en Laye, 10 septembrie 1920), cu Bulgaria (Neuilly sur Seine, 29 noiembrie 1919) şi cu Ungaria (Trianon, 4 iunie 1920) sunt recunoscute de către comunitatea internaţională drepturile statului român asupra Bucovinei, Dobrogei întregi şi Transilvaniei, iar prin tratatul de la Sèvres, din 10 august 1920, se fixează graniţa în Banat.

În afara acestui sistem rămânea provincia românească care se întorsese cea dintâi „acasă”: Basarabia. Recunoaşterea internaţională a actului unirii de la 27 martie 1918 a fost urmarea unui proces laborios şi de lungă durată, o adevărată „bătălie diplomatică” (după cum se afirmă de multe ori în istoriografia românească), fiind consacrată în drept de abia în ultima etapă a Conferinţei de Pace.

Conf. univ. dr. Silvia CORLĂTEANU-GRANCIUC
Secretar ştiinţific, Institutul de Istorie, Chişinău

(continuare în pag. 12)

APEL PUBLIC
adresat Guvernului României

(*urmare din pag. 1*)

6. Respectarea dispoziţiilor art. 4 din Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecţia persoanelor fizice în ceea ce priveşte prelucrarea datelor cu caracter personal şi privind libera circulaţie a acestor date, precum şi a prevederilor art. 272 alin. 3 şi 4 din Legea educaţiei naţionale nr. 1/2011, cu modificările şi completările ulterioare care spune că înregistrarea prin orice procedee a activităţii didactice poate fi făcută numai cu acordul celui care desfăşoară acea activitate. De asemenea, trebuie respectate prevederile art. 73 din Codul civil, conform cărora orice persoană are dreptul la propria imagine, iar în exercitarea acestui drept, persoana poate să interzică ori să împiedice reproducerea, în orice mod, a înfăţişării sale fizice ori a vocii sale sau, după caz, utilizarea unei asemenea reproduceri.

Doar după ce este îndeplinit acest cadru de funcţionare, în limite legale, oferind garanţia protecţiei tuturor celor implicaţi în actul educaţional, Guvernul României poate solicita luarea unor măsuri împotriva cadrelor didactice care nu doresc să fie filmate în timpul predării online. Este revoltător faptul că domnului Ludovic Orban, Prim-ministrul României, îi pare a fi o „bazaconie" faptul că profesorii solicită respectarea regulilor de protecţie a datelor personale, măsuri care se aplică în toate ţările membre ale Uniunii Europene!

Pentru că profesorii sunt în linia întâi în ceea ce priveşte riscul de contaminare cu coronavirus, fapt care deja se întâmplă în multe dintre şcoli, în mod normal actuala Putere ar trebui să susţină iniţiativa legislativă conform căreia personalului din învăţământ ar urma să i se acorde un stimulent financiar pentru implicarea şi expunerea în faţa acestui risc.

Considerăm că Guvernul României trebuie să facă efortul de a identifica sumele necesare pentru acordarea majorării salariale cadrelor didactice începând cu data de 1 septembrie 2020, având în vedere şi faptul că poziţionarea salariilor acestora în grila de salarizare este în partea inferioară, iar creşterile salariale ar fi modice.

Până când educaţia nu va deveni o prioritate şi în realitate, iar munca profesorilor nu va fi răsplătită ţinând cont de rolul importanţei ei în societate, România nu va putea să facă parte din categoria ţărilor dezvoltate, având lipsuri în toate domeniile socio-economice!

„Dreptul la educaţie al elevilor este garantat de Constituţia României, iar pentru ca acest deziderat să se aplice, cei care guvernează au obligaţia să găsească soluţii. În acest moment există un număr apreciabil de elevi care nu participă la şcoala online, pentru că nu dispun de mijloacele necesare. Era şi este de datoria Guvernului României să asigure aceste echipamente tehnice. Şcoala online presupune ca toate unităţile de învăţământ să posede echipamente performante, astfel încât elevii să audă la parametri normali ceea ce predă profesorul în sala de clasă şi nu numai. Nu se întâmplă acest lucru, din păcate! Ba mai mult, deşi nu li se asigură echipamentele necesare, profesorii sunt acum ameninţaţi cu desfacerea contractului individual de muncă dacă nu predau online, ceea ce este un abuz. Şi, în viziunea celor care guvernează, nici la protecţia propriei imagini nu mai au dreptul, într-o ţară care face parte din U.E. şi care a stabilit reguli clare legate de această protecţie", a declarat *Simion HANCESCU, preşedinte FSLI.*

Omagiul unei energii: Leon Mrejeriu

A cincea zi a lunii octombrie marchează Ziua Mondială a Educaţiei, motiv pentru care Complexul Muzeal Naţional Neamţ îşi propune să aducă un omagiu unei personalităţi complexe a învăţământului nemţean din secolul trecut, învăţătorul Leon Mrejeriu (1879-1945).

Apreciat de Ministrul Instrucţiunii Publice, Spiru Haret, şi de Regele Carol I pentru activitatea pedagogică desfăşurată cu măiestrie şi devotament, atât în judeţul Neamţ, cât şi în ţară, institutorul Leon Mrejeriu a luptat în Primul Război Mondial, în nordul Transilvaniei, pe Valea Prahovei, la Năməloasa, Cosmeşti şi Mărăşeşti, pentru sacrificiul lui pe front primind următoarele distincţii: **Ordinul rusesc Sfânta Ana** în grad de ofiţer (brevet nr. 12293/917), **Ordinul Coroana României** în grad de Cavaler cu spade şi panglică. **Virtutea Militară** (decret nr. 4241/918), **Crucea Comemorativă de Război** (decret nr. 1744/918), **Ordinul Steaua României** în grad de Cavaler, cu spade şi panglică **Virtutea Militară** (decret nr. 3309/919).

Activitatea politică desfăşurată în vederea dezvoltării judeţului Neamţ, l-a înscris în rândul personalităţilor locale de o înaltă ţinută morală, aşa cum rezultă din lucrarea „Omagiul unei energii: Leon Mrejeriu": „De o perfectă cinste şi corectitudine, deşi a avut tentaţii grozave „de a se vârâ în afaceri şi de a se îmbogăţi", el a rămas sărac, dar cu conştiinţa şi numele tot atât de curate ca şi albul cămeşii pe care o poartă şi care par'că-i un simbol al vieţii sale". Învăţătorul Mrejeriu a fost membru al Partidului Naţional Liberal, din partea căruia a fost ales deputat în primul Parlament al României Mari. Între anii 1922-1928 a deţinut funcţia de vicepreşedinte al Camerei Deputaţilor, iar între 1933-1937 pe cea de prefect al judeţului Neamţ. Din înaltele poziţii pe care le-a deţinut în capitala ţării, institutorul nemţean a atras fonduri pentru înfiinţarea şi modernizarea şcolilor: „Cele două localuri ale şcoalelor normale de băeţi şi de fete; localul şcoalei secundare de fete [...] adausul etajului la localul liceului „Petru Rareş"; toate din Piatra-Neamţ; apoi localul şcoalei de meserii din Tg. Neamţ, cum şi cele 90 de localuri de şcoli primare din judeţ, din care 40 sunt gata, toate aceste construcţii şcolare, au fost ajutate nespus de mult de D-l Leon Mrejeriu la procurarea fondurilor băneşti. [...] Şcoalele secundare de fete din Piatra-Neamţ şi Tg. Neamţ, s'au înfiinţat numai datorită stăruinţelor încordate ale d-lui Mrejeriu.".

Învăţător desăvârşit, patriot autentic, liberal devotat, om politic responsabil, Leon Mrejeriu nu poate rămâne o amintire estompată de trecerea ireversibilă a timpului, fiind de datoria noastră a perpetua imaginea unui dascăl-model care şi-a pus întreaga activitate în slujba semenilor şi a comunităţilor din care a făcut parte.

Muzeograf, Renata BUZĂU

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

Gigel Bârliba – *o împăcare în duhul mângâierii*

Prea devreme am fost obligaţi să ne despărţim de Gigel Bârliba, un om de artă în deplină putere creatoare. Frumos, cu o privire luminoasă în care citeai sinceritatea, el asculta mult şi vorbea puţin, avea discreţia părerilor proprii. În toate era corect, era firesc, şi plăcea, era o prezenţă comună şi iubită.

Profesorul de istorie Gigel Bârliba (Târgu Neamţ 06.05.1968 – 29.09.2020) ne-a încântat cu expoziţia sa personală de pictură şi grafică „Vibraţii valahe" (Galeria de Artă „Lascăr Vorel", 1-30 septembrie) şi a plecat lăsând în urmă multă durere.

„Aprind lumânarea iar... Dumnezeu l-a luat pe profesorul de istorie Gigel Bârliba, la El! A avut nevoie de un bărbat-înger, de un pictor, de un patriot desăvârşit. Prietenul meu, din clasa a IX-a, fratele meu întru ale istoriei, carismaticul care transpunea frumuseţea lumii în tablourile sale. Ultima dată ne-am văzut la expoziţia personală de la Galeria „Lascăr Vorel"din Piatra-Neamţ. Cât de fericit era şi ca de obicei purta, cu demnitate şi mândrie, costumul popular românesc.

În 20 septembrie îşi lua rămas bun de la muntele Ceahlău! Plecarea lui Gigel Bârliba, la doar 52 de ani, e o pedeapsă pentru noi, cei rămaşi... nu preţuim oamenii, timpul, valoarea. A dus cu el greutăţile celor din jur şi a uitat de el... Iartă-ne, prieten drag!", a scris pe Facebook profesoara Elena Preda, inspector de istorie în cadrul ISJ Neamţ.

La vernisaj, despre lucrările sale, au vorbit poetul Gheorghe Simon – „*Ne întrebăm de unde vine Gigel Bârliba şi unde vrea el să ajungă. Nu numai că ne ajunge din urmă, dar ne şi întrece. Firea sa, discretă, cu alcătuiri fine, nu are nimic din vocaţia unui solitar. Dimpotrivă, preferă însoţirea şi prietenia. Smerit şi loial, fără viclenii ascunse, evită, pe cât de se poate, taclaua şi clevetirea. Totuşi, ceva neliniştitor îl face să caute răspunsuri la cei care îşi pun întrebări. Nu atât un răspuns aşteaptă el, cât, mai ales, o dumerire de sine, o împăcare în duhul mângâierii*", şi plasticiana Mihaela Gheorghiţă-Pravicencu – „*Gigel Bârliba vede frumuseţea din lucruri. Totul la el este simbol, este lumină*".

Profesorii şi foştii elevi îi păstrează o duioasă amintire.

Republica Moldova: Semnarea noii Convenţiei colective

Pe data de 5 octombrie, de Ziua Mondială a Profesorilor (în Republica Moldova – Ziua Lucrătorilor din Învăţământ), într-un cadru simbolic şi solemn, a avut loc semnarea unei noi Convenţii colective la nivel de ramură a educaţiei pentru anii 2021 – 2025, de către Părţile implicate în negocieri: Ministerul Educaţiei, Culturii şi Cercetării, în persoana ministrului, Igor Şarov şi Federaţia Sindicală a Educaţiei şi Ştiinţei, în persoana preşedintelui, Ghenadie Donos.

Semnarea Convenţiei a încununat o perioadă de discuţii, tratative, dezbateri în cadrul Comisiei bipartite de consultări şi negocieri colective la nivel de ramură, pe marginea proiectului acesteia, propus de FSEŞ.

Varianta de consens, la care s-a ajuns în rezultatul eforturilor comune ale membrilor Comisiei, prevede un şir de reglementări suplimentare la raporturile de muncă faţă de cele prevăzute în legislaţia în vigoare, îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi salarizare a cadrelor didactice, majorarea perioadei de concediu pentru unele categorii de angajaţi din ramură, concedii suplimentare pentru unele situaţii concrete, facilităţi suplimentare pentru cei ce activează în condiţii nefavorabile şi altele.

În timpul întrunirii, Ministrul Igor Şarov a subliniat importanţa cooperării dintre MECC şi FSEŞ, astfel încât măsurile întreprinse pentru redresarea situaţiei din domeniul educaţiei să fie resimţite de către beneficiari: „Obiectivul nostru al tuturor este elaborarea unor politici asumate care să asigure angajaţii din sistemul educaţional cu cele mai bune condiţii de muncă şi salarii. Avem nevoie în permanenţă şi de un dialog deschis şi constructiv pentru a îmbunătăţi de fiecare dată când va fi necesar actualul cadru normativ”.

La rândul său, preşedintele FSEŞ, Ghenadie Donos, a remarcat colaborarea eficientă cu echipa MECC, şi-a exprimat satisfacţia pentru rezultatele obţinute de către grupul comun de lucru care a lucrat asupra Convenţiei Colective, lansând doleanţa permanentizării dialogului în ceea ce priveşte condiţiile de muncă şi remunerare a angajaţilor din sistem.

La final, părţile au convenit să continue dialogul şi să conlucreze în identificarea soluţiilor pentru redresarea situaţiei din sistemul educaţional şi totodată, să finalizeze în decurs de o lună lucrul asupra Convenţiei colective pentru ramura cercetării.

Angelina BEGU

14 octombrie

Ce sărbătorim: Hramul Chişinăului sau Ziua Oraşului?

Pe data de 14 octombrie nu sărbătorim Ziua Oraşului, fiindcă aceasta se aniversează în baza primei aniversări documentare. Localitatea Chişinău este atestată pentru prima dată documentar pe 17 iulie 1436, când domnii Ţării Moldovei, Ilie şi Ştefan... „şi-au dat întâlnire şi i-au întărit lui Oncea-logăfăt pentru credincioasă slujbă mai multe sate pe Răut”. Stabilind hotarele acestor sate, documentul menţionează „...şi la Băc, de cealaltă parte, pe valea ce cade în dreptul Cheşenăului lui Acbaş, la Fântâna unde este Seliştea Tătărească în dreptul păduricii”.

Hrisovul întocmit pe 17 iulie 1436 la Vaslui reprezintă cea mai veche atestare documentară a Chişinăului.

Prin urmare, ziua oraşului ar trebui aniversată la 17 iulie, aşa cum sărbătorim ziua de naştere a unei persoane sau a unui loc, conform actelor.

În anul 1994, când a fost numit primar de Chişinău, Serafim Urecheanu s-a gândit că n-ar fi rău să se revină la o sărbătoare a oraşului, iar în 1995 s-a decis ca aceasta să aibă loc în prima duminică a lunii octombrie.

Întrucât momentul a coincis cu darea în exploatare, după renovare, a Catedralei Mitropolitane, „Naşterea Domnului”, pe 14 octombrie, când creştinii sărbătoresc *Acoperământul Maicii Domnului*, s-a decis ca Chişinăul să-şi sărbătorească Hramul la acea dată. Astfel, această sărbătoare religioasă a fost aleasă din calendarul bisericii ortodoxe de stil vechi.

Potrivit bisericii ortodoxe, Minunea Acoperământului Maicii Domnului s-a petrecut în Biserica Vlaherne din Constantinopol, în timpul împăratului Leon al VI-lea cel Înţelept (886-912). Maica Domnului a apărut în timpul unei privegheri de toată noaptea, înconjurată de sfinţi, rugându-se lui Dumnezeu pentru neamul omenesc.

De regulă, manifestările consacrate acestei sărbători demarează la Catedrala Mitropolitană „Naşterea Domnului” cu Sfânta Liturghie, oficiată de un sobor de preoţi în frunte cu Mitropolitul Chişinăului şi al Întregii Moldove.

Apoi, după ora 12.00, chişinăuienii pot admira activităţile organizate pe platourile de pe bulevardul Ştefan cel Mare şi Sfânt, şi pot petrece până seara târziu când, de obicei, are loc un spectacol festiv la care participă crema artiştilor din Moldova şi invitaţi din România.

Oraşele din lume marchează această sărbătoare conform primei atestări documentare. Astfel, Bucureştiul sărbătoreşte ziua oraşului pe data de 20 septembrie, conform primei sale atestări documentare. „Prin hrisovul din 20 septembrie, domnitorul Vlad Ţepeş scuteşte de dări şi întăreşte dreptul de proprietate al unor locuitori”. Un alt exemplu este şi oraşul Cernăuţi care a fost atestat documentar la 8 octombrie 1408 într-un privilegiu acordat de Alexandru cel Bun, domnitor al Moldovei. Ziua oraşului Cernăuţi se serbează la 8 octombrie. În anul 2008 a fost celebrată aniversarea a 600 de ani a oraşului, cu mare fast, iar acesta a beneficiat de programe speciale menite să renoveze şi să restaureze imaginea arhitectonică.

Angelina BEGU

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

Profesoara Niculina Niţă a lansat volumul „Ascultând liniştea”

Niculina Niţă, cadru didactic de prestigiu al învăţământului nemţean, a lansat, joi, 17 septembrie 2020, cartea „Ascultând liniştea”. Evenimentul a avut loc în Sala Cupola a Bibliotecii Judeţene „G.T. Kirileanu” Neamţ. Prezentarea volumului a fost făcută de scriitorul Dan Iacob. *„Ascultând liniştea” nu este o carte care punctează sec nişte etape, este o carte învelită, învăluită în înţelesuri adânci. Este învăluită în teme fundamentale: iubirea, prietenia… Doamna profesoară ne invită să privim dincolo de ambalaj, ori o evocare de genul acesta dă speranţe. Toată energia, toată puterea le-a dăruit aproapelui. Aşa cum spunea Dan Puric, doamna profesoară este un om frumos*.

Născută la 10 decembrie 1955, Niculina Niţă a absolvit, în anul 1979, Facultatea de Fizică din cadrul Universităţii „Alexandru Ioan Cuza” din Iaşi. Curs postuniversitar la Academia de Ştiinţe Social Politice din Bucureşti, Facultatea de Filosofie (1987-1989), master Universitatea de Medicină şi Farmacie „G.T. Popa” cu specializarea Management Public European (2010-2011). A urmat cursuri de specializare şi formare pe diverse teme: resurse umane, managementul proiectului, evaluare şi consiliere ARACIP, mentoring, leader în managementul educaţional, protecţia mediului, dezvoltare durabilă.

Prin ceea ce am încercat să povestesc, am pus pe tava vieţii dumneavoastră o parte din sufletul meu. Am avut parte de profesori iluştri şi m-am străduit să fiu un profesor bun. Mă bucur că am lăsat în inima elevilor mei un loc luminos, a mărturisit autoarea.

O triplă expoziţie, la Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ

Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu” Neamţ a găzduit, între 21 septembrie -11 octombrie 2020, în Sala Cupola, expoziţia itinerantă „Mihai Eminescu”, organizată de Memorialul Ipoteşti – Centrul Naţional de Studii

Violeta MOŞU

(continuare în pag. 4)

„1. Cum aţi descrie experienţa învăţării online la nivel personal şi la nivelul elevilor dvs.?
2. Ce dificultăţi aţi întâmpinat? Aţi avut şi surprize plăcute?
3. Cum apreciaţi eficienţa învăţării online comparativ cu cea directă în cazul dvs. şi a elevilor dvs.?
4. Cât credeţi că va mai rezista sala de clasă tradiţională (în faţa) asaltului clasei virtuale?
5. În ce mod afectează raportul dintre şcoală şi familie noul tip al relaţiei profesor – elev?"

Revista *APOSTOLUL*, iunie 2020

FESTINA LENTE

Pentru că vâlvătaia stârnită de pandemie şi de „învăţământul online" nu s-a atenuat, cum greşit presupuneam că se va întâmpla, ci dimpotrivă, a devenit incendiu, sunt obligat să-mi respect promisiunea făcută în numărul trecut al Revistei. Vă cer iertare dacă nu respect întru totul propunerea generoasă a redacţiei.

Şcoala este cea mai importantă instituţie a umanităţii în procesul de dezvoltare continuă a culturii. Şi nu de azi de ieri, ci din momentul istoric în care s-a trecut de la sistemul de instruire – educare asigurat de mentor sau de guvernantă la învăţământul instituţionalizat, organizat şi stipendiat de state.

Foarte repede însă, guvernele au constatat că o şcoală de înaltă calitate costă foarte mult şi nici învăţământul generalizat nu este prea ieftin. Prin urmare, fiindcă statele au avut şi au mereu mare nevoie de armată, poliţie şi justiţie, se caută, fie explicit, fie pe sub masă, căi pentru diminuarea cheltuielilor cu sistemul de învăţământ, în favoarea instituţiilor de forţă.

În zadar Japonia a demonstrat că adăugarea unui an de şcolarizare generală sporeşte substanţial economia naţională! Limba japoneză este grea.

Ţările cu întindere uriaşă (Rusia, Canada, Brazilia etc.) au avut nevoie în mod obiectiv de un instrument care să poată asigura şcolarizarea copiilor răzleţi, aflaţi la sute sau mii de kilometri de proxima şcoală rurală. Pentru aceste ţări, televiziunea, interviziunea şi „şcoala online", în ordine cronologică, au fost invenţii salvatoare. Şi uite-aşa s-a născut „teleşcoala", invenţie gândită ca salutară pentru ţările uriaşe şi excelentă şmecherie universală pentru a mai tăia din bugetul învăţământului.

Că nu a fost chiar salutară se ştie deja. Acolo, adică peste tot unde părinţii, din lipsă de timp sau din deficit de cultură, nu au stat alături de copii, eşecul şi-a spus cuvântul cu asprime. Dar, în general, a mers cum a mers…

Noi, cum arătam în notele din numărul precedent al revistei, am adoptat teleşcoala, deşi, ţinând seama de geografia României, de lipsa sumelor enorme, necesare, ca şi de inexistenţa unei (măcar) elementare pregătiri a elevilor, profesorilor şi a părinţilor, noutatea este deocamdată condamnată la un experiment pasager, ale cărui „roade" seci nu le vom putea însănătoşi niciodată.

Naşterea Internetului, invenţie similară cu descoperirea energiei nucleare, o armă cu două tăişuri, amândouă epocale prin câştiguri şi daune, a reînsufleţit speranţa statelor în diminuarea cheltuielilor cu şcoala tradiţională. Adăugând această dorinţă la eterna modă, regină în societatea de consum, s-a născut intenţia de a folosi un instrument eficace şi ieftin pentru alfabetizarea copiilor aflaţi departe de şcoli, ba şi a celor care vor sau pot abandona şcoala clasică.

La studenţi, pentru anumite specializări teoretice, sistemul merge cu suficientă eficienţă, având în vedere vârsta lor şi priceperile deja dobândite. Cu anumite rezerve, cred că şi la clasele mari de liceu, a XI-a şi a XII-a. Şi atât.

Bun! Acum o folosim, aşa, şchioapă şi fără sprijin teoretic şi practic, la nimereală, fiindcă nu avem altă soluţie în pandemie, dar tinde să devină o şcoală de viitor şi asta nu merge defel!

Într-o scurtă paranteză, pornind de la dictonul latin „festina lente!", care nu înseamnă s-o iei la pas, în ritmul carului cu boi, ci să te asiguri că drumul ales duce exact unde doreşti, aş atrage atenţia asupra confuziei nefericite între modernitate şi modă, confuzie care, ajutată de catastrofa pandemiei din acest an, tinde să facă în grabă pasul spre distrugerea şcolii, nu doar a celei clasice, ci a bunei instituţii actuale, cea menită să informeze şi să formeze cetăţeanul de mâine.

Când, în anii 1970 – 1976, Colegiul Naţional „Petru Rareş" a renunţat la folosirea clasicelor săli de clasă, înlocuindu-le cu laboratoare şi cabinete ale profesorilor, nu era vorba de o supunere la vreo modă, ci de o soluţie nouă, modernă, de eficientizare a procesului de informare-formare, oferind elevilor un mediu de dezvoltare mult îmbunătăţit şi profesorului posibilitatea de a avea la îndemână, în cabinetul/laboratorul său, toate mijloacele materiale de lucru. În plus, relaţia profesor – elev era mult îmbunătăţită, dascălul putând fi realmente un MENTOR.

Dar noul costa prea mult şi statul nu avea bani, adevăr spus direct de ministrul educaţiei de atunci, Academicianul Mircea Maliţa; şi abia după jumătate de secol, a devenit un mod/loc obişnuit de lucru pentru mulţi profesori, din lume şi de la „Rareş".

Să fi uitat eu de internet şi de învăţământul online şi divaghez? Sau să le fiu eu adversar? Da de unde! Un învăţământ organizat după cerinţe MENTORIALE, în laboratoare şi cabinete ale profesorilor, este deosebit de eficient dacă poate dispune de internet, cu nişte condiţii prealabile, pe care le enunţam şi în cele câteva note publicate în numărul trecut al revistei, vizând:

1. „echipa" elev – profesor – părinte şi
2. coordonarea inteligentă de către minister, prin
3. centre regionale/judeţene/sau grupe de şcoli, special instituite şi echipate.

Dar vor fi, mai ales la început, eforturi şi costuri foarte mari.

Se vor găsi banii necesari???

În secolul trecut, Polonia a implementat noutăţi fundamentale în şcoala lor de 12 ani. Dar, înainte de a le folosi în întreg sistemul de învăţământ, au organizat un experiment cu durata de 12 ani, în şcoli urbane şi rurale. În anii respectivi, au fost pregătiţi pentru noutăţi educatorii şi părinţii. Nu s-au aruncat orbeşte în necunoscut. Şi numai după ce au tras învăţămintele necesare au generalizat noul model.

La noi când, unde, cum şi cu ce rezultate s-a experimentat PE VIU noul model de şcoală? Nicicând, nicăieri, în nici un fel şi cu zero rezultate experimentale. Ne-am aruncat în aventură, de voie-nevoie, în lunile epidemiei de gripă, cu capul înainte şi cu entuziasm, doar fiindcă noul din informatică ne-a luat ochii şi l-am considerat panaceu universal, nu doar o sculă nouă, excepţională, în slujba comunicării, tehnicii, ştiinţei şi culturii, NUMAI când şi dacă este mânuită de oameni şcoliţi temeinic şi

⟶

(urmare din pag. 3)

„Mihai Eminescu", din colecţia „**Spiru Vergulescu"** – lucrări de grafică.

Spiru Vergulescu fusese pe urmele Poetului, încercând să vadă tot ce aminteşte de Eminescu. Pe lângă imaginile cu satul în care a copilărit Eminescu, cu pădurea şi lacul, Vergulescu a imortalizat imagini pitoreşti cu târgurile noastre de altădată, cu casele ale căror trecut este legat de numele poetului. Botoşani, Iaşi, Bucureşti, Blaj, Giurgiu, Târgu Mureş, Oraviţa, Braşov, Sibiu, Lugoj, Arad, Văratec îşi găsesc reprezentarea în grafica prezentă la Ipoteşti. Periplul pe urmele Poetului a continuat şi peste hotare, Vergulescu surprinzând locuri şi din Cernăuţi, Chişinău, Odessa, Viena, Berlin. În colecţie se află şi portrete ale celor care au intrat în lumea lui Eminescu. Toate lucrările prezintă la subsol un mic comentariu scris de pictor, ori un vers sau o strofă dintr-o poezie semnată de Eminescu.

„*În acelaşi timp, sala expoziţională de la parterul bibliotecii a prezentat un grupaj de publicaţii şi documente din colecţiile speciale ale Bibliotecii Judeţene „G.T. Kirileanu" Neamţ, dedicate poetului Mihai Eminescu.*

Lucrările – 101 tablouri semnate Spiru Vergulescu – au ajuns la Ipoteşti în iunie 1989, când se marcau 100 de ani de la trecerea la cele veşnice a lui Mihai Eminescu. O parte din aceste lucrări au foste expuse pentru prima dată în perioada 1-15 ianuarie 1989 la Galeriile Municipiului Bucureşti în cadrul expoziţiei Locuri eminesciene", a declarat prof. Mihaela Mereuţă, directorul-manager al Bibliotecii Judeţene.

În aceeaşi perioadă, Biblioteca a organizat şi expoziţia de pictură **Constantin Filimon** şi **Petru Vamanu**, din colecţiile Elena Popa-Burcă, Victor Kirileanu şi Mihael Balint.

„*Am un sentiment de bucurie şi deplinătate sufletească. Multe dintre lucrările de aici pot constitui astăzi adevărate documente. Constantin Filimon rămâne un reper în pictura nemţeană şi nu numai. La fel şi Petru Vamanu*", a spus pictorul Dumitru Bezem.

⟶

FESTINA LENTE

Antrenaţi pentru folosirea ei. Altminteri devine bombă nucleară, cum a şi început să fie.

Să nu mai începem şi această nouă şi uriaşă construcţie de la acoperişul suspendat în hău, fără pereţi şi, mai ales, fără de o temelie foarte solidă! Elevii, oamenii în general, nu pot fi aruncaţi ca nişte obiecte gânditoare în necunoscut, printr-o ipoteză neverificată temeinic în practică. Deja suntem în criză. Analfabetismul funcţional este aidoma încălzirii catastrofice a Terrei. Va progresa cu rezultate incalculabile în distrugerea civilizaţiei cărţii.

Prin urmare ...

A mânui aparatele necesare nu este mare lucru. Se învaţă repede. Dar trebuie gândită, planificată şi pusă mai întâi în ordine noua viziune, care are de răspuns la numeroase şi spinoase întrebări. Iar sutele de mii de educatori şi milioanele de părinţi, alături de şcolari, trebuie pregătiţi în aşa fel încât să nu ruinăm ce avem cu iluzia coborârii pe pământ a zeiţei înţelepte şi atotputernice Athena, transpusă într-o tabletă.

Festina lente! Bani şi ani. Sume foarte mari şi un plan desfăşurat, dacă nu pe 12, căci ne grăbim către nu se ştie ce, pe cel puţin patru ani, cu experimentarea variantelor noii şcoli pe cicluri de învăţământ – grădiniţa, şcoala de patru ani, gimnaziul şi liceul. Şi un coordonator naţional, STABIL, doctor în psiho-pedagogie, didactician experimentat, un nou Haret, cu doctorate în didactică şi în informatică în acelaşi (cap şi) timp, nu un politician dornic să-şi apere funcţia.

Numai aşa poate intra pe uşa de protocol, cu maximă eficienţă, noua şcoală MANAGERIALĂ, DEJA EXISTENTĂ PE GLOB, cu sprijin online. Din apa de ploaie bătută avan în piuă niciodată nu a rezultat unt.

Dixi et salvavi animam meam!

Mihai-Emilian MANCAŞ

Scrisori din Basarabia

Ce înţelegi prin a educa?

O dată, un cuplu care adusese recent pe lume un copil, l-a vizitat pe Confucius. Proaspeţii părinţi au venit la filozof să-l întrebe când trebuie să înceapă educaţia copilului lor. Meditând, el, le-a răspuns: „Aţi întârziat exact cu nouă luni”.

Motivele scrierii acestui articol sânt mai vechi. M-am întrebat adesea, precum au făcut-o şi mulţi părinţi din toată lumea: „De ce Dumnezeu mi-a dat un aşa copil «cuminte»? De ce nu mă ascultă? De ce este agresiv? De ce apar atâtea conflicte între noi?”. Iar şirul de ce-urilor poate fi continuat, fiecare dintre noi având probleme personale cu copilul.

Nu mi-am propus să scriu despre educaţie la general, deoarece poliţele librăriilor abundă de literatură de specialitate şi nu cred că e posibil să cuprinzi necuprinsul. Vreau să vă împărtăşesc doar câteva gânduri despre oportunitatea unei educaţii bazate, în primul rând, pe comunicarea dintre părinte şi copil. De fapt, ce ne dorim noi de la copiii noştri? Să fie cuminţi, să vorbească frumos, să ne asculte. Vrem multe, însă nu întotdeauna socoteala de-acasă se potriveşte cu cea din târg. De ce suntem atât de pretenţioşi faţă de copiii noştri şi nu vrem să îi ascultăm atunci când încearcă să ne explice cauza unor acţiuni de-ale lor?

Psihologii susţin că uneori noi, părinţii, exagerăm cu cerinţele şi restricţiile. Cu certitudine, una dintre problemele noastre, ale tuturor, este comunicarea, mai bine-zis lipsa ei. În goana de a le face pe toate, uităm că trebuie să purtăm un dialog continuu cu copilul nostru.

Vreau să vă povestesc o situaţie din viaţă ce m-a determinat să îmi schimb modul de comunicare cu copilul meu. Începutul lui septembrie. Fiica mea a devenit elevă. Are de scris. Şi nu îi reuşesc la fel de bine toate literele. Sunt foarte supărată. Faţa mea spune totul: „*E chiar atât de greu să copiezi câteva litere? M-am săturat să văd hieroglifele astea!*” Fiica se uită la mine şi citesc frica pe faţa ei. Nu m-am gândit prea mult la ceea ce am spus. M-a interesat doar faptul că nu face ceea ce i se cere. Atât. Credeţi că dacă am fost agresivă s-a schimbat ceva? Nu. Replici dure de acest gen au mai fost şi cu alte ocazii. Până când, într-o discuţie despre situaţia descrisă mai sus, o (fostă) profesoară din facultate mi-a sugerat că, pentru a obţine rezultatele scontate, ar fi fost mai nimerit să mă comport altfel. Atunci am purces să caut prin diverse surse răspunsuri la întrebările mele (care nu întârziau să apară). Am început să îmi analizez comportamentul şi atitudinea faţă de copil. Am observat primele efecte şi m-am bucurat (apropo, este un enunţ învăţat tot în procesul remodelării). Acum, dacă văd că fiicei mele nu-i izbutesc anumite lucruri, mă implic şi o ajut, încurajând-o: „*Ai scris acest rând mai bine decât celelalte. Mă bucur că reuşeşti!*”.

Cred că regula de aur a comunicării dintre părinte şi copil este următoarea: trebuie să simţim şi noi ceea ce simte copilul nostru, să înţelegem ce trăieşte el în acel moment şi abia apoi să îi cerem să facă ceva. Cum putem realiza acest lucru? Simplu. Situaţia pe care am descris-o poate fi re-creată astfel: văzând că ceva nu-i reuşeşte copilului, nu ridicăm vocea, nu facem gesturi necontrolate, ci îi spunem: „*Eşti supărat(ă) că nu izbuteşti. Hai să exersăm pe maculator*”. În acest caz îl/o vom încuraja şi vom evita complexele (din păcate, prea multe pe parcursul vieţii). „Cine seamănă vânt culege furtună”, spune înţelepciunea populară. Proverbul subliniază cum nu se poate mai bine faptul că dacă agresăm copilul fie şi verbal, (replici de genul „*Ce copil nerecunoscător am crescut*!”, „*Câte am făcut pentru el/ea şi uite cum vorbeşte!*” nu sunt rare în zilele noastre), mai târziu el se va comporta cu cei din jur şi chiar cu noi în aceeaşi manieră. Acţionează legea bumerangului. Cred că noi, părinţii, trebuie să înţelegem că avem în faţă nu o marionetă sau un robot, ci o personalitate în formare. Dragi părinţi şi profesori, meditaţi la atitudinea pe care o aveţi faţă de copiii pe care îi educaţi, deoarece de aceasta depinde cât de buni, deştepţi, toleranţi, iubitori şi înţelegători vor creşte ei.

Ana MUNTEAN,
Liceul „Litterarum”, Chişinău

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

Mihael Balint, redactorul Bibliotecii Judeţene: „*Cei doi pictori au multe lucruri care-i leagă. Trebuie să facem o reverenţă doamnei profesoare Elenei Popa-Burcă din colecţia căreia avem astăzi câteva superbe tablouri semnate Constantin Filimon şi Petru Vamanu*”.

A treia expoziţie a cuprins icoane pictate de Cecilia Hăisan, Stela Costache şi Vasile Brânzan, din colecţia Victor Kirileanu.

Preotul poet Dorin Ploscaru a reliefat faptul că „*toate acestea reprezentă şi păstrează frumuseţea şi nevinovăţia, inefabilul şi coloritul icoanei vechi, icoanei româneşti şi, cu atât mai mult, păstrează acel tipic, acel canon al picturii bizantine. Avem nevoie de icoană pentru a o săruta, pentru a ne ruga, pentru a ne vindeca… În vremurile grele din istoria noastră, icoanele erau făcătoare de minuni şi erau purtate, scoase la vremuri grele*”.

Concursul şi Expoziţia de Arte Plastice „Dr. Sorin Ciobanu”

Începând de vineri, 9 octombrie, simezele Bibliotecii Judeţene „G.T. Kirileanu” Neamţ au expus lucrările participante la Concursul şi Expoziţia

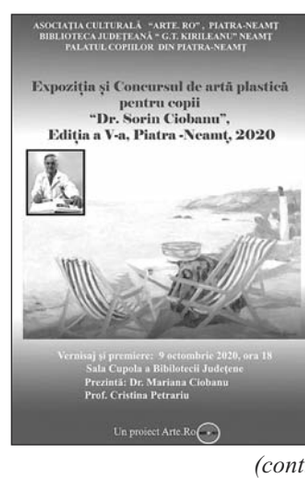

de Arte Plastice pentru copii „Dr. Sorin Ciobanu”, ediţia a V-a, 2020.

Desenele, lucrările de grafică şi de pictură ce alcătuiesc expoziţia au fost realizate cu măiestrie de copii şi tineri, cu vârste cuprinse între 6 şi 19 ani, de la Şcoala nr. 2 Piatra-Neamţ, Palatul Copiilor Piatra-Neamţ, Liceul de Arte „Victor Brauner” Piatra-Neamţ, Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş” Piatra-Neamţ, Şcoala „Nicolae Buleu” Mărgineni şi Şcoala Hoiseşti.

Sub conducerea dr. Mariana Ciobanu, vicepreşedintele Asociaţiei Culturale „Arte.Ro”, un juriu exigent format din profesori de artă plastică, bibliotecari şi muzeografi a acordat diplome şi medalii pentru premiile I, II, III şi menţiuni

(continuare în pag. 6)

28 octombrie

Centenarul Recunoaşterii României Mari

• Regina Maria şi Conferinţa de Pace de la Paris

(urmare din pag. 1)

La gară, iar regina Angliei îi împrumută bijuterii pe care să le poarte la marile banchete, bijuteriile Coroanei României şi tezaurul ţării fiind luate de ruşi. Întâlnirile cu Lloyd George, Austen Chamberlain şi Winston Churchill se ţin lanţ. Când, la întoarcere, regina Maria trece din nou prin Paris, atmosfera de la Conferinţa de Pace devenise favorabilă României.

• Iată cum îşi aminteşte regina perioada pregătirii participării la tratativele de la Paris:

„… Aceşti domni militari au păstrat legătura în permanenţă cu mine (imediat după încheierea războiului), astfel că am primit, mai mult neoficial multe informaţii, unele teribil de dezagreabile, pe care urma să le transmit mai departe, în doze mici şi cu tact, regelui care nu avea timp să asculte mereu întreaga poveste. Vedeau în mine omul căruia i se poate spune adevărul întreg, chiar şi acele lucruri care ar fi doborât persoane mai robuste sufleteşte decât

mine şi asta pentru că eu nu mă plângeam niciodată, nu ceream îndurare şi foarte puţini erau cei ce ştiau cât de mult mă consumam în sinea mea, pentru veştile rele care-mi ajungeau la ureche. Eram capabilă să primesc cu cel mai desăvârşit calm cele mai neplăcute situaţii, chiar dacă-mi tremurau genunchii iar zâmbetul nu-mi pierea de pe buze pentru nimic în lume." [...]

„Acea amintire plină de iubire a poporului meu a fost partea cea mai fericită a imaginii de după război: căldura, partea însorită, partea sufletească. Mult mai puţin plăcute erau eternele conflicte politice, intoleranţa generală şi nemulţumirea, bâjbâiala într-o atmosferă de nesiguranţă, plină de suspiciune. Ca şi cum, obosiţi de atâta eroism, toţi erau gata să-şi critice vecinul, să le descopere la alţii greşelile pe care nu doreau să le vadă la ei înşişi. Nu mai exista indulgenţă, ci doar o sfâşiere mutuală, în locul unei solidarităţi solide şi benefice idealurilor comune. Regele şi cu mine sufeream mult din cauza dezbinării poporului şi a inabilităţii sale de a se uni; asta făcea să pară totul de mii de ori mai greu şi mai descurajant. Visul de veacuri se realizase: România Mare era un fapt împlinit, dar nu trebuia să rămânem încremeniţi în acest punct. Aveam în faţa noastră un munte de muncă dură, multe probleme de rezolvat care presupuneau reorganizare şi omogenizare a diverselor elemente, instituţii." [...]

„În timp ce-mi struneam nervii ca să pot face faţă valului de necazuri ce nu se mai terminau, Brătianu, împreună cu Mişu şi generalul Coandă plecaseră la Paris pentru Conferinţa de Pace iar veştile parvenite indicau faptul că premierul nostru nu avea o viaţă tocmai uşoară acolo. Aliaţii noştri înclinau să ne lase baltă. Fiind obligaţi să negocieze cu inamicul, datorită atitudinii Rusiei revoluţionare, mai-marii lumii erau pe cale de a face un târg dur, ignorând cererile noastre şi lăsându-ne pe dinafară. Ascultam zvonurile cu pumnii strânşi şi inima palpitând. Ştiind ce îndurase ţara şi cu cât curaj ne îndurasem soarta, eram copleşită de indignare şi aveam discuţii îndelungate cu prietenii credincioşi care mai erau încă în ţară, ca generalii Berthelot şi Greenly [...]. Cu fiecare ocazie când apăram drepturile noastre, discursul meu era extrem de pătimaş, obrajii mi se aprindeau iar ochii-mi sticleau tăioşi, aproape sălbatici – copiii obişnuiau să numească privirea asta „ochii de lup ai mamei". Eram conştientă de impactul vorbelor mele, astfel că nu-mi căutam cuvintele şi ştiam cum să aprind flacăra în privirile celor ce mă ascultau, cum să-i incit.

Apoi, într-o bună zi, pe neaşteptate regele m-a întrebat dacă aş fi de acord să plec în străinătate pentru a pleda acolo cauza noastră. M-am întrebat dacă voi avea destul curaj ca să iau asupra mea aceasta răspundere. Brătianu era cel care venise cu ideea. Ardoarea entuziasmului meu era binecunoscută alor mei şi apoi nimic nu este mai elocvent decât o femeie răscolită. Aş fi de acord? „Eu? Să merg la Paris şi la Londra? Eu să susţin cauza noastră? Neoficial, bineînţeles dar, totodată, considerată de ai mei ca fiind cea mai potrivită de a face acest lucru pentru România". Un fior de mândrie mi-a străbătut toată fiinţa. „Eu? Desigur; eu eram cea chemată – da, cred că mă simţeam capabilă să-mi susţin pledoaria chiar şi în faţa celor trei mari! [...] Da, voi merge, am spus – o să fac tot ce pot. Era o misiune pe care o puteam îndeplini, mă simţeam capabilă s-o fac, nu eram nici nervoasă şi nici speriată. Îmi făcea chiar plăcere."

Regina Maria în SUA

La 5 martie 1919 Regina Maria ajungea la Paris unde îşi începea misiunea pentru România… O misiune copleşitoare care va avea un impact deosebit asupra viitorul României.

La 28 octombrie 1920, prin Tratatul de la Paris, încheiat între Marea Britanie, Franţa, Italia şi Japonia, pe de o parte şi România, pe de altă parte, a fost recunoscut votul istoric al Sfatului Ţării din 27 martie 1918. În primul articol se stipula faptul că „Înaltele Părţi Contractante declară că recunosc suveranitatea României asupra teritoriului Basarabiei, cuprins între frontiera actuală a României, Marea Neagră, cursul Nistrului de la gura sa până la punctul unde este tăiat de vechiul hotar dintre Bucovina şi Basarabia, şi acest vechi hotar".

(Sursa: Diana Manolache – *Regina Maria a României – „Capitole târzii din viaţa mea. Memorii redescoperite"*)

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

(urmare din pag. 5)

Unor lucrări care în acest an au tema *Oraşul în care mi-ar plăcea să trăiesc.*

Orele de muncă, atenţia, răbdarea, talentul şi determinarea au fost celebrate printr-un Premiul Special pentru fiecare categorie de vârstă, în valoare de 500 de lei. Medicul Sorin Ciobanu, doctor în ştiinţe medicale (imagistică medicală), a fost un mare iubitor de pictură, de natură, de frumos şi un susţinător fervent al copiilor şi al artei acestora.

Evenimentul a fost organizat de Asociaţia Culturală „Arte.Ro" în parteneriat cu Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu" Neamţ şi Palatul Copiilor din Piatra-Neamţ.

Expoziţie de pictură şi grafică Parasca Agape

Biblioteca Judeţeană „G.T. Kirileanu" Neamţ, în parteneriat cu Asociaţia R.A.D.A. din Piatra-Neamţ, a găzduit expoziţia de pictură şi grafică dedicată Parascăi Agape cu ocazia împlinirii a 45 de ani de activitate plastică. Vernisajul a avut loc luni, 12 octombrie 2020, în Sala Cupola. A prezentat preotul poet Dorin Ploscaru.

Parasca Agape s-a născut la 21 august 1944 la Botoşana, judeţul Suceava, în familia Ion Boca. A absolvit Institutul de Arte Plastice Bucureşti, promoţia 1975, la clasa profesorului Ion Sălişteanu. Din 1975 a prezentat pictură şi grafică în expoziţiile colective şi de grup organizate de Uniunea Artiştilor Plastici din România, filialele Bacău şi Neamţ. A participat la primele două ediţii ale Bienalei Naţionale de Artă plastică „Lascăr Vorel" (1976, 1978) şi la Festivalul de Artă Plastică „Voroneţiana" din Suceava.

A fost profesoară de desen la şcolile numărul 2, 4, şi 10 şi a condus cercul de pictură-grafică de la Clubul Copiilor Bicaz (1988-1989).

Are lucrări în mai multe colecţii particulare din ţară şi străinătate (SUA

→

Cultură şi normalitate

Parcă profetice, dar şi valabile pentru mileniul III, cuvintele lui Octavian Paler se înscriu reuşit în realitatea noastră contemporană: „Îmi iubesc ţara când nu mă uit la televizor şi când nu merg pe stradă”. Ne alarmează aceste cuvinte sau zgomotul infernal al străzii, determinat nu de evoluţia tehnologizată a vremii, ci de indolenţa unora care îl acceptă din cauza surzeniei, a muţeniei interioare. Lăsăm „zgomotul fără nimic” să ne înăbuşe lupta cu el?

Un pedagog de calitate – o calitate mai rar întâlnită în zilele noastre, în care guvernează banul, şpaga, interesul, pilele, relaţiile – îşi va pune mai des această întrebare. Sub ochii lui cresc generaţii întregi, care pleacă în lume şi caută căi de cunoaştere şi de creştere. Dar, la un moment dat, rolurile se inversează. Clipul publicitar de odinioară cu profesorul-pacient ajuns pe mâna doctorului, fost discipol, care îl bagă în ghearele morţii, pentru că nu dă şpagă, nu ne sugerează altceva decât faptul că astăzi faţa şcolii este şifonată. Lipseşte calitatea, iar aceasta, ca şi alte instrumente şcolare, derivă din cultură – fenomen însemnând lărgirea minţii şi a spiritului.

Cei şapte ani de acasă servesc ca fundament al creşterii spiritual-morale în viaţă, dacă educaţia în familie are tradiţii patriarhale. Goana după succes este astăzi o modă, o modă pe durată lungă. Ne convine sau ne este mai uşor să credem că succesul ne garantează respect, dar un astfel de respect nu-i sincer, iar îndemnul lui Einstein (filtrat prin prisma muncii) – „Încearcă să nu fii om de succes, ci om de valoare” – este tot mai străin de noi, de dorinţa noastră de a pune munca în capul mesei. De ce? Pentru că ne irosim viaţa pe lângă cultură, deposedând societatea de normalitate.

Omul este pus în centrul Universului, dar ceea ce face el poate fi catastrofal pentru Univers. De-a lungul istoriei omeneşti, fiecare epocă a cunoscut câte un declin sau o criză, cauzate de progres. Dacă progresul ar ţine cont şi de cultură, consecinţele acestuia n-ar fi, în definitiv, regresive. Cele două mari culturi ale lumii, greacă şi romană, au emis valori, adevărate „paradisuri” pentru posteritate, pe care ar fi trebuit să le îngrijească şi să le promoveze fiecare. Dar fie că s-a muşcat din mărul discordiei, fie că de-a lungul timpului cutia Pandorei a cam stat deschisă, valorile au fost înlocuite cu interese personale. Mulţi dintre cei care au influenţat negativ lumea n-au înţeles că „bogăţia sufletului este singura bogăţie, celelalte sânt dureri” (A. Schopenhauer).

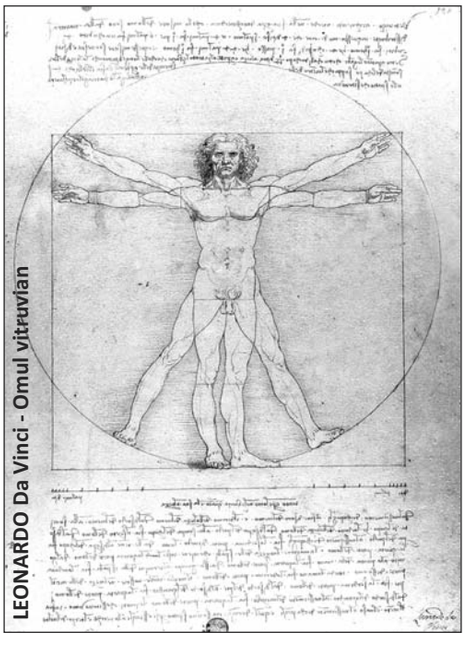
LEONARDO Da Vinci - Omul vitruvian

Profesorii de ştiinţe umanistice, în speţă de literatură universală, fac cu elevii un periplu cultural în perioadele anterioare, inclusiv prin a vizita expoziţii de pictură, de carte etc., fie şi virtuale. Aşadar, ei redescoperă şi prin intermediul acestor mijloace literatura de la Homer, Eschil, Vergiliu, Ovidiu, zăbovind la finele epocii renascentiste cu poetul Dante Alighieri. Renaşterea, în mod cert, ne convinge de cultura ei, pentru că a ştiut cum să o promoveze. De aceea, operele sale neobişnuite, umaniste, măreţe au ajuns până la noi. Dacă posteritatea ar fi respectat tendinţele renascentiştilor, atunci am fi moştenit veacul de aur intact, în mileniul III. Ideea de a ne egala cu strămoşii noştri în înţelepciune s-a cam şters. Puţin ne pasă dacă e demn de sine

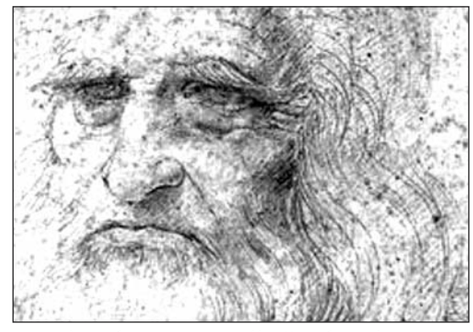

numai acela care are ştiinţă, educaţie, care e cultivat, elevat – slogan după care se conduceau renascentiştii, preluat de la antici.

Mulţi dascăli monitorizează evoluţia intelectuală a discipolilor, trăind, într-un final, bucuria împlinirii lor, nu prin funcţia deţinută, ci prin stilul, impregnat şi de cultură, în care exercită această funcţie sau profesia aleasă. E un fel de „temă pentru acasă” pe care o însuşesc discipolii pentru viaţă, dacă au avut adevăraţi mentori, care le-au demonstrat-o. [...]

În ţara în care inteligenţa şi râvna nu lipsesc, guvernează cultura. În şcoala în care pedagogul este un intelectual fin, creierele tinere sânt înzestrate cultural. Tinerii pot înregistra performanţe doar dacă „au profesori, antrenori buni, care ei înşişi au obţinut performanţe” (C. Noica): Mihai Eminescu – discipol al modelului Aron Pumnul, criticul literar Eugen Simion – discipol al lui Perpessicius, avându-i ca mentori şi pe Ştefan Cioculescu şi pe Marin Preda; la rândul său, Eugen Simion îi are ca discipoli pe poeţii Nicolae Dabija şi Elena Tamazlâcaru etc. Cultura depinde de modele. Oricine se poate înscrie în această listă, cu o condiţie – pentru a atinge performanţe culturale trebuie să transpiri. Cultura poate începe de la lectură, ea poate începe şi atunci când vrei să te destinzi în faţa televizorului, urmărind emisiuni culturale. Mă întorc la tendinţa înaintaşilor antici sau a renascentiştilor. Aceştia apreciau cultura, fiindcă ea depăşeşte etapa barbară, prin ideea prelucrării permanente a sufletului. Dacă pe frontispiciul şcolii va fi arborat steagul culturii, aceasta, în mod sigur, nu va sta în ultima bancă.

Prof. Silvia STRĂTILĂ,
Liceul teoretic „Vasile Alecsandri”, Chişinău

INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT ❐ INFOCULT

Şi Germania). Figurează în albumul „Un secol de arte frumoase în Bucovina” de Valentin Ciucă, ediţia 2005, şi în lucrarea „Arta în Bucovina” de Emil Satco, ediţia 1984.

„Viitorul din trecut” la Teatrul Tineretului

Pe 11 şi 18 octombrie Teatrul Tineretului a prezentat „Viitorul din trecut”, un spectacol bazat pe documentare, site-specific, itinerant, regizat de artistul german Clemens Bechtel. Născut în 1964, Clemens Bechtel creează din anii ’90 ca regizor şi dramaturg, tratând în spectacolele sale probleme politice şi sociale ale lumii de astăzi. Majoritatea pieselor ce stau la baza spectacolelor sale sunt scrise de el însuşi sau dezvoltate împreună cu actori şi experţi. Creaţiile sale sunt considerate exemple ale noului teatru politic documentar german.

Scenariul spectacolului „Viitorul din trecut” a fost scris în urma consultării de documente istorice şi cu ajutorul interviurilor cu actorii TT sau cu locuitorii oraşului. În timpul documentării, Clemens Bechtel a descoperit

că Piatra-Neamţ este „un oraş care are multe poveşti de spus”. Explorarea acestui spaţiu a fost o experienţă importantă pentru el, fiind interesat să înţeleagă ce s-a întâmplat cu ideile şi planurile celor care au copilărit aici înainte de ’89.

Spectacolul „Viitorul din trecut” se desfăşoară atât în clădirea teatrului, cât şi în cadrul unui itinerariu prin oraş, în interiorul Palatului Copiilor şi în împrejurimile acestuia, în prezenţa unui public format din maxim 16 persoane. „Consider că teatrul se află pe un drum din ce în ce mai bun datorită faptului că nu rămâne ancorat doar în clădirea sa, ci foloseşte străzile, spaţiul public şi alte clădiri ca pe o scenă”, spune Clemens. „Publicul va privi aceste spaţii altfel decât o făcea până acum.”

În distribuţie: Aida Avieriţei, Cătălina Bălălău, Daniel Beşleagă, Nora Covali, Valentin Florea, Loredana Grigoriu, Maria Hibovski, Florin Hriţcu, Dragoş Ionescu. (*Teatrul Tineretului)*

O medalie regală pentru Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş”

• Interviu cu prof. Mihaela Cătălina Tărcăoanu – director adjunct Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş”

– Să începem cu înalta distincţie pe care Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş” a primit-o de curând din partea Casei Regale. Care este povestea din spatele acestui deosebit eveniment?

– Ca fost elev al Hogaşului, a fost un privilegiu să iau parte la acest eveniment care singularizează instuţia la care am devenit şi director-adjunct de la începutul lunii septembrie a acestui an. Mă onorează, dar mă şi obligă să continui tradiţia promovării paradigmei excelenţei în educaţie. Casa Regală a României a conferit pe data de 30 septembrie 2020, Colegiului Naţional „Calistrat Hogaş” decoraţia **Medalia Regală pentru Loialitate**. Ceremonia a avut loc la Palatul Elisabeta, din Bucureşti. Din delegatia noastră au mai facut parte prof. Florin Irimia (director 2012-2020) şi Alexandru Arsenoaia, preşedintele Consiliului Şcolar al Elevilor. Distincţia regală s-a acordat în contextul în care Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş” a sărbătorit anul acesta 110 ani de existenţă.

Se cuvine a sublinia că între Casa Regală Română şi Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş” din Piatra-Neamţ există atât conexiuni istorice, cât şi de actualitate. Astfel, la începutul secolului al XX-lea doamnele profesoare, Eugenia Popovici şi Valentina Focşa au înfiinţat primul liceu particular de fete, care în perioada Primului Război Mondial, a devenit un spital militar apreciat de Regina Maria.

Astăzi, cunoaşterea instituţiei Monarhiei se realizează în colegiul nostru prin disciplina opţională *Istoria Monarhiei în România*, iar elevii din Cercul de istorie editează revista „Calistraţii”, cu numeroase articole despre regii şi reginele României. Nu în ultimul rând, colegiul este acreditat în programul *The Duke of Edinburgh's International Award,* care se desfăşoară sub înaltul patronaj al Principesei Margareta.

– Acum v-aş ruga să empatizaţi puţin cu elevii şi să ne vorbiţi despre mândria de a urma cursurile la Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş”.

– Elevul care decide astăzi să vină la Hogaş este învăţat să înveţe: de la toţi cei din jur şi de la el însuşi, din orice context, printr-un management eficient al timpului şi al informaţiei, pentru a deveni capabil de a accesa, procesa, asimila noi cunoştinţe şi competenţe, deprinderi, abilităţi, în mod independent, cu autodisciplină, dar şi lucrând în colaborare, în grupuri eterogene, fiind astfel capabil de a împărtăşi cu cel de lângă el ceea ce a achiziţionat.

Numită director adjunct a Colegiului Naţional „Calistrat Hogaş” în toamna anului 2020, Mihaela Cătălina Tărcăoanu este profesor titular de limba şi literatura română la această instituţie din anul 2008. În perioada 2010-2012 a făcut şi reconversie profesională pentru limba engleză. Este doctor în filologie, cercetător postdoctoral, şi a fost beneficiară a numeroase burse şi granturi europene la Ljubljana, Roma, Atena, Ostrava.

În spiritul acestei caracteristici, elevii sunt implicaţi în diferite tipuri de proiecte, cu state din UE, participând la derularea şi diseminarea ulterioară a acestora. Se realizează continuu subordonarea demersurilor celor cinci piloni ai învăţării: a învăţa să ştii (*savoirs*), a învăţa să faci (*savoir faire*), a învăţa să munceşti împreună cu ceilalţi, a învăţa să fii (*savoir être*), a învăţa să te transformi pe tine, să schimbi societatea.

– Care sunt schimbările pe care le observaţi la generaţiile de elevi, de la an la an?

– Deşi sunt etichetaţi ca fiind generaţia „digital natives”, „milenials” sau „fulgi de nea”, elevii sunt din ce în ce mai maturi în ceea ce priveşte orientarea şcolară şi profesională. Deşi din punctul de vedere al confortului suntem, nu-i aşa, cea mai răsfăţată generaţie, cei mai mulţi ştiu încă din momentul în care aleg profilul şi specializarea la liceu, ce facultate vor urma, dacă va fi în ţară sau în străinătate. Voluntariatul, proiectele, parteneriatele etc. sunt tot atâtea oportunităţi de dezvoltare personală. Totodată, simt că au o fragilitate aparte şi consider că e o provocare să trăiască în lumea aceasta, în care sunt promovate de cele mai multe ori nonvalori şi pseudomodele. Cu toate acestea, ei îşi găsesc calea!

– Există ceva ce individualizează şi diferenţiază colegiul dvs. faţă de celelalte unităţi preuniversitare din judeţ? Acel „ceva” care să-i dea o personalitate aparte...

– Ce ar putea singulariza Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş”? Promovarea constantă a paradigmei excelenţei în educaţie? Misiunea şi viziunea? Performanţele obţinute de elevi? Întâlnirea cu excelenţa? Distincţiile obţinute de-a lungul timpului? Calistraţii – oamenii Hogaşului? Baza materială? Un veac şi un deceniu de istorie?

A devenit deja o tradiţie ca CNCH, Piatra-Neamţ să aducă în mijlocul elevilor profesionişti din diferite domenii, diplomaţi şi modele culturale. Sub egida, **Întâlnire cu excelenţa**, doar în ultimul deceniu, au păşit pragul şcolii numeroase personalităţi exemplare care au împărtăşit din experienţa lor elevilor: – regizorul de film **Elisabeta Bostan**, **Luminiţa Huţupan**, maestru al sportului, academicianul **Radu Miron**, Înalt Preasfinţitul **Teofan**, Mitropolitul Moldovei şi Bucovinei, prof. univ. dr. **Zoe Petre**, istoric, om politic, fost consilier prezidenţial, alpinistul **Constantin Lăcătuşu**, actriţa **Draga Olteanu-Matei**, poeta **Ana Blandiana** ş. a.

– Credeţi că participarea în proiecte europene este un indicator al calităţii activităţii colegiului?

– Implementarea de către CNCH – şcoală europeană – a proiectelor de anvergură având drept parteneri instituţii similare de învăţământ din Statele Unite ale Americii, Europa şi Africa, Noua Zeelandă, Asia constituie deja o tradiţie. Participarea elevilor „digital natives” din grupul-ţintă la astfel de proiecte, fie în limba engleză, fie în limba franceză, reprezintă oportunităţi de învăţare şi de dezvoltare personală şi profesională, aflate în complementaritate cu cele oferite de educaţia formală din cadrul sistemului de învăţământ. Şcoala oferă un statut important învăţării colaborative, prin intermediul proiectelor, învăţării prin investigare, descoperire şi aplicare, precum şi învăţării permanente ca obiectiv de lungă durată.

Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş”, Piatra-Neamţ este **singura şcoală din România care a câştigat Premiul „Jan Amos Comenius”, în valoare de 8.000 euro, acordat de Comisia Europeană, cu ocazia „Zilei Europei.**

Doar la „Hogaş”, în 2017, ***un grup de elevi a intrat în legătură directă cu astronauţii aflaţi în misiune pe Staţia Spaţială Internaţională***. Proiectul a fost realizat cu sprijinul ARISS, un grup global, şi se axează pe utilizarea echipamentelor radio pentru comunicarea cu astronauţii de la bordul ISS.

– Instruirea în societatea cunoaşterii a fost şi este una din constantele activităţii dvs. de perfecţionare profesională. Credeţi că suntem pe un drum bun în educaţie?

– Cred că profesorul ar trebui să îşi pună autoritatea în disoluţie pentru a facilita creativitatea. Ca profesor „digital immigrant”, încerc permanent să vin în întâmpinarea nevoilor emergente ale elevilor mei, „digital natives”, pentru a consolida competenţele specifice/a evalua, conform profilului de formare a absolventului de liceu. Acesta reprezintă o componentă reglatoare a Curriculumului naţional. Mai mult ca oricând, putem îmbrăţişa acum spiritul programei de limba şi literatura română, iar nu litera ei! Se vorbeşte de stiluri de predare diferite. Mai mult ca oricând profesorii au datoria de a face o predare on-line cu stil, cu empatie şi cu entuziasm.

Momentele de criză trebuie exploatate la maximum, pentru că putem evolua, atât din punct de

→

Nu poţi reduce viaţa la un ecran de calculator

1. Mediul online a fost şi este, a devenit esenţial pentru informare şi formare. Practic, învăţăm mereu din informaţiile pe care le aflăm din mediul online. Învăţământul nu putea lipsi din această formulă iar, în Vest, mediul online este foarte folosit. Nu era vorba, neapărat, de a preda pur şi simplu, prin programele de comunicare audio-video ale mediului online, ci mai mult ca suport la activitatea principală, de catedră. Biblioteca, de exemplu, a fost înlocuită de un program care le înlesneşte studenţilor accesul la informaţii şi documente de bază, multe cărţi sunt digitalizate iar facultatea le oferă un acces privilegiat, online. Acum am fost, însă, aruncaţi, pur şi simplu, în braţele acestei formule, cursurile online. Este vorba de cursurile care se desfăşurau în clase şi nu de învăţare online, care exista de mult timp. Învăţarea online este un alt tip de proces, exclude total sau parţial întâlnirea în grup, dar este concepută astfel de la început. Şi, de obicei, sunt cursuri de scurtă durată, nu de nivel oficial. În facultate există forma „învăţământ la distanţă” dar tot au loc lecţii de sinteză şi întâlnirea în clasă, cu profesorul. Deocamdată, învăţarea online s-a dezvoltat exploziv dar ca o formulă de conjunctură, de care ne-am cam săturat deja. Nici nu am avut timp să o gândim în linişte şi nici rezultatul unei evoluţii fireşti nu este. Este o soluţie de criză, temporară. Ar trebui să revină la forma ei obişnuită, de parte, şi nu de înlocuitor, a procesului didactic clasic.

2. Problemele tehnice sunt inevitabile şi aici este o uriaşă zonă tehnică şi socială de discuţie. Şi cum nu am avut timp pentru adaptarea procesului de predare la mediul virtual, totul este o improvizaţie, fiecare face ce ştie sau poate, şi mulţi fac performanţă în condiţii penibile, de multe ori. La nivel universitar ne plasăm, desigur, în altă paradigmă, studenţii ştiu ce înseamnă virtualul şi îl stăpânesc suficient pentru a realiza un proiect precum predarea online. Formula clasică, în care profesorul stă în faţa calculatorului cu skype sau zoom deschise şi face ce face şi la curs, vorbeşte, nici măcar nu este complicat. Pe viitor, se pot face multe inovaţii la acest procedeu, care poate îl va face de nerecunoscut. Mai puţin la facultate dar la nivel preuniversitar, învăţământul preuniversitar, care este de masă, foloseşte formula online doar ca înlocuitor al predării clasice, în loc ca profesorul să vorbească în clasă, vorbeşte la monitor. Adevăratul învăţământ online presupune formule mai elevate, totuşi. Există un aspect deloc exploatat, ludicul fiinţei umane. Ne place să ne jucăm şi este bine şi normal aşa. Desigur, nu este vorba de neseriozitate ci de imaginaţia de a-şi croi propria viaţă a copilului. Suntem homo ludens, inevitabil, şi asta se vede în pedagogia modernă. Din păcate, învăţământul nostru, preuniversitar, mai ales, cam respinge acest element al personalităţii dar, din fericire, jocul şi joaca sunt la ele acasă în online.

3. Aplicare rapidă şi degrabă a telemuncii, pentru că aşa este numită administrativ predarea online, a dus la o serie de observaţii şi concluzii. Deşi am zice că toată lumea vrea să lucreze de acasă, s-a constat că este mai complicat, durează mai mult, este o invadare a spaţiului personal care duce şi la o serie de inconveniente familiale, nu ai toată tehnica la îndemână, procedura este, încă, destul de complicată, nu totul merge simplu, pot avea loc probleme tehnice, de conexiune. Pe scurt, toate aceste situaţii crează o stare de nervozitate şi de improvizaţie sau abandon. Altfel spus, nu se atinge performanţa la care ne aşteptam iniţial, şi există zone în care se poate lucra online iar altele rămân de domeniul exclusiv al procedurii clasice. Ideal ar fi ca aceste două zone să conlucreze în formule optime şi nu să se concureze artificial sau să se canibalizeze.

4. Ne-am cam săturat, deja, de atâta virtual. Din două mari motive. Primul ar fi consumul excesiv din acest moment, când toată activitatea din afara acestui „stau acasă” s-a uitat la online ca la un panaceu. Ori, nu este aşa, nu totul poate fi rezolvat online. Zona birocratică este cea în care online-ul rezolvă multe lucruri numai că noi aveam, paradoxal, un decalaj serios în digitizarea birocraţiei, din motive multe şi mărunte. Trebuie să vedem clar unde merge şi unde nu. În învăţământ avem clar zona de comunicare-coordonare şi documentare unde se poate merge online puternic dar nu va înlocui partea de predare. E vorba, bineînţeles, de zona de amfiteatru, tradiţională, cea care dă termenii definiţiei. Este o atmosferă de grup în desfăşurarea cursurilor şi a seminariilor, de colocvialitate, de revoltă şi de admiraţie memorabilă faţă de un maestru, un profesor. Cum vom spune, da, marele X mi-a fost profesor dar nu l-am întâlnit niciodată, că noi făceam cursurile online!

Un al doilea motiv vine chiar din specificul fiinţei umane. Suntem oameni, nu roboţi. Nu poţi reduce viaţa la un ecran de calculator. După pandemie, sigur vom căuta realul tot mai mult, să ne vedem, să simţim soarele şi aerul, să simţim iarba şi pământul, să ne vedem semenii, să vedem un spectacol sau concert direct din sală, să vedem o pictură în realitate, nu numai pe ecran, acolo unde vedem şi mâncărurile, şi feţele celor dragi, şi texte savante, şi clipuri glumeţe. Virtualul nu va înlocui totul, clasa tradiţională, cu profesori mai buni sau chiar răi, nu va fi înlocuită. Dar online-ul ne va ajuta foarte mult în pregătirea acestor întâlniri esenţiale.

Marius TIŢA, profesor dr. Tehnici de lucru în audiovizual – Radio, Facultatea de Jurnalism şi Ştiintele Comunicarii, Universitatea din Bucureşti (07.05.2020)

O medalie regală pentru Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş”

Vedere profesional, cât şi personal. Schimbarea paradigmei în educaţie a fost obiectivul tuturor reformelor, iar contextul pandemiei de coronavirus s-a dovedit o şansă pentru a descoperi cum, predând – învăţând – evaluând on-line (sincron şi asincron) poezie, creăm starea de spirit aurorală a nativilor digitali.

Mileniul al III-lea aduce pentru generaţia „millenials” pedagogia 3000, care ia în considerare caracteristicile specifice ale copiilor şi, implicit, superputerile acestora. Este o sinergie pedagogică, flexibilă, care se adaptează în funcţie de mediul social, cultural, economic şi ecologic. Profesorul de limba şi literatura română poate deveni şi profesor de literaţie digitală, fără a neglija însă literaţia emoţională? Sunt convinsă că da.

– Vă simţiţi valorizată la întregul potenţial?

– Noua provocare profesională – aceea de director adjunct – reprezintă o valorizare care creează contextul şi premisele de a valoriza, la rândul meu, potenţialul infinit al elevilor, dar şi pe acela al colegilor mei. Sfârşitul anului şcolar 2019-2020 a coincis cu obţinerea de către Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş”, a unui nou statut, acela de **şcoală de aplicaţie**, un statut dobândit de unităţile de învăţământ preuniversitar, altele decât unităţile cu profil pedagogic, pentru o perioadă de minimum cinci ani, aprobat prin ordin al Ministrului Educaţiei şi Cercetării. Astfel, CNCH va deveni partener al unor instituţii de formare iniţială sau continuă a cadrelor didactice şi va încheia contracte cu instituţii de învăţământ universitar. Ce implică acest lucru? Începând cu anul şcolar 2020-2021, CNCH devine centru de perfecţionare cu experienţă în organizarea şi desfăşurarea practicii pedagogice pentru studenţi/masteranzi.

Deviza elevilor de ieri şi de astăzi ai CNCH poate deveni şi cea a studenţilor care vor face practică pedagogică în acest lăcaş de învăţătură, cultură şi educaţie, beneficiind de expertiza celor şapte profesori care deţin titlul de doctor în diferite ştiinţe, precum şi a celor 47 cu gradul I: *Drum senin în destin, fapte vrednice de rosturi temeinice!*

A consemnat Gianina BURUIANĂ

CONSTANTIN MUNTEANU LA 75 DE ANI

„Un fin observator, un analist profund, aşa ar putea fi caracterizat scriitorul Constantin Munteanu, având în vedere literatura pe care a scris-o şi a publicat-o, cu condiţia ca lectura cărţilor sale să fie realizată cu atenţie, cu răbdare şi să se aibă în vedere permanent epoca în care a trăit, a muncit şi a scris autorul. Nici cititorul nu trebuie să fie străin de perioadele şi bulversările sociale şi politice prin care a trecut România în cele trei sferturi de veac care se vor împlini în acest an, 2020, de la încetarea celui de Al Doilea Război Mondial [...]

Cu prilejul împlinirii vârstei de şaptezeci şi cinci de ani îi dedicăm autorului prezentul eseu monografic şi îi urăm „La mulţi ani”.

(**N. R.** – Fragment din eseul monografic „**Constantin Munteanu, un observator fin, un analist profund**”, semnat de Constantin Tomşa, în curs de apariţie la Editura „Cetatea Doamnei”. Adăugăm un interviu inedit, din sumarul aceluiaşi eseu şi felicitările Revistei *Apostolul*.)

M. Z.

UN INTERVIU INEDIT

– *În activitatea noastră de documentare în vederea scrierii unui eseu monografic [...] am descoperit că debutul literar al viitorului scriitor s-a produs în 1969, pe când eraţi student în ultimul an al Facultăţii de Fizică din Bucureşti, în revista* ***Amfiteatru*** *cu câteva parodii. Aţi mai publicat ocazional poezii şi în cotidianul* ***Ceahlăul****. Apoi nimic. Ce s-a întâmplat cu poetul Constantin Munteanu? Aveţi cumva în manuscris asemenea creaţii?*

– Încercări. Câteva poezii, dintre cele mai bune, le-am inserat în romane.

– *Vă propun să mai rămânem în teritoriul poeziei: copilăria până la prima tinereţe, după care rămânem singuri şi la vâsle, şi la cârmă. Mai sus, v-am reamintit ce-aţi spus cândva despre copilărie: cea mai urâtă şi obsedantă este amintirea cotelor. Dar cea mai frumoasă?*

– Copilăria toată aş spune, cu multele întâmplări pe care le-am inserat în romane, dar cea mai emoţionantă, ca bucurie, dacă vreţi, este aceea despre care tocmai vorbesc în romanul pe care îl scriu, un fragment despre **Ajunul Crăciunului în care nu am mâncat turte cu julfă**. [...]

Primul Ajun fără gustul inconfundabil al plăcerii copilăriei a fost în 1952, când mama plecase pe furiş de acasă la Bucureşti (ştiuse doar tata şi, se pare, preotul satului); plecase la Ministerul Agriculturii să reclame că iar ne trecuseră abuziv la chiaburi, că dările către stat se dublaseră iar noi nu mai aveam nici ce mânca. După câteva zile, seara târziu, înainte de a ajunge mama acasă, cineva de la comună a venit să-i şoptească tatei că s-a primit ordin de la raion să fim scoşi de la chiaburi iar înainte de-a se lumina de ziuă, tata şi mama au adus porcul de la cumătra lor şi l-au tăiat.

Aş spune **cea mai frumoasă amintire a copilăriei**, dacă ea n-ar îngloba atâta durere.

– *Ce spuneţi mai sus am citit măcar printre rândurile romanelor publicate înainte de 1989, perioadă de referinţă pentru curajul – deşi i-aş spune verticalitatea – unui scriitor român. Altceva ce v-a marcat?*

– Ceva ce nu pot uita, dar nici nu pot face literatură din aşa ceva: mama era pe moarte, la câteva zile după operaţia de cancer la ficat. Ne fusese dată acasă. Era în 1973, la două luni după debutul meu la TV. Cu aşa ceva, se moare în chinuri. Într-un moment de acalmie, graţie unei morfine, am auzit-o „iertându-se” cu tata, cum se zice: „Nicule, mulţumesc pentru viaţa avută împreună, c-am dus amândoi şi greul şi uşorul, am crescut copiii, i-am dat la şcoală mai departe, m-ai lăsat să-mi iau haine bune, am ţinut frumos rânduielile şi-am stat cu cinste în biserică, dar şi în scaunul căruţei cu doi cai când am mers la rude ori la târg...”

– *Aşa cum reiese şi din paginile acestui eseu monografic, în anii '70 aţi scris mai multe piese de teatru, majoritatea apărute la public înainte 1989. La acestea se adaugă şi cartea de teatru ce conţine cinci piese,* ***A fluierat în timpul evangheliei****, publicată după 1989. Aceeaşi curiozitate ca cea pentru poezie. Mai scrieţi teatru? Aveţi texte în manuscris sau simple proiecte?*

– Nu, din păcate. Două proiecte le-am expus în extenso în **Comedia contemporană**. Unul este piesa de teatru cumpărată de la Mihai Vlădeanu de către fostul său coleg Cătălin Andrei Păduraru, **Aeroport spre niciunde**, drama celor dezrădăcinaţi, jucată pe scena Naţionalului (în roman), iar altul, având în centru Revoluţia, piesă jucată (în roman) sub semnătura lui Mihai Vlădeanu, **Cofetăria Teona** [...]

– *De ce nu le-aţi scris?*

– Credeţi că le-ar fi inclus vreun teatru în repertoriu?! Un roman, de bine, de rău, îl public şi... ajunge la cititori. Cititorul – cheiul final al oricărui „catarg” trimis de scriitor în larg.

– *Aţi amintit ceva de piesa de teatru* ***Şerifii*** *sau* ***Nimic despre sânziene****, care se monta la Teatrul Tineretului în primăvara lui 1987, ceea ce ţin minte şi eu, că eram curioşi cu toţii să venim la premieră, sau, dacă ne-o cereau şefii, la vizionarea de dinaintea premierei. Vreţi să detaliaţi?*

– Odată ce Amza Săceanu a fost de acord să se monteze pe scena Teatrului Tineretului piesa mea, regizorul s-a apucat de lucru, fiind foarte respectat de actori; ţin minte seriozitatea cu care soţii (pe atunci) Maia Morgenstern şi Claudiu Istodor au intrat sub bagheta regizorului Nicolae Opriţescu.

Pentru decoruri am mers acasă la arhitectul Laurenţiu Dumitraşc (unul dintre cei mai tari scenografi ai momentului), care a înţeles de minune intenţiile regizorului.

Textul declamat de actori pe scenă era ad litteram cel publicat în **Teatrul** nr 1/1978 – culmea, număr omagial al revistei, cu poza dictatorului cât coperta I.

– *Şi totuşi, când se profila un spectacol-eveniment, nu pot să înţeleg plecarea intempestivă a regizorului din timpul repetiţiilor. Chiar credeţi că şicanele director – regizor (şi retur!) plecau de la o luptă de orgolii sau era altceva mult mai personal?*

– Poate da, poate nu. Oricum, cred că directorul era speriat de ceea ce vedea pe scenă – asta-i mai sigur. În plus, ţin minte că era în vremea iarmarocului din Piatra-Neamţ, Duminica Mare, 1987. L-am condus pe regizor până la Hotelul Ceahlăul, unde era cazat. „Ştiţi, domn Munteanu, că am aşa, un sentiment... – a izbucnit el la un moment dat (poate impulsionat şi de un *in vino veritas*). E drept că filmul stă încuiat la Buftea, iar interesul meu major a fost să-mi salvez filmul, dar să mai vin acum şi cu o piesă care atacă direct regimul...”

A fost ultima mea discuţie cu regizorul până în septembrie 1990, când secretara de la Uniunea Cineaştilor m-a anunţat să vin la Cinematograful Scala în data de 24.09.1990, că are loc premiera filmului **Sezonul pescăruşilor**.

– *Aţi mai discutat cu regizorul?*

– Da, mai mult acum, de când s-a pensionat şi a venit în România în timpul anului universitar să ţină cursuri post-universitare absolvenţilor Academiei de Film. [...] Dar niciodată n-am putut să-l întreb de ce m-a lăsat atunci – parcă am mai spus-o – ca măgarul în ploaie. **C’est la vie**! **Toujours parşiv, mais c’est la vie** – replică de-a mea dintr-un roman, parcă. [...]

– *Aşa cum se întâmplă de regulă când este intervievat un scriitor adresăm şi noi aceeaşi întrebare banală: La ce lucraţi în prezent şi când veţi încredinţa tiparului şi implicit cititorului următoarea dvs. carte?*

– Poate odată cu acest ESEU, poate mai târziu cu câteva luni.

→

Parfumul picturii

Dumitru Bezem este un mare colorist care îndrăzneşte să pună laolaltă culori intense, într-o armonie secretă, descendentă din moştenirea creativă a picturii clasice româneşti.

Pictura sa este un imn sublim al sufletului, care evocă, şopteşte şi provoacă stări interioare, impresii, emoţii, care sunt fixate pe pânză cu o sensibilitate artistică intim legată de talentul său şi de alegerile sugestive de culoare. Tuşele penelului artistului sunt oglinda unei izbucniri lirice traduse într-o poveste icastică care dezvăluie puterea expresivă a culorii între nuanţe, gradaţii, variaţii, capabile de vizualitate reprezentativă intensă.

Toţi cei care-i preţuiesc pictura ştiu că dependenţa sa pentru culoare în care nuanţele par să nu aibă sfârşit se numeşte simplu: FLOARE... Roşu, albastru, violet, galben, violet, verde – culori ale imediatului sau indicii care ies din labirintul pulsaţiilor onirice, tuşe de culoare care dilată şi prelungesc haloul psihic care însoţeşte gestul. Petale satinate sau cărnoase, vii sau supuse unor amintiri, pe care timpul riscă să le facă reziduuri melancolice ale unei realităţi de intimitate rănită.

Pentru Dumitru Bezem, floarea nu este o simplă circumstanţă a naturii, ci ceva emblematic, o valoare adăugată minunii naturii, o formă devoţională care, în fond, este o vocaţie poetică pentru care fiecare trăsătură de penel devine un cod aplicat realităţii, un „eu”, narator care face din sugestie un nou stimul perceptiv.

Florile pictorului sunt imaginea fermă a unei realităţi care, în cele din urmă, pare a fi luată în considerare doar ca o completare a unei lumi făcută din petale. Şi asta pentru că totul pare să se învârtă în jurul unui mac, a unui crin sau a unui iris...

Florile lui Dumitru Bezem nu sunt un motiv pentru iluzionismul mimetic, ci legătura dintre realitate şi uimire, în care artistul denotă o amprentă personală, folosind un limbaj autonom capabil să evite îmbălsămarea hibernantă a adevărului.

La mulţi ani, Dumitru Bezem!

Rigoare şi emoţie, vivacitate şi eleganţă, echilibru şi armonie – acestea sunt câteva trăsături definitorii ale pânzelor semnate de Dumitru Bezem. De remarcat şi concepţia spaţială remarcabilă privind structura lor, construită cu transparenţe sugestive cromatice, într-un flux dansant, într-o expansiune emoţională care face ca sufletul să vibreze.

În faţa acestor tablouri suntem investiţi cu sunetul cromatic al unei energii picturale explozive irepresive. Se pare că în ele predomină o nouă fizică, astfel încât culorile şi sunetele, într-un fel de fuziune magmatică, ajung la noi traversând valurile aceluiaşi alfabet spectral. Astfel, intensitatea, dispoziţia, amestecurile de culori, în funcţie de proporţiile care nu sunt niciodată egale, sunt, dincolo de semnul figurativ, când foşnete domolite, când zgomote domestice estompate... Când strigăte prelungi de bucurie, când pauze elegiace devenite tăceri muzicale... Astfel, ca într-o lume a magiei şi iluzionismului, culorile devin sunete pentru urechile noastre. Privindu-le, auzim cu ochii noştri... Ceea ce nu e puţin.

Pentru toţi iubitorii de artă adevărată, florile lui Dumitru Bezem sunt subiecte ale prezentului şi ale trecutului care ne amintesc că totul, ca şi omul, nu trăieşte şi nu moare în zadar.

Ioan SEREDIUC

UN INTERVIU INEDIT

– *Ne puteţi spune titlul? Sau, cum se întâmplă adesea, scriitorii numesc opera abia când e finisată?*

– Romanul se va numi **Tamara şi demonii**, vol. I – **Demonul iubirii**; vol. II – **Demonul Puterii**.

– *Ceva despre roman?*

– Acelaşi personaj central, Mihai Vlădeanu. De data aceasta, „în confruntare” cu un alt fel de personaj feminin, care, ajungând în cămăruţa lui de confort cinci din Cartierul Lenin, îşi declină numele privind cotorul poemului lui Lermontov, ea călătorind incognito, fiind din nomenclatura comunistă. Acţiunea începe în 1969, pe fosta plajă Agigea, când toţi sunt cu creierul încins de soarele torid, şi continuă până în zilele noastre, intersectând destine ale multor personaje ale mele, văzute altfel decât în romanele discutate mai sus, dar şi personaje reale, cu numele lor real, cu care eu m-am intersectat de-a lungul anilor în drumurile mele literare, cu scene pe care ar fi bine să le cunoască cititorii.

– *Plătiţi cumva polițe?*

– Doar spun adevăruri ce pot fi probate.

– *De ce?*

– Memento!

– *Să înţeleg că veţi respecta cele două coordonate necesare unui roman, după părerea Dvs.?*

– Iuvenal (**Indignarea face versul**) şi Dante (**Iubirea care mişcă sori şi stele**), plus ceva precepte biblice, din care nu exclud „ajungă zilei răutatea ei”, dar numai după ce acela care a semănat vânt a cules ceva furtună.

– *Aşadar, memento!, sau cum urase Ioana Mălin, la debut, scriitorului Constantin Munteanu: „să aibă forţa şi înţelepciunea de a rezista tentaţiei succesului, rămânând semeţ şi neclintit el însuşi.” Şi totuşi (....) aţi avut vreun moment de mare tristeţe (legat de patima pentru scris, evident, nu de publicare), urmat de bucuria rezolvării?*

– Da! Şi nu ştiu dacă l-am „exploatat” cum trebuie în paginile scrise. Era după vreo doi ani de la venirea mea la CFS Săvineşti, scriam parcă să nu-l dezmint pe Pliniu cel Bătrân şi, cum transpare în cărţile mele, locuiam în garsoniera de confort 5 din Cartierul Lenin, căreia îi umplusem un perete cu cărţi de literatură. [...] Locul meu favorit era pe un scaun, la masa de scris, până la ore târzii din noapte, iar sâmbăta, până în zori – „A scrie este o detenţie” spune un scriitor francez. (Pe masă ţineam la îndemână pick-upul cuplat la radioul Neptun, plăcile de vinil, dicţionarele de maxime, şi, evident, manuscrisele; uneori, vreo vodcă rusească pentru musafiri/e stilaţi/te.) Cu o sticlă de un litru de vodcă românească mi-a fost adusă acasă o masă de scris excelentă, făcută de dulgheri, negeluită, dar foarte comodă. Între timp, după proiectul meu, făcusem, ajutat de sudorul secţiei unde lucram, un fotoliu – poate cel mai confortabil pe care am stat vreodată la masa de scris. Şi uite aşa, am parcurs cele două mari momente din sufletul meu de tânăr scriitor: deznădejdea şi bucuria.

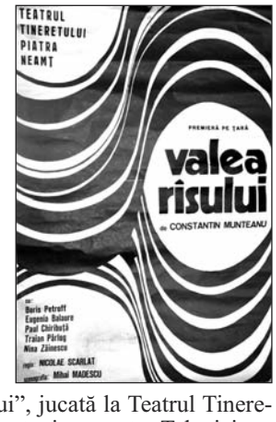

La masa aceea mi-am scris toate piesele de teatru reunite în volumul „A fluierat în timpul Evangheliei”, „Valea Râsului”, jucată la Teatrul Tineretului din Piatra-Neamţ, piesa pentru Televiziune „Iubirea mea cu zurgălăi”, cu care am luat primul Premiu la Televiziune, romanul „Singurătatea dinspre ziuă”, patru scenarii pentru Teatrul radiofonic şi vreo trei sferturi din „Ziua magnoliilor viscolite”...

Constantin TOMŞA

Recunoaşterea internaţională a Tratatului Basarabiei de la Paris

(urmare din pag. 1)

România, care suferise în Primul Război Mondial mari pierderi materiale şi umane, a fost reprezentată la Conferinţă de o delegaţie oficială în frunte cu Ion I. C. Brătianu, preşedintele Consiliului de Miniştri. Dintre membrii delegaţiei mai făceau parte ministrul plenipotenţiar Nicolae Mişu, miniştrii Alexandru Vaida-Voevod, Victor Antonescu, Constantin Diamandy, generalul Constantin Coadă, iar din partea Basarabiei – Ion Pelivan, Ion Codreanu, Sergiu Victor Cujbă şi Emanoil Catelli.

Ulterior, componenţa nominală a delegaţiei oficiale a suferit modificări, în activitatea ei fiind antrenate direct sau indirect şi alte persoane oficiale, precum şi specialişti (experţi) în diferite domenii, inclusiv Nicolae Titulescu ş. a.

Drept urmare a activităţii sale, comisia pentru revendicările româneşti din cadrul Conferinţei de Pace de la Paris, recomanda, la 10 februarie 1919, „să se recunoască Unirea, deja împlinită, a Basarabiei cu România”.

Argumentele experţilor britanici erau următoarele: „1) Basarabia făcuse parte, până la 1812, din Moldova; 2) Sfatul Ţării, reprezentanţă naţională, declarase independenţa şi ceruse «în condiţiile puse de el» unirea cu România; 3) populaţia provinciei era în majoritate românească”.

Apreciind că bazele acestor recomandări sunt determinate de «considerente etnice, economice, geografice şi politice», comisia britanică punea şi trei condiţii pentru recunoaşterea Unirii Basarabiei cu România: „1) Baza separării Basarabiei de Rusia va fi principiul etnic, nu o ocupare militară a provinciei de România în defavoarea Rusiei; 2) nu se va face nimic pentru a prejudicia interesele economice sau alte interese vitale ale Rusiei cu România în această privinţă; 3) minorităţilor naţionale din Basarabia li se vor asigura, prin garanţii internaţionale, autonomie culturală şi locală”.

Recunoaşterea Unirii Basarabiei cu România a fost complicată, în primul rând, din cauza faptului că guvernul Rusiei sovietice, nefiind recunoscut de Marile Puteri, nu a fost invitat să participe la lucrările Conferinţei de Pace şi nu avea, prin urmare, reprezentanţi oficiali la forumul păcii, discutându-se şi luându-se hotărâri în absenţa unor delegaţi oficiali ai lui.

În acelaşi timp, recunoaşterea unirii Basarabiei a fost utilizată de Marile Puteri ca mijloc de presiune şi şantaj, pentru a putea modela atitudinea şi poziţia României în alte probleme, ca de exemplu negocierile pentru tratatul cu Ungaria şi cele referitoare la protecţia minorităţilor, comerţului şi tranzitului. Mai trebuie adăugat faptul că rezolvarea acestei probleme implica, din punct de vedere internaţional, unele interese europene şi chiar mai largi, în privinţa raporturilor dintre Marile Puteri.

În cadrul Conferinţei, România a fost inclusă în rândul statelor „cu interese limitate”, Marile Puteri rezervându-şi dreptul de a interveni în treburile interne ale acesteia. În privinţa problemei Basarabiei, un membru al delegaţiei române, basarabeanul Ioan Pelivan, aprecia că „deşi, în fond nu prezenta nici o greutate pentru rezolvarea ei, nu se putea mişca din loc. Basarabia devenise obiect de şantaj în mâna dictatorilor lumii, mai ales a Statelor Unite, pentru a impune României voinţa şi punctul lor de vedere”. SUA considera că trebuia consultat şi reprezentantul Rusiei, mai exact Guvernul lui Kolceak, fiindcă puterile învingătoare nu se aflaseră în conflict cu aceasta. Preşedintele Wilson susţinea că „niciun teritoriu nu poate fi luat Rusiei fără consimţământul ei”.

În condiţiile în care guvernul de la Petrograd nu avea delegaţi oficiali la Conferinţă, interesele Rusiei sovietice la Paris au fost reprezentate de „Conferinţa politică rusă”, o organizaţie formată din reprezentanţi ai emigraţiei ruse din capitala Franţei, avându-l în frunte pe Vasili Maklakov, fost ambasador al Rusiei ţariste la Paris. Deşi „Conferinţa politică rusă” nu avea statut oficial în cadrul Conferinţei de la Paris, reprezentanţii ei au acţionat pe toate căile pentru a împiedica recunoaşterea de către Marile Puteri a statelor desprinse de sub stăpânirea rusească.

Este cunoscut şi faptul că în 1919, la Paris, unde îşi ţinea lucrările Conferinţa Păcii, Al. Krupenski, Al. Şmidt şi alţii, în calitate de „delegaţie”, trimisă de „Comitetul de salvare a Basarabiei de sub jugul românesc”, răspândeau falsuri despre Sfatul Ţării ca fiind „organ creat de o adunare de soldaţi bolşevici şi prin eliminarea tuturor elementelor burgheze a devenit un soviet anarhist”, şi a fost susţinut de cabinetul de la Bucureşti pentru a întreţine dezordinea „necesară guvernului român pentru a-şi justifica prezenţa în Basarabia”.

Delegaţia română

Delegaţia română la Conferinţa Păcii s-a confruntat cu mari dificultăţi create de emigranţii ruşi la Paris. Ca răspuns la aceste acţiuni antiromâneşti, Ioan Pelivan a publicat, în principalele ziare pariziene („Le Temps”, „Matin”, „Figaro”, „La Victoire”, „Le Journal” etc.), o serie de articole în care a dezvăluit adevărata fizionomie politică şi morală a „delegaţilor basarabeni”, a combătut pretinsele rădăcini basarabene ale acestora şi a stăruit asupra motivelor egoiste şi personale ale fiecărui protestatar.

Ca participant nemijlocit la evenimentele Unirii Basarabiei cu România, Ioan Pelivan menţiona, în publicaţiile sale pariziene, că actul din 27 martie /9 aprilie 1918 s-a făcut „din libera voinţă a populaţiunei basarabene reprezentată prin Sfatul Ţării şi fără nici un amestec din afară”. Ba mai mult, pe parcursul perioadei cât s-a aflat la Paris, Ioan Pelivan a editat, în limba franceză sau/şi engleză peste 10 lucrări de sinteză privind dreptul istoric românesc asupra Basarabiei.

Într-un final, după o lungă şi complicată tergiversare, unirea Basarabiei cu România a fost recunoscută de jure prin Tratatul semnat la Paris, în ziua de 28 octombrie 1920, între Marea Britanie, Franţa, Italia şi Japonia pe de o parte şi România, pe de altă parte.

Prin Tratat, se recunoştea legitimitatea unirii Basarabiei cu patriamamă şi suveranitatea României asupra teritoriului dintre Prut, Nistru şi Marea Neagră. Tratatul aşeza pe o

→

Octombrie 2020

■ 4/1930 – n. **Silviu N. Dragomir**, la Roman, unde a urmat cursurile liceale, până în clasa a a VI-a, după care s-a mutat la Bucureşti şi a absolvit Politehnica. Este unul dintre cei mai importanţi colecţionari români, decan de vârstă al filateliştilor, autor al volumului „Istoria cartofiliei româneşti”. La festivitatea de 1 mai 1948, împreună cu alţi colegi au luat portretul lui Stalin şi, mimând o procesiune de înmormântare, l-au plimbat pe culoarele şcolii până în clasă, unde l-au aşezat cu capul în jos şi cu faţa la perete. Pentru gestul său a fost condamnat la un an închisoare. A mai colecţionat cărţi poştale, apoi, numismatică. Are un „cap de bour” din a doua emisiune. Alte cărţi: „Dracula”, „Istorii neelucidate”, „Istorii din jurul nostru”, „Un Bucureşti mai puţin cunoscut”, „Familia Regală în vechi cărţi poştale ilustrate” (colab.) ş. a.

Rememorări nemţene

■ 10/1937 – n. **Gheorghe Blaga**, la Borleşti, Neamţ (d. 30. 04. 2006). Profesor de limba franceză şi inspector şcolar, publicist. A pus bazele Fundaţiei „I. I. Mironescu”, a iniţiat şi condus peste un deceniu Revista „La Tazlău”, ce a apărut, sub auspiciile acestei Fundaţii, în satul lui I. I. Mironescu, în 45 de numere, şi în jurul căreia, inimosul dascăl a adunat numeroşi colaboratori din judeţ şi din ţară. A colaborat la publicaţii din Neamţ („Ceahlăul”, „Apostolul”, „Asachi”, „Monitorul de Neamţ” „Realitatea”) şi din ţară.

■ 10/1955 – n. **Dinu Huminiuc**, la Strunga, Iaşi. Absolvent al Institutului de Arte Plastice „Ioan Andreescu” din Cluj (1979), după care s-a stabilit la Piatra-Neamţ. Expoziţii de grup şi personale (1977-2009): Cluj, Alba Iulia, Piatra-Neamţ; colective (1986-2010): Galeria Municipiului Bucureşti, Târgu-Mureş, Piatra-Neamţ, Baia Mare, Bacău, Suceava („Voroneţeana”), Moineşti, Iaşi, Satu Mare, Franţa, Budapesta. A participat la tabere de creaţie (1987-2007): Viişoara, Neamţ; Brateş, Dumbrava, Izvorul Muntelui, Văratic toate în Neamţ; Botoşani. Colaborări: „Antiteze”, „Poesis”, „Panteon”; coperte, cataloage, grafică de carte (Trilogia „Omul de hârtie”, versuri, de Emil Nicolae). Pictură bisericească: în Neamţ. Premii: „Voroneţeana”;

→

Recunoaşterea internaţională a Tratatului Basarabiei de la Paris

Nouă bază relaţiile româno-sovietice, din punctul de vedere al normelor dreptului internaţional.

Conceput în spiritul Pactului Ligii Naţiunilor, Tratatul Basarabiei, semnat la Paris, recunoştea actul plebiscitar din 27 martie 1918, el încadrându-se în ansamblul de tratate internaţionale care consacra *de jure* desăvârşirea statului naţional unitar român. Era o situaţie *de facto*, rezultată din voinţa liber exprimată a unui stat suveran şi independent.

Odată cu recunoaşterea suveranităţii României asupra Basarabiei, părţile contractante ale Tratatului se obligau să acorde „asistenţă României" în cazul vreunei încercări ruseşti de a reanexa Basarabia.

Sigur, Rusia sovietică a protestat faţă de acest Tratat, chiar la câteva zile după semnarea acestuia, pe 1 noiembrie 1920, printr-o notă comună cu Ucraina.

După o perioadă de aşteptare, puterile semnatare au hotărât ratificarea acestuia, acţiune care s-a succedat în felul următor: Anglia şi România în 1922, apoi Franţa în 1924. Japonia nu a ratificat niciodată Tratatul. Italia a ratificat acordul abia în anul 1927, acesta devenind, pe parcursul anilor 1920-1927, o chestiune importantă, dacă nu primordială, în raporturile româno-italiene, cu implicaţii internaţionale mult mai largi. (...) Sigur, perioada 1920-1927 a fost deosebit de complicată pentru diplomaţii români în demersul lor de a convinge Palatul Chigi să ratifice Tratatul. Cauzele au fost multiple, politice, economice, dar şi de interese internaţionale. Nu este de ignorat şi faptul că Italia era foarte atentă la evoluţia politică şi economică a Rusiei sovietice. Italia avea interese economice în Rusia şi aştepta sa vadă evoluţia politică în această ţară. Italia a fost prima ţară care a recunoscut oficial guvernul sovietic de la Moscova. Diplomaţii români au folosit mai multe pârghii pentru a convinge guvernul italian să ratifice Tratatul. La un moment dat chiar, s-a încercat a utiliza influenţa unor proprietari, supuşi italieni, rămaşi fără pământ în urma reformei agrare şi care adresau plângeri la Roma, Bucureşti şi chiar la Liga Naţiunilor.

Un rol aparte în ratificarea Tratatului l-a avut generalul Alexandru Averescu, bun cunoscător şi iubitor al Italiei, prieten apropiat cu mareşalul Pietro Badoglio. Averescu a reuşit să aducă raporturile dintre cele două state pe linia de plutire, înlăturând divergenţele şi tensiunile anterioare. Toate acestea au schimbat atitudinea diplomaţilor italieni faţă de relaţiile dintre România şi Italia, inclusiv în chestiunea Basarabiei.

La 16 septembrie 1926, a fost semnat Tratatul de prietenie şi colaborare româno-italiană (ratificat la 18 iulie 1927), care nu făcea referiri la eventuala ratificare a Tratatului privind Basarabia, însă aşeza relaţiile diplomatice şi comerciale dintre România şi Italia pe coordonatele unei colaborări eficiente. Averescu decisese să meargă pe altă cale: obţinerea ratificării italiene odată cu semnarea unui tratat de prietenie şi colaborare italo-român.

Astfel, după mai multe tergiversări şi obstacole diplomatice chinuitoare în dimineaţa de 9 martie 1927, ministrului român de externe, Ion Mitilineu, i-a fost înmânată o notă diplomatică, prin care i se aducea la cunoştinţă că decretul de ratificare a acordului de la Paris din 28 octombrie 1920, prin care se recunoştea unirea Basarabiei cu România, a fost aprobat şi semnat de şeful guvernului italian (Benitto Mussolini) şi de Consiliul de Miniştri, care se reunise, în ziua de 8 martie, la Roma. Regele Victor Emmanuel al III-lea a aprobat tratatul, ratificarea având loc prin decret-lege.

Un amplu raport în chestiunea Basarabiei a fost prezentat şi publicat de către Tommaso Tittoni, preşedinte al Senatului Italiei (1919-1929), tradus, tot în anul 1927, în limba română, sub titlul *Basarabia, România şi Italia.*

Japonia a rămas singura ţară care nu a ratificat Tratatul Basarabiei dând prioritate relaţiilor economice cu URSS. Diplomaţia sovietică a sporit demersurile pe lângă Japonia pentru ca aceasta să nu urmeze exemplul Italiei, ajungând chiar la ameninţări, precum că un act similar ar fi considerat de Moscova ca „vădit ostil". Ratificarea a fost atacată dur în ziarele sovietice, iar peste 10 zile, ambasadorul sovietic la Roma, după consultări cu Moscova, a înmânat un protest prim-ministrului italian.

Chiar dacă recunoaşterea internaţională a Tratatului Basarabiei a parcurs un drum sinuos, eficienţa acestui act de recunoaştere nu s-a văzut, cum nu se văzuse nici după recunoaşterea britanică sau franceză. Tratatul de la Paris din 28 octombrie 1920 nu a intrat în vigoare, deoarece nu a fost ratificat de Japonia. Important este că Marii Aliaţi ai României din Primul Război Mondial şi-au onorat, unul după altul, Italia ultima, semnăturile sub Tratatul Basarabiei.

CALENDAR
– octombrie 2020

02. **GOMA, Paul** (2 oct. 1935) – **85** de ani de la naşterea scriitorului;

03. **ESENIN, Serghei** (3 oct. 1895 – 28 dec. 1925) – **125** de ani de la naşterea poetului rus;

03. **WOLFE, Thomas** (3 oct. 1900 – 15 sept. 1938) – **120** naşterea scriitorului american;

05. **GOLESCU, Dinicu** (7 feb.1777 – 5 oct.1830) – **190** ani de la moartea cărturarului;

07. **BOHR, Niels** (7 oct. 1885 – 18 nov. 1962) – **135** de ani de la naşterea fizicianului danez;

11. **MAURIAC, François** 1970) – **135** de ani de la naşterea scriitorului francez (Nobel. Lit.);

12. **PAVAROTTI, Luciano** (12 oct. 1935 – 7 sept. 2007) – **85** de ani de la naşterea tenorului Italian;

15. **PUZO, Mario** (15 oct. 1920 – 2 iul. 1999) – **100** de ani de la naşterea scriitorului american;

16. **NOTTARA, Constantin I.** (5 iun. 1859 – 16 oct. 1935) – **85** ani de la moartea actorului;

18. **MAZILU, Teodor** (11 aug. 1930 – 18 oct. 1980) – **40** de ani de la moartea dramaturgului şi prozatorului;

19. **MIHAESCU, Gib** (23 apr. 1894 – 19 oct. 1935) – **85** ani de la moartea prozatorului;

19. **SWIFT, Jonathan** (30 nov. 1667 – 19 oct. 1745) – **275** de ani de la moartea scriitorului irlandez;

20. **DONICI, Alexandru** (19 ian. 1806 – 20 oct. 1865) – **155** de ani de la moartea fabulistului;

22. **BUNIN, Ivan** (22 oct. 1870 – 8 nov. 1953) – **150** de ani de la naşterea scriitorului rus (Nobel Lit.);

25. **CHAUCER, Geoffrey** (1340 – 25 oct. 1400) – **620** de ani de la moartea scriitorului englez;

26. **TOCILESCU, Grigore** (26 oct. 1850 – 18 sept. 1909) – **170** de ani de la naşterea arheologului şi folcloristului;

30. **POUND, Ezra** (30 oct. 1885 – 1 nov. 1972) – **135** de ani de la naşterea poetului şi criticului american. (***Red.***)

„Saloanele Moldovei", Bienala „Lascăr Vorel" ş. a.

■ 16/1875 – n. **Mihai Stamatin**, la Mălini, Suceava (d. 25. 09. 1922, Piatra-Neamţ). Studii: în satul natal, la Fălticeni şi la Liceul Naţional din Iaşi, Facultatea de Ştiinţe Naturale. Profesor la Iaşi, Fălticeni, la Liceul „Petru Rareş", Piatra-Neamţ (şi director), unde a înfiinţat Internatul fiilor de săteni (1914), Muzeul Regional „Cozla" (1920). Scrieri: „Contribuţie la flora lichenologică a României" (1904); „Contribuţie la flora stepelor din România" (1906); „Contribuţie la flora phancrogamelor din România" (1907), precum şi colaborări la revistele: „V. Adamachi", Buletinul de Ştiinţe al Academiei Române; Anuarul Liceului „Petru Rareş". Chipul său, în basorelieful din faţa Liceului „Petru Rareş", alături de Calistrat Hogaş şi Ion Negre, a fost realizat de

Rememorări nemţene

Mihai Onofrei.

■ 18/1944 – n. **Gheorghe V. Ţigău**, la Rucăr, Argeş, profesor, publicist. A absolvit Facultatea de Filologie a Universităţii Bucureşti (1967). Cariera didactică la: Borca, Neamţ (şi director adjunct), inspector şcolar în Neamţ. Debut în „Ateneu" (1985); editorial: „Noţiuni fundamentale de teorie literară" (2000), urmată de un manual, o monografie a Liceului din Borca şi de două cărţi, în care a valorificat folclor din Judeţul Neamţ: „La pârâul dorului. Literatură populară de pe Valea Bistriţei şi din împrejurimi" şi „La fântână, la izvor". Colaborări: „**Apostolul"** şi toate publicaţiile din Neamţ; „Tribuna învăţământului"; „Şcoala modernă" ş. a.

■ 18/1952, n. **Dănuţ Dumitru Ursache**, Piatra-Neamţ (d. 27. 03. 2010, Băile Felix, Oradea), profesor, publicist şi prozator. A absolvit Liceul „Petru Rareş" din localitatea natală (1971), Facultatea de Filozofie a Universităţii din Iaşi (1975), doctor (1993). Cariera didactică: în Piatra-Neamţ (Casa de

Constantin TOMŞA

(continuare în pag. 14)

Profesoara Cristea Monica:

„Eu am fost eleva elevilor mei şi sunt foarte mândră de asta”

(urmare din numărul trecut)

Pasă-mi-te lor, aşa li se spusese la şcoală, că noi veneam dintr-o ţară străină şi vorbeam o altă limbă. Acolo, în Republica Moldova, prezenţa noastră era un argument istoric. Limba e una! – Ţara trebuie să fie una! Am făcut politică fără să vrem!

Cu întrebarea aceasta, despre limba română, aţi deschis cutia Pandorei. Nu mă mai pot opri. Eu şi copii mei am făcut Unirea! Da, în felul nostru! În centrul Chişinăului – statuia lui Ştefan cel Mare, la Orhei, biserici vechi româneşti, peste tot urme ale strămoşilor noştri şi atunci... de ce am trecut cu paşaport graniţa la Ungheni? Întrebări fără răspunsuri, deşteptarea pruncilor, iscodiri istorice – talentaţii mei născocitori de vorbe au devenit politicieni cu opinii şi argumente! Treceam graniţa cu nişte copii şi mă întorceam în ţară cu oameni maturi, nedumeriţi şi împovăraţi de probleme.

Cenaclul **Tinereţe fără bătrâneţe** a iniţiat şi desfăşurat un concurs numit **O poveste de un cot/Scrisă de un Piticot**. Asta era la 2-3 ani de la Revoluţie. Competiţia se adresa elevilor mici şi se desfăşura pe două secţiuni: basm şi poveste. Lucrări – cu sutele!! din Moldova, din România, din Ucraina, din Serbia, de la comunităţile româneşti. Condiţia era ca textele să fie scrise de mână. Caligrafia celor din Moldova – impecabilă. Ai noştri... de... mai urâţel – caligrafie nu se mai face în şcoală! Festivitate de premiere. Juriu. Invitaţi. Laureaţii – pitici cu mămici şi bunici din oraşe, dar şi din sate de peste Prut. Şi sătucele lor sunt tare sărăcăcioase! Palatul Copiilor din Piatra-Neamţ impunător, rafinat, cu vitralii şi – la vremea aceea – cu câteva oglinzi de cristal. Un băieţel, impresionat de aspectul clădirii şi-a lăsat tenişii cam rupţi lângă uşa de la intrare. A spus că nu vrea să „mâzgălească” pe jos cu tenişii care-s „buni că-i are doar de doi ani, de când i-au rămas mici lui frate-su”.

Moldova – ţinut de coline, de dealuri, România – încoronată de Carpaţi. Un laureat din Moldova a declarat că: „ Îi ghini în oraşul aista, da, oare n-o să chici pisti noi aşa munţi di înalţi?” Vedea prima dată munţii! Atâta inocenţă şi delicateţe, atâta nonşalanţă n-ai cum să o scoţi la iveală în orele obişnuite de clasă. Română, obiectul Limba şi literatura română, dincolo de clasă, are valenţe nebănuite, de aceea un cenaclu, o revistă reprezintă validarea muncii profesorului la oră.

Ar trebui să mai amintesc Taberele de creaţie „Tinere condeie”, organizate an de an în spaţii pitoreşti; de fapt nu conta atât locul, cât confruntarea. La întâlnirile din fiecare seară se prezenta câte un cenaclu. Se citeau poezii, bucăţi de proză, teatru. Se analizau „bob cu bob” lucrările şi câât de critici puteau fi adolescenţii aceştia minunaţi şi câât de repede recunoşteau un text valoros! Pe de o parte se formau creatorii, pe de alta, criticii. Rolul meu a fost să îi stimulez, să-i ascult, să le dau încredere, pentru că ei chiar făceau literatură, chiar frământau limba română, chiar croiau haină nouă din cuvinte vechi. Apelasem, probabil, semiconştient, la maieutică. Eu „moşeam” naşterea unor creatori de limbă. Am prefaţat, am tipărit volume colective de versuri ale cenacliştilor, dar şi peste 10 volume individuale. Versuri, proză, teatru, toate excelente. Într-un anumit fel eu **nu** am predat limba română – eu **am** „născut” creatori de limba română.

– Care este partea aplicativă a obiectului aflat la prima rubrică din catalog? (Limba şi literatura română)?

– Nici pe departe definiţiile şi regulile, excepţiile şi analizele morfo-sintactice seci sau comentariile, învăţate pe de rost, Doamne fereşte, precum Trăsnea! Partea aleasă, vie a limbii este folosirea creativă a lexicului, a gramaticii, mai exact realizarea textelor literare. E bine să fii „consumator” de literatură, dar e nemaipomenit să fii creator de text literar! La una din ediţiile Concursului Epistolar, organizat cândva de Poşta Română, o fetiţă din ciclul primar a luat premiul I la etapa naţională şi lucrarea ei a participat la faza internaţională. A ocupat locul al II-lea şi a fost invitată, cu profesoară cu tot, la Beijing, la premiere. Hm! Ne-am uitat pe hartă – O, ce departe e China!; ne-am uitat în portofel(?!) şi am constatat că nu putem să ne bucurăm de festivitatea de acolo. Lucrarea Alexandrei, reprezenta continentul Europa, dar noi eram ai nimănui! Am primit diploma prin poştă. Am fost foarte mândră de ea, deşi nu am înţeles din toate semnele acelea ciudate decât numele domnişoarei câştigătoare, şcolăriţă în clasa a II-a. Fetiţa de atunci m-a invitat anul trecut la premiera, pe scena Teatrului Naţional „Vasile Alecsandri” din Iaşi, unei piese scrisă de ea… Asta a fost nota mea! Şi profesorii primesc calificative, doar că ele vin după 15-20 de ani...

– Succesul trebuie consolidat în permanenţă?

– Succesul e ca linia orizontului – trebuie în permanenţă să mergi către el. Le-am explicat copiilor faptul că: activitatea elevului se compară cu ceea ce face o albină – adună grăunte cu grăunte de polen ca să obţină mierea şi – când a umplut o căsuţă – o ia de la capăt, respectând o disciplină militară. Asta e şcoala! După mine, succesul înseamnă, mai ales în cazul unui dascăl, să dăruieşti din tine, din cunoştinţele, dar mai ales din sufletul tău. Şi lucrul acesta trebuie făcut cu sinceritate şi cu dragoste. Deşi nu doream, bănuiam că o să ajung aici. Cea mai de preţ însuşire rămâne dragostea! Copiii se cresc şi se educă aşa, cu multă, multă înţelegere şi iubire! Succesul e de multe feluri. Un dascăl premiat de minister – este un om de succes! Un dascăl cu mulţi olimpici – este, de asemeni, de succes! Un cadru didactic prin mâna căruia au trecut, să zicem, doi miniştri – e un dascăl de succes! Dar dascălul de succes, în viziunea mea, e mai ales acela care, peste ani, când nu mai e la catedră, primeşte mulţumirile unui fost elev

→

Rememorări nemţene

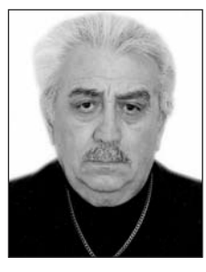

(urmare din pag. 13)

Copii-Băieţi, Liceul Industrial Nr. 5 azi, Liceul/Grupul Şcolar Economic, Liceul „Petru Rareş”). Distins cu Diploma de onoare – locul I pe ţară – în competiţia „Eficienţă şi creativitate în învăţământ” (1994). Membru în colectivul de redacţie al publicaţiei „**Apostolul”;** colaborări: „Asachi” şi „Ceahlăul” din Piatra-Neamţ; „Tribuna învăţământului”. Cărţi: „Introducere în filosofia lui Lucian Blaga”; romanele: „Paradisul papagalilor”, „Pentagrama sau Ironia sorţii”, „Casă în Cer”, proză.

■ 20/1938 – n. **Cornel Nicoară**, la Câmpia Turzii, Cluj, actor, prozator. A absolvit I. A. T. C. „I. L. Caragiale” din Bucureşti (1965). Actor la T. T. (8. 07. 1965, până la pensionare), a deţinut funcţiile: director adjunct şi director, consilier-şef al Inspectoratului pentru Cultură Neamţ, conferenţiar universitar şi a interpretat peste 100 de roluri. Amintim câteva spectacole: „Femeia Mării”, „Arden din Kent”, „Răzvan şi Vidra”, „Act venețian”, „Britannicus”, „Matca”, „Muntele”, „Mihai Viteazul”, „Muştele”, „O scrisoare pierdută”, „Apus de Soare”, „Bădăranii” ş. a., precum şi câteva filme: „Pintea”, „Buzduganul cu trei peceţi”, „Fiul munţilor”, „Dumbrava Minunată”, „Adevărata poveste” (ultimul, în Germania). S-a implicat în marile manifestări desfăşurate la Neamţ: Festivalul de Teatru, „Antologia Scriitorilor Români Contemporani”, „Sadoveniana”, „Stagiunile de Muzică Simfonică”, „Vacanţe Muzicale” ş. a.). Cărţi: „Memoria măştilor”, „Album de suflet”.

■ 21/1906 – n. **Har. Mihăilescu**, la Vânători, Dumbrava Roşie (azi, Municipiul Piatra-Neamţ) (d. 9. 03. 1992, Piatra-Neamţ). Absolvent al Liceului „Petru Rareş”, al Facultăţii de Litere şi Filozofie, Bucureşti, cu „magna cum laude” (1929). Profesor la Târgu-Neamţ, Roman, Curtea de Argeş şi Piatra-Neamţ. În studenţie, a frecventat cenaclurile „Sburătorul” „Falanga”. La Piatra-Neamţ, a pus bazele cenaclurilor literare „Slova nouă”, „Calistrat Hogaş”

→

Profesoara Cristea Monica:

„Eu am fost eleva elevilor mei şi sunt foarte mândră de asta”

Şi nu neapărat acesta era premiantul clasei.

– Ce vă face fericită?

– Sunt câteva lucruri care mă fac fericită. Când eram mică, îmi închipuiam că în Rai eşti pe deplin fericit şi locul acela mi-l imaginam ca un palat plin-plin-plin de cărţi, de prăjituri şi de copaci înfloriţi; cu

timpul s-au mai adăugat câteva elemente: cafeaua şi prietenii mei – elevii. Mă fac fericită: mesajele copiilor (foştii elevi), vizitele cu pruncii lor de mână, succesele pe care le obţin în profesiile alese. Mă face fericită şi nefericită acest interviu care mi-a oferit prilejul de a plonja în trecut şi a-mi întări convingerea că nu este altă profesie mai generoasă decât aceea de dascăl. De ce şi nefericită? Pentru că nu am atâta spaţiu încât să vorbesc despre fiecare copil cu care am lucrat de-a lungul timpului şi cred că nu am apucat să le mulţumesc tuturor că le-am fost profesoară, ... că mi-au fost profesori. Am învăţat atâtea lucruri de la copii, încât pot spune că alături şi împreună cu ei am devenit un dascăl mai bun.

– Citiţi mult? Ce recomandări de lectură aveţi?

– Nu citesc cât aş vrea! Dar, o, Doamne, cum aş putea trăi fără să citesc? Zilnic, de la 11-12 noaptea la ora două, când oraşul doarme, am „întâlnire” cu personaje surprinzătoare şi toaate coboară tiptil din paginile cărţilor şi stăm la sfat uneori până în zori. Îmi place şi literatura română, dar şi cea universală, literatura contemporană, dar şi cea clasică. Ba, în ultimul timp, sunt pasionată de fizica cuantică şi de astronomie, de teoria Big Bangului, ehei şi câte mă mai atrag...

– Ce îmbunătăţiri se impun actualului sistem de învăţământ?

– Aş trece prin sită tot noianul de informaţii şi aş lăsa cam o treime din materie. Aş da ore în care profesorul să fie elevul elevilor săi! Şi... aş cam scoate cataloagele şi notele. S-ar putea face un învăţământ de înaltă calitate şi fără constrângeri! Profesorilor tineri le-aş sugera să adapteze metodica la o generaţie profund diferită de cele anterioare, să se copilărească, să apeleze la tehnica modernă pentru desfăşurarea orelor şi să facă multe activităţi extraşcolare ca să cunoască sufleţelele cu care lucrează. Este vital.

– Cum ne căutăm chemarea?

– A chema înseamnă că cineva sau ceva te invită să mergi într-o direcţie anume. Nu cred că trebuie chiar să „căutăm”, ci să deschidem mai multe uşi şi vom ajunge unde ne este menit. Dar aici are şi şcoala un rol deosebit. Ar trebui gândit un sistem care să descopere abilităţile şi afinităţile fiecărui copil şi „chemarea” se va împlini. Fiecare fiinţă are în ea un grăunte de aur, **dascălul este un explorator** – caută comorii, este **un grădinar** – îngrijeşte cu răbdare, este **un bijutier** – cizelează materialul grosier ca să scoată la lumină diamantul. Cel dintâi şi cel mai mare dascăl a fost Iisus Hristos, de aceea era numit Învăţător. Cu ce a „operat” el? Cu iubire de oameni! Bieţii de noi, încercăm, încercăm, încercăm... copii palide, dar exemplul Lui este copleşitor!

– Care este sensul unei existenţe?

– Complex şi dificil e răspunsul, dar am să procedez ca şi cum aş avea în faţă nodul gordian. Să iubeşti copiii, să ai încredere în ei, să faci cu dragoste tot! În clasă, iubirea elevilor se simte în podul palmei. Şi asta nu e o metaforă! Copiii vin la şcoală pentru ca dascălii să le descopere talentele, disponibilităţile şi abilităţile pe care le au şi să-i pună în valoare. Este esenţial şi obligatoriu. Este onorant!

– Prietenia-i nobilă sau devine nobilă pentru că nu urmăreşte nimic. Aveţi prieteni?

– Am câţiva prieteni, nu mulţi! Mi-e frică de prieteniile profunde, adevărate pentru că presupun o fuziune aproape totală: preiei durerile, împarţi bucuriile, dar mai ales dăruieşti, te dăruieşti! Sunt onorată de prietenia unora dintre foştii elevi şi colaboratori. În 44 de ani de carieră s-a separat grâul de neghină!

– Frumuseţea mai salvează lumea, aşa cum spunea Dostoievski?

– Dacă nu este dublată de bunătate, respect şi înţelegere, frumuseţea, numai frumuseţea fizică, nu salvează lumea! (Dar pot eu să-l contrazic pe marele Dostoievski?? Literatura rusă e fascinantă şi pe nedrept marginalizată!). Un robot (o păpuşă în fond) poate fi frumos, ca aspect, dar nu salvează lumea, ba dimpotrivă, poate fi programat pentru a distruge. Şi pe Facebook sunt atâtea domnişoare frumoase, dar... dacă citeşti ce şi cum scriu... te sperii. La microscop nici Covidul nu-i urât... seamănă cu o broşă cu rubine, şi...??? Dacă avem în vedere frumuseţea interioară – şi la asta cred că se gândea scriitorul rus, atunci e altceva... Frumuseţea de dincolo de frumuseţe poate salva lumea. Oare suntem capabili să o vedem???

A consemnat Violeta MOŞU

Lecţia de istorie ❐ Luna octombrie ❐ Lecţia de istorie ❐ Luna octombrie ❐ Lecţia de istorie

Şi „Petrodava”. Debut cu poezii în „Bilete de Papagal” (1928). Colaborări: Anuarul Liceului „Petru Rareş”, „**Apostolul”**, Ateneu ş. a. Scrieri: „Tâlcuirea lui Har. Mihăilescu”; „Din cartea vieţii”; „Gândind la depărtări fecioare”.

■ 21/1939 – n. **Dumitru Irimia**, la Roman (d. 2009, Iaşi). Absolvent al Şcolii Medii din oraşul natal şi al Facultăţii de Filologie, Iaşi, doctor (1976). A urcat treptele ierarhiei universitare, remarcându-se ca lingvist şi filolog. A predat la universităţi din Italia. Funcţii: director adjunct al Centrului Român de Cultură şi Cercetări Umaniste, vicepreşedinte al Societăţii de Ştiinţe Filologice, membru în Consiliul de conducere al Societăţii „Limba noastră cea română”, Republica Moldova, coordonator al programului „Studii eminesciene” la Centrul Naţional „Mihai Eminescu”, Ipoteşti, în colective de redacţie: „Ana-

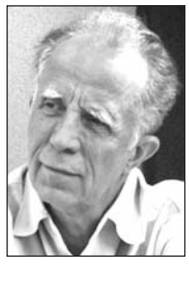

Rememorări nemţene

lele” Universităţii ieşene şi „Limba Română”, Chişinău. Scrieri: „Limbajul poetic eminescian”; „Curs de lingvistică generală”; „Lingvistica, poetica, stilistica”; „Structura stilistică a limbii române contemporane”; „Introducere în stilistică”; „Dicţionarul limbajului poetic eminescian” (coord.), „Gramatica limbii române” ş.a.

■ 23/1947 – n. **Dumitru Bezem**, la Tarcău, Neamţ, artist plastic. Facultatea de Arte Plastice, Iaşi (1972), membru UAP.

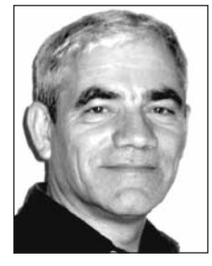

■ 23/1950 – n. **Nicolae Sava**, la Vânători-Neamţ, scriitor, ziarist. După absolvirea liceului în Târgu-Neamţ, a lucrat în diverse meserii, până în februarie 1990, când începe să lucreze ca redactor, la Ziarul „Ceahlăul” din Piatra-Neamţ, unde publică ştiri, note, tablete, semnale editoriale, recenzii, cronici literare şi interviuri, mai ales din viaţa culturală. A debutat cu versuri, în Revista „Tomis” (1969). Anii ’80 ai secolului XX sunt anii de consacrare definitivă a scriitorului. Cartea de poeme „Fericit precum mirele” a fost primită favorabil de critica literară. Alte volume: „Despre prietenie”; „Privighetoarea”;

(continuare în pag. 16)

Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza” din Piatra-Neamţ:

Noi proiecte de consolidare a competenţelor practice

Pentru anul şcolar 2020-2021 Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza” din Piatra-Neamţ este partener în două proiecte de consolidare a competenţelor practice, finanţate POCU (Programul Operaţional Capital Uman)/ Axa prioritară Educaţie şi Competenţe.

Este vorba despre „**Jobul de mâine asigurat prin consolidarea competenţelor profesionale practice azi”**- iniţiat de Asociaţia „Educaţie şi Viitor” şi „**Consiliere şi orientare, practică şi angajare!” -** propus de Pluri Consulting Grup S.R.L.

Asociaţia „Educaţie şi Viitor” este o organizaţie neguvernamentală, apolitică, fără scop lucrativ, cu personalitate juridică, înfiinţată în luna martie 2011, care urmăreşte iniţierea, organizarea, coordonarea şi realizarea de acţiuni care să stimuleze dezvoltarea locală şi a comunităţilor de grup. În calitate de furnizor autorizat de servicii sociale şi de servicii de informare-consiliere şi orientare profesională a implementat cu succes atât în calitate de Solicitant cât şi ca Partener un număr de 14 proiecte, având ca parteneri instituţii publice şi parteneri privaţi.

Pluri Consulting Grup S.R.L. este o organizaţie înfiinţată în anul 2003 cu o vastă experienţă în domeniul formării resurselor umane, ce derivă din activitatea de organizare a cursurilor de instruire începând încă din anul 2005. Această complexă activitate se desfăşoară sub auspiciile unui parteneriat cu unul dintre cele mai prestigioase organisme de certificare şi instruire din Europa – TÜV Rheinland InterCert – divizia Akademia.

Scopul principal al celor două proiecte este *extinderea activităţii practice a elevilor* liceului, prin parteneriate şcoală-agent economic, ce asigură pregătirea generală şi profesională la nivelul cerinţelor angajatorilor, adaptate la dinamica pieţei muncii. Se va urmări prelungirea parteneriatelor de practică deja existente, care au demonstrat deja că aduc plusvaloare, dar se va avea în vedere şi iniţierea de noi parteneriate pentru dezvoltarea unui sistem eficient şi sustenabil la locul de muncă. Dintre partenerii cu care se va continua colaborarea menţionăm: Hotel Central, Grand Hotel Ceahlău, S.C. Minerva S.R.L., Turnul Berarilor, Carrefour, Kaufland etc.

O altă componentă importantă a proiectelor este legată de *consilierea vocaţională şi orientarea profesională*, care îi vor ajuta pe elevi să conştientizeze propriile resurse personale, să-şi dezvolte abilităţile de a lua decizii, de a face alegeri privind cariera. Această activitate va fi coordonată de către un expert consiliere şi orientare în carieră, care va discuta şi clarifica aspecte precum: autocunoaşterea personală, cu accent pe conştientizarea aptitudinilor, intereselor, motivaţiilor; identificarea punctelor forte care pot fi utilizate în rezolvarea problemei de încadrare pe piaţa muncii.

Proiectele mai prevăd, ca tehnică inovativă de consiliere şi *10 vizite de lucru* la potenţialii angajatori din domeniul lor de specializare, pentru ca elevii să compare mediile de lucru şi pentru a se familiariza cu cerinţele concrete din cadrul companiilor. Fiecare elev va participa la cel puţin o vizită de lucru în care va primi informaţii legate de firmă, domeniul de activitate şi oferta de servicii, oportunităţile de practică, internship sau angajare, despre competenţele necesare pe piaţa muncii.

Pentru început cele două organizaţii iniţiatoare vor organiza la Piatra-Neamţ conferinţele de lansare ale proiectelor, scopul acestor evenimente fiind de a promova şi informa întreaga opinie publică cu privire la obiectivele, activităţile şi indicatorii de atins. Prin toate aceste acţiuni se urmăreşte identificarea şi selecţia a câte 185 de elevi pentru fiecare proiect, din învăţământul liceal şi profesional, care vor beneficia de activităţi integrate ce vizează învăţarea la locul de muncă.

În procesul de selecţie este eligibil orice elev care îndeplineşte cumulativ următoarele condiţii:

- are domiciliul stabil în regiunea N-E, judeţul Neamţ
- are nivel de calificare 3 şi 4
- este înscris în clasele XI-a (învăţământ liceal şi profesional) şi a XII-a (învăţământ liceal) la unul din profilurile: turism, alimentaţie, comerţ, comerţ/economic, estetica şi igiena corpului omenesc
- nu a mai efectuat instruire practică obligatorie pentru anul de studii pentru care va fi înmatriculat
- are disponibilitatea de a participa la activităţile proiectului
- nu a mai beneficiat anterior de proiecte finanţate POCU/Axa prioritară Educaţie şi Competenţe.

Pentru a se asigura egalitatea de şanse şi nediscriminare, se va avea în vedere să se selecteze şi persoane din mediul rural (cel puţin 25) şi cel puţin 50% să fie fete.

În cadrul proiectelor vor fi realizate şi numeroase *achiziţii* necesare implementării în condiţii optime a activităţilor stabilite pentru obţinerea rezultatelor:

- servicii de organizare evenimente şi catering
- materii prime şi materiale necesare derulării cursurilor practice
- utilaje şi echipamente tehnologice şi funcţionale necesare pentru dotarea unui laborator tehnologic privind estetica şi igiena corpului omenesc şi a unui laborator de alimentaţie din cadrul unităţii de învăţământ dar şi pentru asigurarea implementării activităţilor relevante ale proiectului
- materii prime şi materiale consumabile, respectiv papetărie şi tonner.

Personalul angajat în echipa de implementare a proiectelor, atât din cadrul celor două firme cât şi a liceului este format din persoane care au calităţile şi aptitudinile necesare pentru a asigura succesul proiectelor şi care au capacitatea de a participa la îndeplinirea sarcinilor şi responsabilităţilor pentru un decurs funcţional al acestora şi atingerea obiectivelor, având experienţă în acoperirea tuturor activităţilor: management, achiziţii, promovare, consiliere şi orientare profesională, organizarea pregătirii practice şi stagiilor de practică, evaluarea competenţelor, TIC.

Iată deci o nouă şansă pentru elevii şi profesorii Liceului Economic „Alexandru Ioan Cuza” de a fi părtaşi la realizarea misiunii acestei instituţii, care este „*O şcoală europeană pentru copiii noştri”,* printr-o ofertă educaţională care are la bază calitatea, performanţa, promovarea valorilor europene, egalitatea şanselor pentru toţi participanţii în proces şi deschiderea spre învăţarea pe tot parcursul vieţii.

Gianina BURUIANĂ

Lecţia de istorie ❐ Luna octombrie ❐ Lecţia de istorie ❐ Luna octombrie ❐ Lecţia de istorie

(urmare din pag. 15)

„Viaţă publică”; „Proză, domnilor, proză”; „Insolenţa nopţilor”.

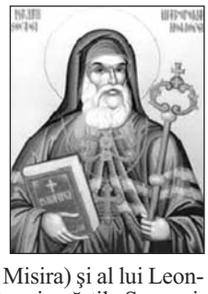

■ 26/1624 – n. **Dosoftei** (d. 13. 12. 1693). Istoriile, dicţionarele, exegezele literare conţin tot felul de presupuneri în ce priveşte originea cărturarului, dar în toate se precizează că acesta, pe numele de mirean Dimitrie, este fiul Mariei (zisă şi Misira) şi al lui Leontie Barila, neam de mazili de prin părţile Sucevei. Cu certitudine, pe la 1649, era ieromonah la Probota, în 1658, era episcop de Huşi şi, peste un an, conducea Episcopia de Roman (1659). Înainte de a ajunge mitropolit al Moldovei (1671), va începe să versifice psaltirea, la care, după propriile mărturisiri, a lucrat vreo „cinci ani foarte cu osârdie”. O copie manuscris a textului, se află la Biblioteca Academiei şi poartă semnătura lui Dosoftei ca

Rememorări nemţene

mitropolit. Se va refugia în Polonia (ianuarie 1674), împreună cu domnitorul Ştefan Petriceicu, iar la începutul anului următor, va fi reinstalat în scaunul de mitropolit, până la sfârşitul vieţii.

■ 26/1936 – n. **Gheorghe Bunghez**, la Poiana-Sărată, Bacău. A absolvit Facultatea de Istorie-Filologie-Filozofie a Universităţii ieşene. Profesor şi director la Stăniţa şi Săbăoani, inspector şcolar, secretar al Comitetului Regional de Cultură şi Artă (Bacău), preşedinte al Comitetului de Cultură şi Artă al Judeţului Neamţ, şeful Secţiei de Propagandă a Comitetului Judeţean Neamţ al P. C. R., director al T. T. Piatra-Neamţ şi director al Centrului de Librării al Judeţului Neamţ. A iniţiat, condus şi colaborat la manifestări cultural-artistice locale, zonale sau naţionale: Sărbătoarea Eroilor de la Războieni, Sărbătoarea Muntelui Ceahlău, Festivalul Spectacolelor de Teatru pentru Tineret şi Copii, Stagiunea simfonică a Filarmonicii „Moldova” din Iaşi, Festivalul „Vacanţe Muzicale”, saloane de carte, „Sadoveniana”, Bienala de Artă Plastică „Lascăr Vorel”, „Petrodava – 2000”, cicluri de emisiuni la Tele M Plus Piatra-Neamţ. Cărţi:

Note de lector

Ioan Atodosiei: *Momente (Din viaţa unui om obişnuit)*

Unii dintre semenii noştri ajunşi la aşa-zisa vârstă a înţelepciunii (în jur de 80 de ani), mai ales dintre cei care în timpul şcolii şi-au însuşit bine limba română şi au fost înzestraţi cu oarece har al naraţiunii, nu se pot opri să nu încredinţeze tiparului rememorări privind traseul propriei vieţi, experienţele profesionale importante, întâmplări cu aspect istoric, social şi chiar politic, multe dintre acestea necunoscute tinerii generaţii.

Afirmaţiile de mai sus au fost provocate de lectura cărţii lui Ioan Atodosiei „*Momente" (Din viaţa unui om obişnuit),* apărută în anul 2019, la Editura Casei Corpului Didactic „Maria Montessori"din Baia Mare.

Trebuie precizat că autorul, născut în 1937 în comuna Vânători-Neamţ, absolvent al Facultăţii de Geologie a Universităţii din Bucureşti, a fost repartizat şi s-a stabilit pentru totdeauna la Baia Mare, localitatea cunoscută pentru prospecţiunile realizate în munţii din împrejurimi precum şi pentru renumitele întreprinderi miniere de aici.

Deşi autorul insistă asupra unor activităţi pe care le-a desfăşurat de-a lungul mai multor decenii ca simplu cercetător sau coordonator al unor compartimente de cercetare, folosind o terminologie tehnică care te trimite adesea la dicţionar, volumul surprinde aspecte ale activităţii dintr-un domeniu mai puţin cunoscut publicului larg, dar şi dintr-un timp cvasi îndepărtat: aşa-zisa perioadă a epocii de aur.

Cititorii care vor parcurge volumul până la ultima pagină vor putea constata – cu mai multă sau puţină uşurinţă – că, de fapt, între copertele acestui volum se află două părţi, nesemnalate ca atare de către autor, fiecare aparţinând altei specii literare, bine definite prin ton şi caracteristici.

În prima jumătate a cărţii, autorul prezintă, conform avertizării din titlu, principalele *momente* – rememorări ale unor întâmplări trăite în **copilărie** – până la absolvirea celor şapte clase la şcoala din Vânători-Neamţ, în **adolescenţă** – anii petrecuţi la Liceul *Petru Rareş* din Piatra-Neamţ şi în **studenţie** – instrucţia la Facultatea de Geologie a Universităţii din Bucureşti. Apoi proaspătul absolvent va fi repartizat „în producţie", aşa cum se obişnuia în perioada comunistă, în Maramureş, unde va desfăşura mai ales activitate de cercetare pe teren, punând în valoare diversele zăcăminte ale subsolului, în vederea exploatării minere.

Cât priveşte tonul şi limbajul cu care sunt relatate rezultatele activităţii profesionale, acestea vor fi mai exact decodate şi apreciate de către specialiştii în domeniu, dar şi cititorul obişnuit va putea înţelege uşor că România dispunea de o gamă variată de bogăţii minerale, în zona cercetată.

O precizare (şocantă astăzi) priveşte felul în care specialiştii, aşa cum este şi cazul autorului nostru, puteau sau nu să fie promovaţi în diferitele posturi de conducere, în perioada de până în 1989. Nu contau calităţile profesionale, singura condiţie era să fii membru al P.C.R. Cum Ioan Atodosiei afirmă că a „ocolit" această „calitate", el va rămâne pentru totdeauna un specialist care s-a preocupat să-şi îndeplinească cu demnitate şi profesionalism obligaţiile care i le impuneau pregătirea şi „fişa postului".

Cea de-a doua parte a cărţii conţine o prezentare a situaţiei economice, sociale şi politice a evoluţiei societăţii româneşti de după 1989 când, după cum deseori se afirmă în prezent, conducerea politică a ţării a fost acaparată de eşalonul doi al nomenclaturii comuniste. Autorul condamnă etichetarea întregii economii a ţării drept „un morman de fier vechi", coborârea României în partea cea mai de jos a ierarhiei ţărilor din U.E.

De data aceasta Ioan Atodosiei îşi modifică tonul relatării manifestându-se vehement faţă de deprecierea activităţii în domeniul în care şi-a pus cunoştinţele, preţuirea pentru organizarea şi dezvoltarea unui domeniu foarte important al economiei naţionale. Cititorul va reţine cu uşurinţă atitudinea fermă şi justă a autorului în problema zăcămintelor de la Roşia Montana, o rezervaţie ce ar trebui ocrotită de UNESCO.

Am putea eticheta această parte a cărţii – datorită tonului care uneori atinge cotele cele mai înalte ale invectivei – drept veritabilă pagină de pamflet.

Şi mai adăugăm o calitate mai rar întâlnită la autorii care n-au absolvit o facultate din domeniul filologiei: o limbă română literară curată, coerentă, bine însuşită pe băncile şcolii, ferită de marea invazie a neologismelor din limba engleză. Cu excepţia câtorva scăpări involuntare.

Constantin TOMŞA

CALENDAR
– noiembrie 2020

01. **CANTACUZINO, G.M.** (23 mai 1899 – 1 nov. 1960) – **60** de ani de la moartea eseistului şi esteticianului;

01. **CELLINI, Benvenuto** (1 nov. 1500 – 13 febr. 1571) – **520** de ani de la naşterea artistului plastic italian;

02. **SHAW, George Bernard** (26 iul.1856 – 2 nov.1950) – **70** de ani de la moartea scriitorului irlandez (Nobel Lit.) ;

04. **MUŞATESCU, Tudor** (22 feb.1903 – 4 nov.1970) – **50** ani de la moartea dramaturgului şi romancierului;

05. **SADOVEANU, Mihail** (5 nov.1880 – 19 oct.1961) – **140** ani de la naşterea scriitorului;

06. **MUSIL, Robert** (6 nov. 1880 – 15 apr. 1942) – **140** de ani de la naşterea scriitorului austriac;

10. **ODOBESCU, Alexandru** (23 ian.1834 – 10 nov.1895) – **125** ani de la moartea scriitorului;

12. **RODIN, Auguste** (12 nov. 1840 – 17 nov. 1917) – **180** de ani de la naşterea sculptorului francez;

14. **MONET, Claude** (14 nov. 1840 – 6 dec. 1926) – **180** de ani de la naşterea pictorului impresionist francez;

15. **CONTA, Vasile** (15 nov.1845 – 22 apr.1882) – **175** ani de la naşterea filosofului şi scriitorului;

20. **TOLSTOI, Lev** (28 aug. 1828 – 20 nov. 1910) – **110** ani de la moartea scriitorului rus;

24. **MACEDONSKI, Alexandru** (14 mart.1854 – 24 nov.1920) – **100** ani de la moartea poetului simbolist;

25. **ALEXANDRESCU, Grigore** (22 feb.1814 – 25 nov.1885) – **135** ani de la moartea poetului şi fabulistului;

27. **IORGA, Nicolae** (5 ian.1871 – 27 nov.1940) – **80** ani de la moartea istoricului şi scriitorului;

27. **REBREANU, Liviu** (27 nov.1885 – 1 sept.1944) – **135** ani de la naşterea prozatorului;

30. **TWAIN, Mark** (30 nov. 1835 – 21 apr. 1910) – **185** de ani de la naşterea scriitorului american. (***Red.***)

Lecţia de istorie ❐ Luna octombrie ❐ Lecţia de istorie ❐ Luna octombrie ❐ Lecţia de istorie

„Monumente istorice din Judeţul Neamţ", „Judeţul Neamţ – Ghid", „Petrodava – 2000"; „Între «Dragonul» şi «Piaţeta» (1981-1986)"; „Demnitatea supraveţuirii prin cultură".

■ 26/1945 – n. **Constantin Munteanu**, la Fedeleşeni, Strunga, Iaşi, scriitor. A absolvit Facultatea de Fizică din Bucureşti. Fizician la C. F. S. S. şi S. C. Fibrex. director al Bibliotecii Judeţene Neamţ, preşedinte CPUN al Municipiului Piatra-Neamţ, consilier şef la Inspectoratul pentru Cultură Neamţ. Debut în „Amfiteatru", 1969; editorial, cu „Zaruri de cretă" (1976). Membru al U. S. (1976), membru al U. C. (1993). Cărţi: „Zaruri de cretă"; „Ziua magnoliilor viscolite"; „Cursa rapidă"; „Vremea brânduşelor"; „Teona"; „Sfârşitul înserării"; „Maria, prinţesă de Place Pigalle"; „Zodia bâlciului"; „A fluierat în timpul Evangheliei", „Lacrimile tăcerii"; Teatru radiofonic: „Trenul din zori"; „Cursa de Braşov"; „Magnolii pentru un măgar"; „Dosarul cu sânziene"; „Oameni la cumpănă de ani"; „Urgenţa"; „Vântul de februarie"; „Vina florilor"; „Vorbeştemi de tata"; „Prima ninsoare"; „Poeme pentru

Rememorări nemţene

schimbul trei"; „Prietenie trădată". Teatru: „Valea râsului", la T. T.; „Nimic despre Sânziene", Teatrul Dramatic Braşov. Teatru TV: „Iubirea mea cu zurgălăi"; „Scrisori apocrife"; „Dincolo de munte"; „Vocaţie"; „Cu zâmbetul pe buze"; „Vremea sânzienelor"; „Florile amintirilor noastre". Film: „Sezonul pescăruşilor".

■ 28/1937 – n. **Virgiliu Gh. Bârliba**, la Roman, profesor universitar, cercetător, fiul profesorului Har. Mihăilescu. A absolvit Liceul „Petru Rareş" din Piatra-Neamţ, Facultatea de Istorie a Universităţii Bucureşti. Profesor la Sărmăşag (Sălaj), Borca (Neamţ), muzeograf şi director la Muzeul de Arheologie, Piatra-Neamţ. Cercetător ştiinţific la Institutul „A. D. Xenopol" Iaşi. Specializat în arhivistică, arheologie. Doctor în istorie (1975). Săpături arheologice în Neamţ. A înfiinţat şi a condus Revista „Memoria antiquitatis". Redactor responsabil al Revistei „Arheologia Moldovei". Lucrări: „Tezaurul de la Măgura" (colab.); „La monnaie romaine chez les Daces Orientaux"; „Dacia răsăriteană în secolele VI-I î. e. n. Economie şi monedă" (Premiul „Vasile Pârvan" al Academiei).

Vianu Mureşan, filosof şi scriitor:

„Eu am mers, încăpăţânat, în direcţia mea, împotriva a ceea ce aşteptau alţii de la mine”

– *În ultimii ani, aţi fost nelipsit de la Târgul de carte de la Piatra-Neamţ. Cum a fost această a zecea ediţie*?

– După perioada asta de restricţii şi lipsă totală de evenimente culturale, ne aşteptam ca oamenii să fie mai reticenţi, să fie mai multă crispare. Surpriza mea e foarte plăcută pentru că am fost întâmpinaţi foarte bine şi este unul dintre cele mai frumoase târguri de carte din ţară. Lumea, se vede, are bucuria să participe la evenimente legate de carte.

– *Federico Fellini spunea că arta este pentru omenire travaliul visului. Sunteţi un visător sau un om al concretului?*

– Sunt mai degrabă un visător pentru că şi scrisul, vorbitul sunt forme de artă. În mare măsură, noi, în viaţa de creatori, suntem continuatorii unor visuri, unor utopii, năzăriri pe care le avem. Visul era şi în mintea lui Salvador Dali. Şi el spunea că-şi pictează visele în lucrările lui suprarealiste. Michael Ende, în cărţile Momo, sau în *Poveste fără sfârşit*, încearcă să refacă mari vise personale sau vise ale umanităţii. Şi cred că aceasta e povestea în care minţile noastre se scaldă şi din care se hrănesc. Dacă am fi reduşi doar la gesturile concrete, la ceea ce suntem obligaţi, la meseriile noastre, la sarcinile noastre zilnice, viaţa ar căpăta o banalitate şi s-ar goli de sens, de farmec şi mulţi dintre noi am fi mult mai deprimaţi şi mai trişti, estompaţi. Mi-a plăcut această expresie pe care am întâlnit-o la Mateiu Caragiale: „Am devenit nişte fiinţe estompate”.

– *Aţi dus o politică de copil bun, idilic, conformist, sau, uneori, v-aţi permis mici încăpăţânări, îndărătnicii*?

– Provenind dintr-o familie cu mulţi copii – 11 fraţi –, nu puteam să fiu obraznic, mai ales că aveam obligaţii, sarcini în gospodărie, încă de la 3-4 ani. Din acest punct de vedere, aş spune că am fost un copil ascultător, ca orice copil crescut la ţară, în care autoritatea părinţilor, a bunicilor, chiar a fraţilor mai mari era indiscutabilă. Pe de altă parte, când am început să merg la şcoală, şi am început să am un gust cultural şi o opţiune pentru studii, pentru carieră, m-am încăpăţânat să nu ascult de sfaturile apropiaţilor care încercau să mă orienteze spre Facultatea de Drept. Am avut o anumită îndărătnicie şi au fost momente tensionate, de polemică, chiar de ceartă. Eu am mers, încăpăţânat, în direcţia mea, împotriva a ceea ce aşteptau alţii de la mine. Şi am avut de câştigat, pentru că mă identific cu direcţia aleasă. Cred că m-aş fi alienat sau, în orice caz, aş fi ajuns într-o direcţie total nepotrivită firii mele.

– *Nefericirea v-a secat vreodată inspiraţia?*

– Aş spune că nefericirea mi-a stârnit inspiraţia şi dau ca exemplu concret ultima mea carte – *¡Bravo, campeón!* (memorialul agoniei). Aceasta este despre fratele meu care a murit, în urmă cu patru ani, în Spania, într-o clinică, bolnav de cancer la creier. Am stat alături de el în ultimele luni de viaţă. A fost o dramă, o nenorocire, avea doar 33 de ani. Faptul că am scris această carte şi un memorial al agoniei legat de această trecerea a lui, atât de dramatică, arată că nu mi-a secat inspiraţia. Dar, în general, nefericirea sau stările apăsătoare, încercările prin care trec m-au inspirat şi m-au copt la cap, m-au maturizat. Binecuvântez situaţiile nefericite prin care am trecut. În ceea ce priveşte dispariţia fratelui meu, este peste puterea noastră să îndreptăm lucrurile sau să împiedicăm să se întâmple aşa ceva.

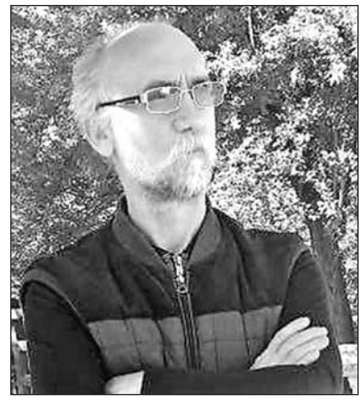

Vianu Mureşan s-a aflat printre scriitorii care au participat de curând la lansările de carte prilejuite de cea de-a zecea ediţie a Târgului „Libris”. Binecuvântează situaţiile nefericite prin care a trecut şi spune că nedreptatea e bazată pe nişte patimi sau pe nişte ambiţii ale celor care administrează părţi din viaţa noastră, pentru că nedreptatea nu se produce singură, se face cu mâna omului.

– *Cum trebuie stăpânită o emoţie?*

– Nu toată lumea are puterea să o stăpânească. Cred că modul direct de a stăpâni o emoţie este să-ţi muţi mintea spre altceva. De exemplu, spre rugăciune, dacă-i o emoţie copleşitoare, o emoţie negativă, o încărcătură rea, pentru că ea te răvăşeşte. Modul în care poţi să o descoşi, să-i diminuezi energia, apăsarea, este să schimbi centrul de atenţie, să te focalizezi pe altceva şi la asta te ajută rugăciunea sau meditaţia. În experienţa mea, nu există căi mai eficiente şi mai directe decât rugăciunea şi meditaţia. Făcute constant, făcute în timp sunt şi modalităţi prin care ajungem să filtrăm mai riguros emoţiile, să fim mai puţini vulnerabili în faţa lor.

– *Duhul odată dobândit mai poate părăsi omul?*

– Eu am o râvnă şi o zbatere religioase permanente. Felul în care se instalează sau felul în care ne atinge aripa duhului nu ştiu în ce măsură ţine de un merit personal, cât de graţie. Cred că, în mod permanent şi continuu, noi suntem păziţi de Cel care ne-a dat viaţă. Apropierea sau îndepărtarea de Dumnezeu nu ştiu dacă putem s-o măsurăm. Nu suntem întotdeauna conştienţi, mintea noastră-i rătăcită în propriile interese, în propriile munci, în propriile zbateri zilnice şi, pe acest fond, se produce o uitare a pazei lui Dumnezeu şi a acestui ochi vigilent, a acestui ochi care nu doarme şi nu se închide niciodată, care-i asupra noastră. Eu cred că, prin dăruirea cu prea mare entuziasm propriilor scopuri, chiar dacă duhul este asupra noastră, noi uităm să ne folosim de el sau nu ştim să ne folosim de el. Ca şi cum avem buzunarele pline de bani şi am sta să cerşim. Eu cred că-i important pentru noi şi dacă facem lucruri care nu par în mod direct de natură religioasă, pentru că viaţa noastră, dacă ar fi trăită cuviincios, ar fi în totalitate un exerciţiu religios şi o formă de devoţiune.

– *Când cineva are o patimă, cum ar trebui să ne străduim să-i trimitem raze de iubire şi de milostivire, pentru a se tămădui şi a se elibera?*

– Depinde de natura patimii şi cât e de puternică patima cuiva. Până la urmă şi patima asta a scrisului, patima asta culturală, de la un nivel în sus, e la fel de rea ca beţia. Este o beţie a cuvintelor goale şi eu de această patimă încerc să mă feresc, încerc să fiu conştient. Am ajuns să înţeleg că ne putem pierde în lumea cuvintelor, cărţilor, literaturii, să fim luaţi de vâltoarea curentului literar şi să ne sufocăm fără să câştigăm ceva. Trebuie să faci diferenţa între pasiune şi patimă. Lucrul cu textele, cărţile, cu ideile trebuie să fie ziditor întotdeauna, trebuie să lumineze, trebuie să îndrepte, trebuie să împrospăteze mintea şi, în cele din urmă, trebuie să te îndrepte spre ce este esenţial, spre legătura cu Dumnezeu. Dacă toată patima asta literară rămâne un simplu răsfăţ, nu-i bine. Dacă citeşti cărţi plăcute, care sunt cu zecile, cu sutele, cu miile, poţi să trăieşti oricât şi să rămâi spiritual şi moral la acelaşi nivel la care ai fost când ai început să le citeşti, adică să nu te rafinezi, să nu te îndrepţi spre ţinta ultimă a sufletului. Este vorba despre înţelegerea, comunicarea sau apropierea de Dumnezeu. Noi suntem apropiaţi de cer, de exemplu, fără să urcăm sau să coborâm. Cerul e pretutindeni. Noi nu putem să fim mai aproape sau mai departe de cer. Noi nu putem să fim mai aproape sau mai departe de Dumnezeu. Dar putem să ne folosim mai mult sau mai puţin de această apropiere. Şi cred că, dacă pasiunea lecturii, pasiunea literară, relaţia cu textele nu ne adânceşte conştiinţa apropierii şi nu ne face capabili să utilizăm apropierea de Dumnezeu şi de viaţa spirituală, atunci este patimă şi pierdere de timp. Este un alcoolism literar.

– *Răzvrătirea face rău? E bine să-i înfruntăm sau nu pe cei hulitori, potrivnici lui Dumnezeu, prigonitori…?*

– Cei care sunt răzvrătiţi sunt deja la un nivel de vehemenţă, la un nivel de violenţă care nu poate să fie contracarat decât printr-o formă opusă de vehemenţă. Nu înseamnă că acel care ridică piatra şi vrea să lovească într-un nevinovat, dacă tu îl împiedici printr-un gest violent i-ai căutat răul. Dimpotrivă, ai căutat împiedicarea săvârşirii unui rău. Există nişte proporţii în energiile bune sau rele pentru cei care sunt în mod vădit duşmănoşi sau în mod vădit agresivi în raport cu ceva care este valoros, care este curat, care este sfânt. Pe ei nu-i poţi opri decât prin gesturi, forme similare de putere. Şi asta capătă chipul violenţei uneori. Dar violenţa împotriva a ceva violent este un fel de dialectică, răul prin care împiedici săvârşirea unui rău mai mare, răul necesar. Şi atunci nu avem ce face. Dacă noi stăm blânzi şi ne rugăm, stăm ca mieluşeii în faţa lupilor care vin să ne mănânce, noi putem să fim mândri de evlavia noastră, dar ne vor mânca până la urmă şi n-am făcut nimic. Răul în lume continuă să se desfăşoare şi sunt forme de rău

→

Mesajul Evangheliei în era digitalizării

În contextul anului 2020, intitulat „Anul omagial al pastoraţiei părinţilor şi copiilor şi Anul comemorativ al filantropilor ortodocşi români”, semnalăm apariţia, la Editura Presa Universitară Clujeană din Cluj-Napoca, a lucrării *Propovăduirea Evangheliei în era digitală*, semnată de preot lector universitar Liviu Vidican-Manci.

Director al Seminarului Teologic Ortodox din Cluj-Napoca şi lector în cadrul Facultăţii de Teologie Ortodoxă a Universităţii „Babeş-Bolyai” din Cluj-Napoca, părintele Liviu Vidican-Manci a susţinut două teze de doctorat în domeniul teologiei: *Cathari şi Albigenzi în Europa Occidentală a secolelor XII-XIV* (2012) şi *Impactul predicii şi al catehezei asupra generaţiei digitale prin utilizarea noilor mijloace ale tehnologiei şi comunicării* (2019).

Reprezentând cea de a doua teză de doctorat, lucrarea de faţă cuprinde două mari părţi, structurate în mai multe capitole şi subcapitole. *Fundamentarea teoretică*, după cum autorul a intitulat prima parte, conţine 4 capitole (*Clarificări conceptuale. O analiză diacronică, Stadiul actual al cercetării, Religia în era digitală, Bisericile Creştine în faţa provocării digitale*) şi face o prezentare a situaţiei actuale privind abordările şi noile provocări are erei digitale. Cea de a doua parte, *Studii practice de analiză a impactului şi a calităţii propovăduirii prin noile tehnologii ale comunicării*, cuprinde 3 studii aplicate (*Corelate ale cunoştinţelor şi comportamentelor înaintea aplicării programului catehetic, Impactul catehezei digitale şi clasice asupra cunoştinţelor şi comportamentelor „digital natives”, Propovăduirea prin intermediul „new digital media”. Studiu de caz: Catehizare şi predicare via YouTube*), la care se adaugă, firește, concluziile generale ale lucrării.

Spaţiul virtual oferă consumatorilor o lume în care aceştia să se refugieze, cultivând individualismul şi înstrăinarea de comunitatea reală. Într-o astfel de lume eterică, volatilă, ecranată, în care îşi duc viaţa tinerii, este nevoie ca Biserica, prin propovăduitorii ei să aducă un suflu nou mesajului evanghelic, adaptat la situaţia concretă actuală.

Problema digitalului în propovăduire vizează trei aspecte de care nu putem face abstracţie: predicatorul, procesul de catehizare/propovăduire şi ascultătorii (credincioşii). Propovăduitorul este cel care iniţiază şi facilitează procesul, care înlesneşte mesajul evanghelic în mintea şi inima credinciosului.

Discursul eclesial trebuie să ţină pasul cu vremea, în actuala eră digitală fiind nevoie de un mesaj convingător, izvorât din inimă, pentru un auditoriu, din păcate, mai puţin preocupat de aspectele spirituale. În acest context, cu ajutorul mijloacelor de tehnologie a informării şi comunicării, putem demara o cruciadă duhovnicească a bunului simţ, a unei culturi morale, după cum subliniază IPS Andrei Andreicuţ, în prefaţa prezentei lucrări.

Consider subiectul abordat unul de maximă necesitate pentru societatea actuală, fapt pentru care recomand cartea pr. lect. dr. Liviu Vidican-Manci tuturor persoanelor interesate de o asemenea temă de studiu.

Prof. dr. Mihai FLOROAIA

Vianu Mureşan, filosof şi scriitor:

„Eu am mers, încăpăţânat, în direcţia mea, împotriva a ceea ce aşteptau alţii de la mine”

Care se întâmplă prin pasivitate, prin neangajare, prin neintervenţie contra curentului care se săvârşeşte.

– Cum ar trebui să răspândim iubirea noastră tuturor, dezinteresat?

– Noi ne folosim de cărţi ca să răspândim iubirea. Eu

cred că apropierea noastră se poate produce şi prin ceea ce gândim, prin ceea ce scriem, prin ceea ce vorbim şi se creează o emulaţie, se creează ataşamente şi apropieri destul de importante prin intermediul cărţilor. Bibliotecile şi librăriile aveau ceva miraculos pentru mine. Tot timpul mi-l foloseam ca să citesc.

– Se spune că nimic nu-i mai tonic între intelectuali ca diferenţa în idei. Sunteţi de acord?

– Această diferenţă de idei eu o văd întotdeauna filosofic, pentru că aceasta e pregătirea mea. Diferenţa de idei trebuie să fie argumentată. Eu nu iau o idee ca fiind valabilă sau fiind adevărată doar pentru că e enunţată de cineva cu autoritate. Indiferent din gura cui iese o idee sau un enunţ, o formulare, dacă nu are tot suportul argumentativ, logic sau susţinut prin detalii practice sau prin raportare la realitate. Dacă aceste legături între o idee şi aparatul logic care o întreţine nu sunt evidente, pe mine acea idee nu mă convinge indiferent cine o formulează. Eu mă oblig întotdeauna când formulez un enunţ sau când încerc să argumentez ceva să fac toată structura logică, eu zidesc din cărămizi logice un enunţ, o argumentaţie. Dacă nu se vede această ziditură logică, eu sunt suspicios faţă de o idee. Putem să purtăm polemici, şi sunt antrenante, tonice, dar e important ca ele să nu fie simple efuziuni emoţionale, să nu fie bazate, pur şi simplu, pe idiosincrazii, pe pasiuni, pe emoţii, pe ticuri mentale, pe credinţa în autoritatea necondiţionată a cuiva şi angajarea în direcţia ideii lui sau a gândirii lui, fără niciun fel de analiză critică prealabilă, fără niciun fel de cernere logică sau raţională a ideii. Dar jocul de idei, dialogul în principal, sunt baza gândirii.

– Cu cine aţi purtat cele mai interesante schimburi de idei?

– Alexandru Deac este unul dintre oamenii care m-au influenţat şi m-au format în perioada când eram elev de liceu la Baia Mare. Era un filosof fără studii superioare, pentru că avea rude în Statele Unite ale Americii şi lucra în mină. L-am şi transformat în personajul central al cărţii mele, *Nebunul lui Dumnezeu*. L-am cunoscut când aveam 15 ani. Avea o artă a dialogului şi a explicării unor teme chiar unele dificile, specioase de filosofie pe care rareori am întâlnit-o, mai târziu, în facultate, la profesorii universitari. Cele mai fertile dialoguri atunci le-am avut. La 15 ani am început să-l învăţ pe Hegel, să învăţ principiul alterităţii, să-i învăţ pe Aristotel, pe Mircea Eliade, pe Emil Cioran, pe Elias Canetti cu *Orbirea*. A fost cel mai spectaculos schimb de idei din tinereţea mea. Mai târziu, cei care mi-au fost parteneri de dialog au fost colegii de facultate. Cu *Sorin Lavric* am avut schimburi plăcute de idei, deşi ne situăm pe poziţii filosofice diferite cumva şi prin specializare. Eu sunt specializat în fenomenologie, în filosofia lui Emmanuel Levinas, filosof francez foarte complex, greu accesibil. Avem tot timpul dialoguri interesante, frumoase, dar suntem pe poziţii diferite.

– De ce nedreptatea nu are odihnă?

– Cred că, în mare parte, nedreptatea e bazată pe nişte patimi sau pe nişte ambiţii ale celor care administrează părţi din viaţa noastră, pentru că nedreptatea nu se produce singură, se face cu mâna omului. Dacă nedreptatea apare în mod deliberat, cu siguranţă sunt fie conştiinţe, suflete sau minţi corupte, minţi ambiţioase, minţi care cred că-şi permit să domine vieţile celorlalţi, alegerile celorlalţi, să se folosească de munca lor, de naivitatea lor într-un avantaj propriu. Este o meschinărie, o ambiţie, o aroganţă personală la baza nedreptăţilor care se săvârşesc. Aceste nedreptăţi, de fapt, sunt forme de manipulare a vieţilor noastre în interesul cuiva. Nimeni nu face o nedreptate în mod gratuit, decât, iertaţi-mă, un om prost, un om fără minte care face o nedreptate din care să nu aibă niciun câştig. Chiar am citit recent o carte a unui istoric italian despre prostie. Şi el defineşte prostul în acest fel – persoana care face rău fără să aibă niciun câştig de pe urma lui.

A consemnat Violeta MOŞU

SUMARUL REVISTEI *APOSTOLUL*, REVISTĂ DIDACTICĂ ŞI LITERARĂ, SERIA VECHE

(*urmare din numărul trecut*)

An. V, nr. 10-12, octomvrie-decemvrie, 1939

Pr. D. NOURESCU – *Isus şi pacea lumii* • Grigore MARINOIU – *M. S. Regele Carol II* • Ion VESPREMIE – *Din veac* • Pr. D. SĂVESCU – *Monografia bisericii Sf. Gheorghe din Şerbeşti* (urmare) • Victor ŢĂRANU – *Gazele de luptă* • Ion TRAUTZEL – *O lacrimă* • Ion DRĂGAN – *Mila* • Th. URSU – *Paştele Ţiganilor* (urmare) • Constantin TURCU – *Şcoala nr. 1 de fete din Piatra-Neamţ* (*I*) • Alexandru STOIAN (cl. VIII-a) – *Măria Sa Marele Voievod de Alba Iulia* • Al. V. IFTIMIE (cl. VIII-a) – *Latinitatea noastră. Versuri: Chemare. Furtună* • Ioan SANDU – *Excursia absolvenţilor din seria 1938* • J. MIHĂILESCU – *Plan de lecţie* • M. MONORANU – *Bunicul* • Folklor: *Oraţie de nuntă. Strigături. Bocet. Doină* • Mihai AVADANEI – *Cărţi. Reviste. Oameni. Cronici* • Ion LUMICEANU – *Străjereşti*.

An. VI, nr. 1-2, ianuarie-februarie, 1940

• APOSTOLUL – *Cuvânt înainte* • K. VLĂDULESCU – *Credinţă şi muncă pentru Ţară şi Rege* • Gheorghe FIDLER – *Mihai Cerna* • Maria GÂRNEAŢĂ – *Averea lui conu Costache* (*scenetă comică*) • George MOROŞANU – *Fratelui dispărut* • Ana PETICĂ – *Crizanteme. Fulgi* • G. Grigore TOMESCU – *Vremuri* • Ludmila FLOREA – *Singurătate* • Serg. T. R. Ion BORDEIANU – *Scrisoare către nevastă* • Toader I. ŞTEFAN – *Umila autobiografie* – „*Memoriul meu*" (*3*) • Constantin ANGHEL (cl. VIII) – *Formarea limbii române literare* • V. Toader VIZITIU (cl. IV) – *Film* • Al. IFTIMIE (cl.VIII) – *Noi nu avem copilărie* • Nechita BELÂI – *Educaţia morală: binele* • L. DAVID (Ghindăoani) – *Gr. Trancu Iaşi* • M. Folklor. *Ghicitori. Jocuri. Superstiţii* • N. COJOCARU şi I. LUMICEANU – *Cărţi. Cronici: Străjereşti*.

An. VI, nr. 3-4, martie-aprilie, 1940

• Pr. D. NOUREANU, protopop – *De ziua Învierii* • Mircea PIENESCU – *Satul scolii de altădată* • Dan FULGER – *Rapsodii crepusculare* • Ion MOLDOVEANU – *Sbor peste ape* • G. T. KIRILEANU – *Un raport al poetului G. Coşbuc despre câteva şcoli din judeţul Neamţ* • Victor ŢĂRANU – *Valoarea mărturiilor subpământene* • Toader I. ŞTEFAN – *Umila autobiografie* –

An. VI, Nr. 3—4 MARTIE-APRILIE, 1940

APOSTOLUL

Revistă literară, ştiinţifică şi educativă

Apare lunar sub auspiciile Asociaţiei învăţătorilor din Judeţul Neamţ

Redacţia: Şcoala Normală de învăţători — Piatra-Neamţ

„*Memoriul meu*" (*4*) • N. VLĂDULESCU – *Semnificaţia înălţării Pavilionului Naţional* • Prof. Victor ANDREI – *Rugăciunea şi importanţa ei educativă* • Paul DĂRMĂNESCU (cl. VIII-a lic. P. R.) – *Final* • Gică DUMBRĂVEANU (cl. VI n.) – *Primăvara* • Const. N. CONSTANTINIU – *Glas* • Gh. TUDOREANU (abs. dipl.) – *Cântec* • Nicolae VOLMER (cl. VIII-a n.) – *Doină* • Nicolae GRIBINCEA (cl. III n.) – *În noaptea Învierii* • Doctorul ANONIM – *Igiena individuală* • CINCINATUS – *Aratul şi semănatul* • Al. IFTIMIE (cl.VIII n,) – *Un apostol: Gheorghe Dimitriev* • Petre ACASANDREI (cl. VI n.) – *Taină* • Gh. DUMBRĂVEANU (cl. VI n.) – *Educaţia artistică: Domnul* • *Cărţi. Cronici. Cămine culturale. Reviste* (*Convorbiri Literare, Gândirea, Revista Fundaţiilor Regale, Însemnări ieşene, Revista Generală a Învăţământului, Vieaţa Basarabiei, Flori de munte – revista şcoalei normale de fete Piatra-Neamţ, Curentul Magazin*).

An. VI, nr. 5-6, mai-iunie, 1940

• Pr. Ioan CHIRICĂ – *Răspândirea creştinismului între oameni* • Ion VESPREMIE – *Panteism* • Victor ŢĂRANU – *Oamenii lemnului* • Dan FULGER – *Idoli de piatră* • H. Ol. DIANU – *Drum* • Const. TURCU – *Câteva ştiri despre biserica din satul Hârţeşti* • Gh. Gheorghe DOROFTE – *Biserica din Hârţeşti* • Toader I. ŞTEFAN – *Umila autobiografie* – „*Memoriul meu*" (*I*) • Neculai UNGUREANU – *Educaţia morală: Despre muncă* • N. MIHĂILESCU (cl. VII-a n.) – *Proza artistică până în timpul lui Odobescu* • Al. IFTIMIE şi C. ANGHEL (cl.VIII) – *Iertăciunea la nuntă* • Nicolae DONOSE (cl. IV-a n.) – *Poveste cu draci şi cu ţigani* • Al. IFTIMIE – *Azi, pentru cea din urmă oară* • Mihai UNGUREANU – *Educaţia morală: Despre muncă* • Victor ŢĂRANU – *Cărţi. Reviste. Cronici, Distractive* • Victor ANDREI – *Idei. Fapte. Oameni.*

An. VI, nr. 7-9, iulie-septemvrie, 1940

• APOSTOLUL – *Întreita sfâşiere* • Mihai EMINESCU – *La arme!* • Leon MREJERIU – *Eri şi azi. Contribuţii la istoricul învăţământului primar, jud. Neamţ* • Octavian GOGA – *Copiilor. Toamna* • Dan FULGER – *Octavian Goga* • Gavril VLAD – *Biserica vie* • Radu GYR – *Bălcescu* • Gh. A. CUZA – *Cetăţi pe Nistru* • Ion VESPREMIE – *Colind. Pământul* • Toader I. ŞTEFAN – *Umila autobiografie* – „*Memoriul meu*" (*6*) • D. A. BURLACU – *Rugă. Plutaşi* • Victor ŢĂRANU – *Tragedia breslelor româneşti* • Paul DĂRMĂNESCUL – *Întrebare. Popas. Destin* • Const. CONSTANTINIU – *Toamnă. Poem. La marginea luminii* • Al. IFTIMIE – *La hotare! Bătrâni din vremuri legendare* • Teodor V. VIZITIU – *Interior* • N. COJOCARU – *Prin munţii Rodnei* • Constantin ANGHEL (cl. VI n) – *Tiranul. Tablou nocturn* • G. DUMBRĂVEANU (cl. VI n.) – *A fost un vis?* • V. Ţ. – *Cronici şi însemnări. Cărţi. Reviste*.

An. VI, nr. 10-12, oct. – decemvrie, 1940

• APOSTOLUL – *Opt noiembrie* • C. ANGHEL – *Credinţă, Rugăciune* • Victor ŢĂRANU – *Intelectual în Legiune* • C. TANASE-TEIU – *Bădica Vasile* • Dr. Ştefan MARIN – *Cauzele mortalităţii infantile* • Constantin TURCU – *Tagma bisericească de mir din Piatra-Neamţ la 1859* • D. A. BURLACU – *Iarnă. Aşa-mi eşti dragă. Amintiri. Te-nşeli* • Eugeniu MACOVEI – *Despre abecedar* • A. AVADANEI – *Educaţia naţională în şcoala Statului Legionar* • Toader I. ŞTEFAN – *Umila autobiografie* – „*Memoriul meu*" (*7*) • Victor ŢĂRANU – *Cismarii: cismăria şi ciubotarii: ciubotăria* • Ion TRAUTZEL – *Suflete gemene* • Şt. VERŞESCU - SANDOMIR – *În urma lui* • Paul DĂRMĂNESCU – *Gol. Ninge* • Simion LEFTER – *Cântecul legionarilor căzuţi* • Radu GYR – *Ţara* • Gheorghiţă DUMBRĂVEANU (cl. VI-a n.) – *Linişte* • Const. CONSTANTINIU – *Lirism. Cadru* • Ziarul UNIVERSUL – *Masacrele maghiare şi actele de teroare* • N. COJOCARU – *Recenzii* • Mihail AVADANEI, inspector cultural – *Locale*.

An. VII, nr. 1-3, ianuarie-martie, 1941

• Ion BĂNCILĂ – *Cutremurile de pământ* • Vasile C. ŞOAREC – *Când stăpâneau jidanii* • Victor ŢĂRANU – *Ogorul românesc* • C-tin TURCU – *Catihetul Conta* • Eugeniu MACOVEI – *Boiculeşti* • Mihai BACLOJANSCHI – *Impresii din Italia* • Ion VESPREMIE – *Poezii: Pandurul. Cântec. Ctitorii* • C. TĂNASE-TEIU – *Caimacani şi ciobani* • Toader I. ŞTEFAN – *Umila autobiografie* – „*Memoriul meu*" (*8*) • Emilia RADU – *Plan de lecţie* • Dan FULGER – *Versuri arse. Veneţiană. Casa cu stafii* • M. COJOCARU şi Emilia RADU – *Cronici. Recenzii. Cărţi. Reviste*.

An. VII, nr. 4-6, aprilie-iunie, 1941
Număr închinat Basarabiei

• General Ion ANTONESCU – *PROCLAMAŢIA CĂTRE ŢARĂ* • Victor ŢĂRANU – *Basarabia, unitate românească* • Petru STATI – *Străjerul* • Leon MREJERIU – *Amintiri din Basarabia* • C. TURCU – *Mănăstirea lui Iancu Costin de lângă Hotin pustiită de războaie* • FOLKLOR: *Doina Basarabeanului* • *Pomelnicul lui Ştefan cel Mare. Note. Recenzii*.

APOSTOLUL 3

părinilor judecători! Atunci toţi vrăjmaşii lui Hristos şi ai bisericii Sale, toţi duşmanii binelui şi ai adevărului vor tremura înaintea strălucirii dreptului şi înfricoşatului judecător.

Cel ce astăzi a înviat este în acelaşi timp bucuria, bunătatea, milostivirea celor buni şi drepţi! Câtă bucu-

rie n'a produs în sufletul îndurerat al Sf. Fecioare înfăţişarea strălucitoare a Mântuitorului îmediat după Înviere. Câtă plăcere n'a simţit sufletul Fecioarei atunci, când a fost chemata pe nume de divinul Fiuu şi al Ei prea iubit fiu. Cât de plăcut şi mângâitor a petrecut Iisus cu ucenicii Săi El le aduce pace şi bucurie neapusă după Învierea Sa. Pretutindenea, deci, Cel Înviat răspândeşte pace,bucurie, plăcere în inimile tuturor celora ce-L iubesc.

An. VII, nr. 7-9, iulie-septemvrie, 1941

• G. T. KIRILEANU – Hotarnica Dornei • Victor ŢĂRANU –

→

SUMARUL REVISTEI *APOSTOLUL*, REVISTĂ DIDACTICĂ ŞI LITERARĂ, SERIA VECHE

O diseea economiei naţionale • Leon MREJERIU – O carte veche • Mihai DAVID – Misiunea învăţătorului • Gavril GALINESCU – O rectificare • V. Ţ. – Cântece din războiu • Cărţi. Reviste.

An. VIII, nr. 1-2,
ianuarie-februarie, 1942

• Eugeniu MACOVEI – *Nicolae Iorga* • Victor ŢĂRANU – *Renaşteri culturale* • Pr. C. COJOCARU – *La locul jertfei lor* • N. ŞTEFĂNESCU – *Ultima lui suflare* • Victor ANDREI – *Oameni, idei, fapte* • Mihai DAVID – *Studiul individualităţii* • V. HÂRLEA – *Conducerea de sine a clasei* • Mihai UNGUREANU – *Brătulenii* • Har. MIHĂILESCU – *Omătul. Cruciata* • Lucian MIRCEA – *Elegie. Uitare. Voi vântura ca vântul. Sonet* • Didina cap. FLOREA – *Rugă* • Ion VESPREMIE – *La Putna* • M. BACLAJANSCHI – *Poeziei. Peisaj hivernal* • Ion BORDEIANU – *La hotar* • Pr. C. COJOCARIU – *La locul jertfei lor* • V. Ţ. *Cărţi, reviste, note*.

An. VIII, nr. 3-4,
martie-aprilie, 1942

• Pr. N. D. UNGUREANU – *Învierea Domnului* • N. ZAHARIA – †*Căpitanul erou Iorgu Dobre* • Aurel A. ROTUNDU – *Conu Panaite Bălţăreţu* • Ioan ZOTTIN – *Documente dornene* • Pr. Ernest IONESCU – *Iuda Iscarioteanul* • C. ANGHEL – *Pribegii. Satul* • Victor ŢĂRANU – *Pe drumul românismului* • Mihai NICHITA – *Dalnic. Munţii* • M. David (Ghindăoani) – *Legea învăţământului primar* • Gh. POPOVICI – *Pestalozzi şi cultura poporului* • Har. MIHĂILESCU – *Poema lucrătoarei cei frumoase* • Ion VESPREMIE – *Înviere* • Didina FLOREA – *Cruce albă* • George CÂNDREA – *Rustică* • Veronica CHIRIBĂU – *Primăverii* • C. BORŞ – *Tâlcuirea lui Har. Mihăilescu* • M. COJOCARU – *Cărţi. Reviste*.

An. VIII, nr. 5, mai, 1942
Număr închinat învăţătorilor
din judeţul Neamţ
căzuţi pe câmpul de onoare

• Mihai AVADANEI – *Învăţători ai poporului şi eroi ai Patriei* • Protoiereu I. C. MANOILESCU – *Biserica şi eroii neamului* • Lt. Gh. SAVINESCU – *Scrisoare de pe front* • APOSTOLUL – *Gheorghe Savinescu, Mihai Cojocaru, Vasile Gh, Vasiliu, Vasile I. Vasiliu, Ioan Darie, Nicolae Găină, Laurenţiu Popa, Gavril Simionescu, Neculai Oblon, Vasile Mustea, Nicolae Lupaşcu, Petru Cimpoeşu, Mitru, Ioan Stănciulescu, Mihai Nanea, Verşteanu, Constantin Vlase* • Mihai DAVID (Ghindăoani) – *Vasile Catană* • Înv. N. MIHĂESCU – *Ion Popescu* (*Apopei*), *Un erou: lt rez. Spiridon Barcan* • Const. TICA – *Ioan. Al. Crivăţ* • Vasile IOVU (Ţibucani) – *Eroul învăţător Gherasim D. Ioan* • Ioan ARNĂUTU – *Un mănunchi de eroi nemţeni* • Mihai COJOCARU – *Scrisoare de pe front* • Vlad VASILE – *Scrisoare de pe front* • D. A. GHEORGHIŢĂ – *Testamentul unui erou* • Pr. Mihai GAVRILESCU, insp. şcolar C. PRICOP, As. Înv. Mihail AVADANEI – *Comemorarea învăţătorilor eroi, din jud. Neamţ, dela 29 Martie 1942* • Adunarea Generală a Asociaţiei Învăţătorilor – *TELEGRAME către Regele Mihai I, Mareşal Ioan Antonescu, Prim-Ministrul Mihai Antonescu, Ministrul Culturii Ioan Petrovici*.

An. VIII, nr. 6-7,
iunie-iulie, 1942

• Teodor IACOBESCU – *Cuvânt în numele Asoc. Generale rostit la Adunarea dela19 martie 1942* • C. TUDOSE – *Cultura generală şi cea profesională în şcoala normală* • Leon MREJERIU – *Câteva mijloace de ridicare a satului* • Z. MUNTEANU – *Mama* (versuri) • Mihail AVADANEI – †*Profesorul Panaite Popovici* • Alexandru GHEORGHIU – *Zulnia Isăcescu* (*Amintiri*) • Arhim. DARIE – *Sonet* • Aurel A. ROTUNDU – *Al patrulea război punic* • Ioan AGAPESCU – †*Soldat erou Vlad Vasile – învăţător* • Ioan BORDEIANU – *Scrisoare către tata* (versuri) • St. POPOVICI-DRĂGUŞENI – *Războiul sfânt* (versuri) • N. MIHĂILESCU – *Un fiu al Bucovinei căzut pentru eliberarea ei* • Cpt. Nicu NOHAI – †*Vasile Gavrilescu. Arma* • Virgil M. HARITON – *Pastel* • N. A. – *Ioan Stroia* • Neculai STEŢCU – *Note despre Wilhelm de Kotzebue* • M. A. şi M. D. – *Fapte. Idei. Oameni. Discuţii* • Const. TURCU, C. TUDOSE, D. CIORNEI – *Cărţi. Reviste. Publicaţii*.

An. VIII, nr. 8-10,
august-octombrie, 1942

• Constantin LUCHIAN – *Jertfa lor* • Leon MREJERIU – *Scrisoare deschisă d-lui Tutoveanu* • Apostol D. CULEA – *Vitele* (*grup de lecţii pentru şcoalele ţărăneşti*) • Econ. D. FURTUNĂ – *Şi totuşi – astăzi este mai bine* • N. A. – †*C. Fulger* • Ion BORDEIANU – *Celor căzuţi* (versuri) • Fruntaş Matei GHEORGHE – *Răsnitul* (versuri) • M. DAVID (Ghindăoani) – †*Nicolae Nicău* • Virgil M. HARITON – *Ploaie de abecedar* (versuri) • Nicuşor MIHĂILESCU – *Spovedania lui moş Stănică* • *** – †*Gheorghe Popescu* • Arhim. DARIE – *Vieaţa* (versuri) • M. DAVID (Ghindăoani) – *Ardealul* (versuri) • C. TUDOSE – *Revista de psihologie a Institutului de psihologie experimentală a universităţii Cluj-Sibiu* • MATURIADE – *Fapte. Oameni. Idei. Discuţii* • C. TUDOSE – *Cărţi. Reviste. Publicaţii*.

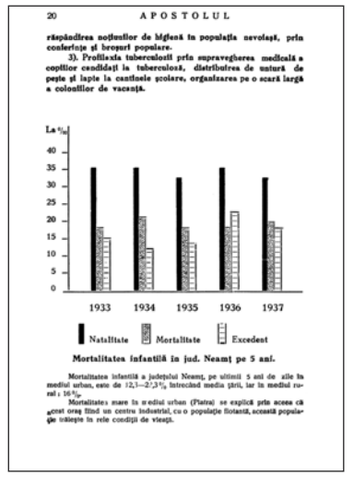
20 APOSTOLUL

răspândirea noţiunilor de higienă în populaţia ucenicească, prin conferinţe şi broşuri populare.

3). Profilaxia tuberculozii prin supravegherea medicală a copiilor candidaţi la tuberculoză, distribuirea de untură de peşte şi lapte la cantinele şcolare, organizarea pe o scară largă a colonilor de vacanţă.

La ‰
40
35
30
25
20
15
10
5
0
1933 1934 1935 1936 1937
Natalitate Mortalitate Excedent

Mortalitatea infantilă în jud. Neamţ pe 5 ani.

Mortalitatea infantilă a judeţului Neamţ, pe ultimii 5 ani de zile în mediul urban, este de 12,1—2,3%, întrecând media ţării, iar în mediul rural, 16%.

Mortalitatea mare în mediul urban (Piatra) se explică prin aceea că acest oraş fiind un centru industrial, cu o populaţie fluctuată, aceasta populaţie trăieşte în rele condiţii de viaţă.

An. VIII, nr. 11-12; an. IX, nr 1-2,
noiembrie 1942-aprilie 1943

• Mihai AVADANEI – *Învierea* • Al. LASCAROV-MOLDOVEANU – *Cuvinte pentru învăţătorii nemţeni* • Virgil DOBRESCU – *Mijloace pentru ridicarea satelor* • Aurel A. ROTUNDU – *Începuturi* • N. A. BADEA – *Inimă de răzeş* (teatru sătesc) • Arhm. DARIE – *Ieri – ameninţări de nouri. Aţi alungat departe. Luptăm şi pentru alţii.* (*versuri*) • Maria D. BOGDAN – *Muncă plină de spor pe ogorul şcoalei* • Virgil M. HARITON – *Colindă de viteji. Crăciunul* (*versuri*) • Aurelia Gh. ANDREIESCU – *Pipirig - Dezvoltarea gustului de frumos şi curăţenie la elevi* • MATURIADE – *Problema cărţii* • Credinţa COTELEANU – *Un vis neîmplinit* • Florica FLOREA (cl. VII-a Şc. Norm. fete P. N.) – *Când cerul zâmbeşte unui ostaş* • Veronica CHIRIBĂU (cl. 8-a) – *Gând de primăvară. Vasul sfărâmat* (versuri) • Anitta Ro. – *Profesoara de Română* • M. DAVID (Ghindăoani) – †*Mihai Grosu* • Mihail AVADANEI –†*Gh. Teodorescu – Zăneşti* • M. Z. – *Maria Moţoc Tg. Neamţ* • MATURIADE – *Fapte. Oameni. Idei. Discuţii* • Victor ANDREI – *Note de drum transsiberiene* • M. A. – *Cărţi. Reviste. Publicaţii* • ASOCIAŢIA ÎNVĂŢĂTORILOR din jud. Neamţ – *Buletin*.

An. IX, nr 5-6,
mai-iunie, 1943

• Petre BUTNARU – *Învăţători Eroi din jud. Neamţ* • B. FRUNTE – *Şi din adânca gândului pădure* (*versuri*) • G. COMICESCU – *Punctul de vedere psihologic în fundamentarea programelor şcolare* • M. DAVID (Ghindăoani) – †*V. Popovici – Bălţăteşti* • B. FRUNTE – *Slujba* (versuri) • Valeriu STUPCANU – *Zece Mai* • M. A. – *Examenele de definitivat şi gr. II* • Gh. T. CIOBANU – *Din învăţământul matematicei în şcoala primară* • Mihai AVADANEI – *Elogiul Armatei Române* • M. DAVID (Ghindăoani) – *Mereu învăţătorii. Forumul umbrelor* • G. CIOBANU – *Pe marginea îndrumătorului pentru cursul superior primar* • M. A. – *Realităţi pedagogice actuale* • M. DAVID (Ghindăoani) – *Copilul. Luminătorii. Convorbiri didactice. Gândirea* • D. A. GHEORGHIŢĂ – *Revista generală a învăţământului* • *Dela Redacţia Revistei*.

An. IX, nr 7-9,
iulie-septemvrie, 1943

• D. V. ŢONI – *Caracteristica învăţătorului român: Eroismul* • Alexandru GHEORGHIU – *Învăţătorul în cultura Românească* • M. DAVID (Ghindăoani) – *Răsplată. Compensaţie* (versuri) • Ludmila FLOREA GUŢULEANU – *Vino în mijlocul Codrului* (versuri) • Octav SARGEŢIU – *Sfârşit de Vară* (*versuri*) • N. BADEA – *Seară de Duminică* (versuri) • Eugeniu N. MACOVEI – *Învăţătorii* • D. A. GHEORGHIŢĂ – *Întreţinerea materială a şcoalelor primare* • M. David (Ghindăoani) – *Al Lascarov-Moldovanu* (*Sus inimile; Viaţa Sf. Ioan cel Nou*); *Mihai Constantinescu* (*Mormântul uriaşilor*) • B. FRUNTE – *Voinţa şcoalei, Revista Bucovinei* (An II, nr. 8); *Vieaţa Basarabiei* (An. XII, nr. 6); *Convorbiri Literare* (An 76, nr. 1-2) • *Buletinul Asociaţiei Învăţătorilor din judeţul Neamţ*. (***M. Z.***)

Un nou proiect Erasmus+ va fi implementat

la Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ

În perioada 12 octombrie 2020 – 11 octombrie 2021, Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ va fi instituţia coordonatoare a proiectului Erasmus+ *A Spot of Brightness*, 2020-1-RO01-KA102-079272, desfăşurat în parteneriat cu două unităţi medicale din Malaga (Spania), respectiv Centro Asistencial San Juan de Dios şi Clinica Santa Elena.

Este cel de-al doilea proiect obţinut şi coordonat de către şcoala noastră după cel implementat în perioada 2016-2017, *Top Nursing Skills*, 2016-1-RO01-KA102-024350.

Prin obiectivele propuse, proiectul răspunde unor cerinţe ale elevilor şcolii care urmează calificarea asistent medical generalist, respectiv cerinţelor societăţii actuale. Aceste obiective se rezumă în felul următor: dobândirea, în context internaţional, a unor cunoştinţe şi competenţe profesionale specifice, aliniate cu nevoile comunităţii şi ale unităţilor medicale din ţara noastră; îmbunătăţirea competenţelor profesionale de comunicare în limba engleză, îmbunătăţirea abilitaţilor de comunicare profesională cu pacientul şi familia acestuia, asigurarea dimensiunii europene şi îmbunătăţirea capacităţii şcolii de a coopera la nivel internaţional şi de a utiliza instrumente de certificare europene, prin realizarea de activităţi privind stagiul clinic în parteneriat cu cele două unităţi medicale din Spania.

Grupul ţintă va fi format din 38 de elevi (20 elevi din anul II, 18 elevi din anul III), nivel 5 de calificare, specializarea asistent medical generalist, din anii II şi III de studiu. Pentru o perioadă de 4 săptămâni, sub îndrumarea unor tutori specializaţi, beneficiarii vor efectua stagiul clinic de specialitate (160 de ore), îmbunătăţindu-şi competenţele profesionale în domenii precum: chirurgie şi nursing specific, medicină internă şi nursing specific, sănătate mintală, geriatrie şi lucrul cu pacienţii psiho-geriatrici, îngrijiri paliative şi nursing specific, îngrijirea persoanelor cu dizabilităţi şi dependenţe.

Pentru asigurarea transparenţei şi pentru a asigura recunoaşterea la nivel european a competenţelor dobândite, proiectul prevede utilizarea sistemului ECVET şi a instrumentelor Europass. Participanţii vor fi selectaţi printr-un concurs specific, transparent şi corect, în cadrul căruia le vor fi evaluate competenţele lingvistice şi cele de specialitate, precum şi nivelul motivaţiei de a participa la activităţile proiectului. Elevii selectaţi vor beneficia de pregătire lingvistică (inclusiv OLS), interculturală, pedagogia stagiului, psihologică şi de specialitate.

Stagiile de mobilitate vor fi organizate în două fluxuri, la fiecare flux participând câte 19 elevi (10 elevi din anul II, 9 elevi din anul III).

Se aşteaptă ca impactul proiectului să fie unul semnificativ, la nivelul tuturor părţilor implicate: elevi şi competenţele specifice ale acestora, organizaţii partenere şi, pe termen lung, la nivelul comunităţii, având în vedere că un număr mare de pacienţi vor beneficia de îngrijirea de specialitate din partea unor asistenţi medicali foarte bine pregătiţi.

Consider că acţiunile ce vor fi implementate în cadrul acestui proiect constituie reale oportunităţi pentru elevii şi cadrele didactice din Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ, evenimente de care putem beneficia o dată la câţiva ani, iar rezultatele se vor vedea pe termen lung.

Prof. dr. Mihai FLOROAIA
Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ

Proiectul de educaţie istorică „Incursiune în istoria învăţământului nemţean, ediţia a VIII-a, face parte din seria Conferinţelor „Incursiune în istoria învăţământului din România", iniţiat de dna. prof. Cristina Aruxandei, în anul 2012. Asociaţia Profesorilor de Istorie din Neamţ şi Inspectoratul Şcolar Judeţean Neamţ au sprijinit aceasta iniţiativă, ajutând la dezvoltarea ei şi în acest an s-au accesat fonduri de la Primăria Municipiului Piatra-Neamţ (7.000 lei din care 1.000 de lei contribuţia APIN), în vederea promovării acestui tip de educaţie istorică.

Proiectul se va desfăşura în perioada 1 septembrie -15 decembrie 2020

Scopul proiectului de educaţie istorică este de a promova şi valorifica studiile şi cercetările istorice despre învăţământul din judeţul Neamţ şi din România, în rândul publicului interesat de aceste cercetări.

Obiectivele proiectului

– Valorificarea cercetărilor cu privire la istoria locală din judeţul Neamţ şi din România, istoria minorităţilor din România şi punerea în valoare a acestora;

– Promovarea modelelor de bună practică în cercetarea istorică şi activitatea didactică; Redescoperirea/Evocarea/ personalităţilor care au contribuit la dezvoltarea învăţământului românesc;

– Educarea în spirit civic, recuperarea şi promovarea de elemente din istoria locală la nivel judeţean şi naţional;

– Educarea în rândul tinerilor şi elevilor a respectului pentru valorile culturale şi spirituale.

Grup ţintă – beneficiari direcţi:

– 30 de cercetători şi profesori (invitaţi speciali, moderatori, autori comunicări ştiinţifice)

– 10 elevi participanţi cu alocuţiuni la conferinţă;

– 10 elevi olimpici nemţeni participanţi pentru intervenţii motivaţionale;

– 300 participanţi online;

Grup ţintă – beneficiari indirecţi: comunitatea din judeţul Neamţ, cu extindere la nivel naţional prin formatul online, specialişti, cadre didactice, elevi, părinţi, persoane interesate de tema conferinţei.

Argument

Pornind de la spusele lui Simion MEHEDINŢI, cum că „de Ţara de Sus, adică de marginea despre munte, se leagă istoria cea mai veche a Moldovei iar în acest ţinut, partea dinspre Bistriţa şi Siret ocupa locul de cinste [...] oamenii din partea locului au stat mai totdeauna în frunte. De la Ştefan, până la Alecsandri, Eminescu, Creangă, Conta şi alţi bărbaţi de seamă, latura aceea a ţării ne apare cu deosebire înzestrată", considerăm că **şcoala nemţeană** este una dintre cele mai de seamă şcoli ale învăţământului românesc, îmbogăţind cultura românească şi fiind de mare folos naţiei.

Conferinţa
Incursiune în istoria învăţământului nemţean

25-27 noiembrie 2020,
Muzeul de Etnografie
Piatra-Neamţ, Curtea Domnească

Proiectul de faţă îşi propune să aducă în faţa publicului nemţean cercetători care au studiat evoluţia învăţământului românesc, în general, şi a celui nemţean, în special, personalităţi care s-au remarcat de-a lungului timpului, îşi propune să pună în valoare potenţialul noilor generaţii, să valorifice preocupările lor şi să motiveze respectul acestora pentru valorile cultural-educative şi religioase.

Secţiunile care vor fi abordate în cadrul conferinţei oferă cercetătorului, elev sau profesor, un orizont de cunoaştere construit pe baze ştiinţifice, având ca teme principale: istoria locală, istoria naţională, istoria universală, disciplina istorie, didactica şi pedagogia.

Criza identitară, din ce în ce mai profundă, poate fi depăşită prin educaţia generaţiilor viitoare, cu privire la conştiinţa apartenenţei la un popor cu o istorie şi o educaţie remarcabile.

Detalii tehnice: Conferinţa se va organiza în regim special: 20°/o prezenţă faţă în faţă şi 80% online. Vor fi invitate personalităţi marcante ale istoriei şi didacticii româneşti, vom avea moderatori pentru fiecare secţiune, materialul complet redactat în Word, va fi transmis pe adresa istorieneamt@gmail.com, persoanele nominalizate pentru comunicarea directă vor fi invitate în spaţiul Muzeului de Etnografie, Piatra-Neamţ unde vor susţine comunicări ştiinţifice şi vor prezenta exemple de bună practică, în conformitate cu tematica stabilită.

Conferinţa va fi transmisă online, pe diverse canale, fiind invitaţi să se alăture şi alţi participanţi din judeţ sau din ţară. Înscrierile pentru participare se pot face în perioada 1 octombrie -15 octombrie. Intervenţiile online vor dura 10 minute. Detalii tehnice vom transmite în timp util. Echipa de proiect va centraliza lucrările într-un volum care va cuprinde cele mai relevante prezentări din timpul conferinţei. Volumul va fi în format electronic şi accesibil pe site-ul APIN.

Vom reveni cu detalii despre înscriere, după finalizarea paginii online a conferinţei.

Inspector şcolar, disciplina istorie –
prof. Elena PREDA
Preşedinte APIN – prof. Cristiana ŞOIMARU

Amintiri: Căutând duhul strămoşilor

De la un timp încep a pune stăpânire pe mine, sechestrându-mă şi ducându-mă cu ele acolo unde nu mi-i voia. Mă deştept ajuns într-un tărâm ca de basm pe care l-am părăsit demult şi de care mi-e tot mai dor. Deşi totul e confuz, mai de fiecare dată, îl văd înfrumuseţat. De altfel, şi copilăria celor mai amărâţi oameni, pare un asemenea rai. Când ziua scade, iar noaptea creşte, când simţurile şi experienţa te anunţă că iarna e aproape, cele trăite demult, amintirile devin parcă un refugiu. Fals ca toate falsurile! Din ele, vrei să iei o clipă, pe care să o mai porţi la butonieră. Poate una, cu care să te prezinţi dincolo. Un înţelept spunea că, dacă nu duci copilăria cu tine, ca pe o floare la butonieră şi nu mai simţi copilăria, lăsându-te copleşit de bătrâneţe, eşti pierdut! Întreabă-te dacă nu cumva, ai murit?

Copilăria, pe care o port cu mine, nu m-a părăsit niciodată. Pe seama ei pun o sumă întreagă de pozne, aspru condamnate de semenii bătrâni. Chiar de când am început a deveni om. Sunt întâmplările anilor când am dat de rostul lucrurilor, care adesea ne par fără niciun rost! Cele visate atunci, te marchează de-ţi apar ca întâmplări trăite aievea. O mare parte din ele vin de unde nu-şi au locul. Este tocmai locul pe care îl consider izvorul conştientului. Istorisirea acestor fantasme ar trebui începută cu „a fost odată, ca niciodată”. Totuşi, după modelul ştiut, voi începe a depăna amintirile dintr-un loc şi timp fixe, anume de la şcoala în care am păşit prima oară, astăzi, o bătrână doamnă scoasă la pensie cu titlul de „monument istoric”.

Când am ajuns la dumneaei, la 15 septembrie 1946 am găsit-o plină de tinereţe şi se numea „numărul 3 de băieţi”! Se ţinea bine, cu toate că era la vârsta când doamnele, demult nu-şi şi-o mai spun! Pe timpul celorlalte timpuri care veneau a devenit „nr. 1 mixtă”. Mai apoi, la destulă vreme după ce am părăsit-o, au numit-o, mai curând au numerotat-o ca pe cazărmi: „şcoala generală nr. 2”. Şi asta, când avea un ctitor, Costache Negri, o personalitate, cum puţine şcoli se pot lăuda că mai au, unul legat de istoria ţării, mai precis, de Unirea principatelor, Moldova şi Muntenia.

Lumea oraşului de astăzi în care trăim, în care se desfăşoară cea mai mare parte a copilăriei mele, nu mai cunoaşte această şcoală, „generală” rămasă Nr. 2, şi nici pe Costache Negri. Pe harta actualului municipiu rămâne un punct cvasi-necunoscut, deşi e aşezată aproape de centru. Modestă, ca soarta bătrânilor, stă retrasă într-un colţ, parcă tolerată de cea nouă care i-a răpit nu numai tinereţea ci şi ultima firmă, cu titlu cu tot!

De acolo, din acea şcoală veche, devenită astăzi un fel de muzeu, deloc la înălţime, după ce a fost făcută depozit de materiale, apoi depozit de „carte” al librăriilor pe când municipiul avea librării şi în sfârşit, un soi de muzeu, ca una dintre cele mai vechi şcoli ale târgului, încerc să adun cele câteva amintiri.

Acolo a început şi s-a desfăşurat viaţa, marcată de un timp şi o lume, pe care nu au cunoscut-o înaintaşii mei. De aceea, evocările mele arată ca pornirea la un drum nemaibătut. Un drum, care, pentru mine şi generaţia mea, a însemnat trecerea către alt timp, iar, pentru lumea în care trăiam, era o altă lume! Analiştii

politici şi sociali m-ar putea contrazice dar, nefiind un profesionist, rămân la statutul de martor. Lumea mea devenea una a schimbărilor.

Monarhia care ne câştigase stima şi locul în Europa cea civilizată, după ce ne câştigase independenţa şi ne unise într-o singură Românie mare, acum era alungată de dictatura proletară a noii republici populare.

Lumea nu mai vorbea ca oamenii, cu domnule ori doamnă. Începuse a se vorbi cu „tovarăşe şi tovarăşă”. Pe toate acestea şi mai mult decât acestea, le-am prins în aceşti şapte ani de şcoală elementară. Între zidurile acelei şcoli – azi monument istoric, stă ascunsă de vremea care a trecut peste ea şi peste noi nu numai o bucată de istorie trăită, ci şi o bucată din sufletul generaţiei mele de copii. Generaţie care „l-a prins” pe ultimul rege, pe Dej şi pe Stalin, cărora le-am cântat slavă, ca lui Dumnezeu. Generaţie pe care partidul comunist a învăţat-o să rabde pentru că este o generaţie de sacrificiu. La fel şi celelalte care au urmat, tot de sacrificiu. După ceea ce numim revoluţie, am sperat că acest cuvânt „generaţie de sacrificiu” nu va mai apare. Dar...

Istoria fiecăruia dintre noi, începută în această şcoală atunci, în toamna lui 1946, a devenit una a unui întreg popor, scos din rosturile sale şi ajuns, în scurt timp, unul alcătuit din ţărani fără pământ, intelectuali cu patru clase, meseriaşi, la care de aur nu mai era meseria, ci apartenenţa la politica vremii. În câţiva ani, am devenit un popor fără elite, ale cărui valori au dispărut, fie în puşcării, fie în pământ. Cei care au putut, au scăpat cu fuga. Acele timpuri, pe restul cel gros dintre noi ne-a umplut de lehamite şi de neîncredere. Acesta e poporul român! Se salvează cine poate!!! Aşa că cei interesaţi să afle câte ceva despre duhul acelor vremuri, despre istoria adevărată a acestei ţări, pe care tot mai anemic şi palid o numim Patrie, să caute duhul strămoşilor pe care noi nu-l mai avem.

M-am apucat să scriu şi pentru că, noi, generaţia asta, nu vrem să trecem „la grămadă”, ca simpli trăitori, consumatori de timp într-o perioadă cumplită a istoriei. Generaţie cu eroii băgaţi în pământ care a avut de traversat un întreg pustiu. Nu am avut un Moise, care să ne călăuzească. Să ne arate capătul răbdării şi începutul unui nou viitor. Ne-a înghiţit pustiul adus de comunismul sovietic care, pe lângă multe alte distrugeri, a distrus Omenia din noi. Coşbuc, ultimul poet al ţărănimii, ne învăţase că româneşte-aşa a fost; să fii bun cu cel ce-ţi cere şi s-ajuţi după putere... Asta însemna omenia neamului românesc. Comunismul a şters-o. Iertat să-mi fie păcatul că, împotriva curentului vieţii de azi, istoria şi geografia mea au rămas împărţite pe neamuri, sau naţiuni şi nu „la grămadă”, adică într-o socoteală globalizată.

Biblia, cartea cărţilor, vorbeşte despre Dumnezeu „al neamurilor” şi nimic nu mă poate face să cred altfel! Lumea de astăzi, înstrăinată de El, uită că istoria nu este numai memorie! Ea este învăţătoarea celor care vor să înveţe din trecutul lor, aşa cum ne-a sfătuit dom’ profesor Nicolae Iorga la timpul său. ...

Ioan GHERASIM

SUMAR

Vasile BAGHIU – *NOTE DE TRECERE: Lumi diferite* (pag. 24)

Angelina BEGU – *Republica Moldova: Semnarea noii Convenţiei colective* (pag. 3) * *14 octombrie - Ce sărbătorim: Hramul Chişinăului sau Ziua Oraşului?* (pag. 3)

Gianina BURUIANĂ – *O medalie regală pentru Colegiul Naţional „Calistrat Hogaş”* (pag. 8-9) * *Liceul Economic „Alexandru Ioan Cuza” din Piatra-Neamţ: Noi proiecte de consolidare a competenţelor practice* (pag. 16)

Renata BUZĂU – *Omagiul unei energii: Leon Mrejeriu* (pag. 2)

Silvia CORLĂTEANU-GRANCIUC – *Recunoaşterea internaţională a Tratatului Basarabiei de la Paris (28 octombrie 1920)* pag. 1, 12, 13

Mihai FLOROAIA – *Mesajul Evangheliei în era digitalizării* (pag. 19) * *Un nou proiect Erasmus+ va fi implementat la Şcoala Postliceală Sanitară Piatra-Neamţ* (pag. 22)

Ioan GHERASIM – *Amintiri: Căutând duhul strămoşilor* (pag. 23)

Simion HANCESCU – *FEDERAŢIA SINDICATELOR LIBERE DIN ÎNVĂŢĂMÂNT - APEL PUBLIC adresat Guvernului României* (pag. 1-2)

Mihai-Emilian MANCAŞ – *FESTINA LENTE* (pag. 4-5)

Violeta MOŞU – *INFOCULT* (pag. 2, 3, 4, 5, 6, 7) * *Profesoara Cristea Monica: „Eu am fost eleva elevilor mei şi sunt foarte mândră de asta”* (pag. 14-15) * *Vianu Mureşan, filosof şi scriitor: „Eu am mers, încăpăţânat, în direcţia mea, împotriva a ceea ce aşteptau alţii de la mine”* (pag. 18-19)

Ana MUNTEAN – *Ce înţelegi prin a educa?* (pag. 5)

Elena PREDA, Cristiana ŞOIMARU – *Conferinţa* Incursiune în istoria învăţământului nemţean*; 25-27 noiembrie 2020, Muzeul de Etnografie Piatra-Neamţ, Curtea Domnească* (pag. 22)

Red – *28 octombrie, Centenarul Recunoaşterii României Mari • Regina Maria şi Conferinţa de Pace de la Paris* (pag. 1-6) * *CALENDAR - octombrie 2020* (pag. 13) * *CALENDAR - noiembrie 2020* (pag. 17) * *Premiul Nobel pentru Literatură, 2020* (pag. 24)

Ioan SEREDIUC – *Parfumul picturii* (pag. 11)

Silvia STRĂTILĂ – *Cultură şi normalitate* (pag. 7)

Marius TIŢA – *Nu poţi reduce viaţa la un ecran de calculator* (pag. 9)

Constantin TOMŞA – *CONSTANTIN MUNTEANU LA 75 DE ANI - UN INTERVIU INEDIT* (pag. 10-11) * *Rememorări nemţene - octombrie 2020* (pag. 12, 13, 14, 15, 16, 17) * *Note de lector: Ioan Atodosiei: Momente (Din viaţa unui om obişnuit)* pag. 17

Mircea ZAHARIA – *SUMARUL REVISTEI APOSTOLUL, REVISTĂ DIDACTICĂ ŞI LITERARĂ, SERIA VECHE* (pag. 20-21) * *T.T. a alunecat din nou pe derdeluşul teatrului românesc* (pag. 24)

NOTE DE TRECERE

Lumi diferite

Drumul meu ca scriitor, atât cât se vede, în locurile acestea, în lumea de acum şi în vremurile noastre, nu s-a croit având în spate sprijin instituţional, organizaţional sau, în fine, oficial.

Nici nu l-aş fi refuzat dacă ar fi venit în condiţii normale, pentru că nu sunt genul cu fiţe şi nazuri aiurea, cum nici nu am făcut-o, de altfel, în puţinele ocazii în care nu am mai simţit foarte acut adierea aceea urâtă a compromisului şi am putut sta pe picioarele mele.

Aş zice chiar că a trebuit să înfrunt adesea un fel de ostilitate apărută cel mai probabil ca reacţie la dorinţa mea legitimă de a-mi păstra cât de cât un dram de independenţă şi demnitate într-o lume literară în derivă, o dorinţă nu prea bine văzută la noi.

Doar în străinătate am găsit, nu de puţine ori, acea deschidere dezinteresată, lipsită complet de dubii şi generoasă, care, firește, nici ea nu e suficientă pentru a răzbi, deşi înseamnă enorm.

Dincolo de merite reale, e nevoie şi acolo de perseverenţă şi poate chiar de o bună aşezare a astrelor.

În sfârşit, pe drumul acesta, aşa cum e şi atât cât e, îmi încerc şi eu şansa în timpurile care mi s-au dat.

Ce vreau să spun? În ultimii ani, am avut norocul să fiu invitat la workshop-uri de traducere via video-facebook-messenger-skype, cu scriitori şi autori din cealaltă emisferă, unde acum e primăvară, în proiecte care au adunat deja câteva puncte bifate.

Nici nu ştiam când trec orele în acele întâlniri de lucru, cu oameni prietenoşi, răbdători şi respectuoşi.

Şi mă întreb adesea, nu fără amărăciune, de ce în general experienţele literare şi colaborările cu cei de afară le-am simţit mai mereu reconfortante şi motivante, iar majoritatea celor de aici au târât după ele tot felul de efecte neplăcute ale unor reziduuri comportamentale anapoda?

Nu generalizez, dar nu pot să nu constat cât de firesc funcţionează acolo recunoaşterea, respectul şi chiar admiraţia, iar aici cât de toxice şi descurajante devin în timp indiferenţa, meschinăria sufletească, invidia, favoritismele.

Prof. psih. Vasile BAGHIU

Premiul Nobel pentru Literatură, 2020

Premiul Nobel pentru Literatură, dotat cu zece milioane de coroane suedeze (aproximativ un milion de euro) i-a fost conferit anul acesta poetei americane Louise Glück, a anunţat Academia Suedeză de la Stockholm.

Louise Glück s-a născut la New York în 1943 şi a studiat literatura la Universitatea Columbia. A predat la mai multe universităţi, între care la Universitatea Publică volume de poezie încă de la sfârşitul anilor 60, fiind distinsă în 1992 cu Premiul Pulitzer pentru volumul „Irisul sălbatic”. Louise Glück, desemnată în 2003 „Poet Laureat”, titlu de mare prestigiu acordat anual, este una dintre cele mai importante poete din istoria Statelor Unite.

Deşi Louise Glück era vehiculată drept posibilă câştigătoare a Nobelului pentru Literatură, puţini experţi literari s-au aşteptat la această alegere, Margaret Atwood din Canada sau scriitoarea francofonă Maryse Condé din Guadelupa fiind considerate mai aproape de obţinerea distincţiei. Academia Suedeză a reuşit din nou să surprindă lumea literară cu o decizie neobişnuită, remarcă agenţiile de presă.

Printre cele mai populare motive ale operei poetice a Louisei Glück se numără miturile antice, în care ea reflectă condiţia umană şi astfel reexaminează în mod constant potenţialul interpretativ al materialelor clasice. Cu precădere în volumul de poezii „Averno”, Glück împleteşte armonios antichitatea şi prezentul. Titlul face trimitere la acul Averno în Câmpurile Flegrei, fiind considerat din Antichitate până în Evul Mediu una dintre porţile de acces către infern. Poeziile Louisei Glück tematizează

acest prag dintre moarte şi viaţă, emblematic pentru toate tranziţiile.

Anul trecut, academia a ales doi câştigători, premiul pentru literatură din 2018 fiind anulat din cauza unui scandal care a implicat-o pe fosta academiciană Katarina Frostenson şi pe soţul ei, Jean-Claude Arnault. Pentru 2018 şi 2019 au fost premiaţi scriitoarea poloneză Olga Tokarczuk, respectiv scriitorul austriac Peter Handke. (***Red.***)

T.T. a alunecat din nou pe derdeluşul teatrului românesc

• Gala Premiilor UNITER, 2019-2020

Peste 350 de artişti, profesionişti din lumea culturală, parteneri, apropiaţi ai fenomenului teatral, au fost prezenţi în seara de 21 septembrie 2020 la cea de-a 28-a ediţie a Galei Premiilor UNITER, la Craiova, la Teatrul de Vară din Parcul „Nicolae Romanescu”.

În acest an, juriul de nominalizări (criticii Ludmila Patlanjoglu, Maria Zărnescu, Călin Ciobotari) a radiografiat spectacolele care au avut premiera în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2019.

Juriul final al Galei a fost format din Radu Apostol (regizor), Cosmin Ardeleanu (scenograf), Doru Mareş (critic de teatru), Crina Mureşan (actriţă), Cristina Rusiecki (critic de teatru).

Au decis „Cea mai bună piesă românească a anului 2019” Marina Constantinescu, Adriana Popescu, Dan C. Mihăilescu.

Premiile juriului: Cel mai bun spectacol: *Chiritza în concert,* spectacol concert de Ada Milea la TEATRUL NAŢIONAL CLUJ-NAPOCA * Cel/a mai bun/ă actor/actriţă în rol secundar: PUŞA DARIE, CRISTIAN GROSU * Cel/a mai bun/ă actor/actriţă în rol principal: ANCA HANU, LUCIAN IONESCU * Cea mai bună regie: EUGEN JEBELEANU. La această categorie a fost nominalizat şi ALEXANDRU MĂZGĂREANU, pentru regia spectacolului *Steaua fără nume,* la Teatrul Tineretului Piatra-Neamţ.

Premiile Senatului UNITER: Premiul de Excelenţă: FESTIVALUL NAŢIONAL DE TEATRU pentru calitatea excepţională a ultimelor şase ediţii * Premiul pentru întreaga activitate: actriţă – RODICA MANDACHE; actor – MIRCEA RUSU; regie – DRAGOŞ GALGOŢIU; scenografie: CONSTANTIN – CIUBOTARIU * Au mai fost acordate premii speciale pentru teatru-dans, teatru de păpuşi şi marionete, video mapping, editarea cărţii de teatru, machiaj de scenă, iar ANA SORINA CORNEANU a primit Premiul pentru cea mai bună piesă românească a anului 2019 pentru piesa *Hai să vorbim despre viaţă!*

Premiul Preşedintelui UNITER, Ion Caramitru: TEATRUL NAŢIONAL „MARIN SORESCU” DIN CRAIOVA pentru 170 de ani de istorie în teatrul românesc. Premiul a fost ridicat de Alexandru Boureanu, directorul Teatrului Naţional Craiova.

Mircea ZAHARIA

APOSTOLUL – revistă a cadrelor didactice din judeţul Neamţ, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învăţământ Neamţ, Asociaţiei Învăţătorilor din judeţul Neamţ (martie 1999) şi Federaţiei Sindicale a Educaţiei şi Ştiinţei din Republica Moldova (aprilie 2019)

FONDATORI ● noiembrie, 1934: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei ● **martie, 1999:** Florin Florescu, Ştefan Corneanu, Gheorghe Amaicei, Dumitriţa Vasilca

CONSILIUL DE ADMINISTRAŢIE: Gabriel PLOSCĂ – director general, Iosif COVASAN – director economic, Liviu RUSU, Gabriela GRIGORE.

CONSILIUL DE REDACŢIE: *Mircea ZAHARIA – redactor-şef, Constantin TOMŞA – redactor-şef adjunct, Angelina BEGU – redactor-şef adjunct (Chişinău), Mihai FLOROAIA, Gianina BURUIANĂ, Violeta MOŞU, Dorel NEMŢEANU – DTP; Dorin DAVIDEANU – editor online.*

ISSN - 1582-3121

Redacţia şi administraţia: str. Petru Rareş nr. 24, Piatra Neamţ. Tel/fax: 0233.22.53.32

revista_apostolul@yahoo.com